

CAPITOLUL I

CASA PĂRINTEASCĂ

Părinții: Iancu și Maria

Motto: *”Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta pentru ca să îți se lungească zilele în țara pe care ți-o dă Domnul Dumnezeuul tău.”*

Exod 20:12

M-am născut la data de 3 noiembrie 1956 în localitatea Livadia, jud. Hunedoara din părinți ortodoxi. Înainte de colectivizarea din anul 1960 familia bunicilor și a părinților mei era una dintre cele mai bogate familii din sat. Am trăit în primii ani ai copilăriei înconjurat de dragostea unor părinți grijuli și într-un lux pe care mulți și l-ar fi dorit. Am avut privilegiul de a fi întâiul născut din cei doisprezece copii ai familiei noastre.

În anii copilăriei când părinții frecventau Biserica Ortodoxă noi nu eram decât trei frați în familie, ceilalți s-au născut după ce părinții s-au convertit și au devenit membrii ai Bisericii Penticostale.

Ambii părinți au fost născuți în aceeași localitate, Livadia. Tata s-a născut la data de 21 iulie 1928 iar mama pe data de 1 noiembrie 1937.

În anul 1962 părinții s-au întors la Dumnezeu după ce mama a trăit experiența unei vindecări miraculoase și au început să frecventeze Biserica Penticostală. Acest fapt a adus persecuție în viața părinților și a familiei din partea bunicilor care credeau că părăsirea „dreptei credințe” ortodoxe este un mare păcat. Locuind

în aceeași casă cu bunicii viața a devenit greu de suportat și până la urmă am fost alungați. În acea perioadă tata lucra în Petroșani, la 30 km distanță de Livadia. El a decis să ne mutăm în Petroșani unde a primit de la întreprindere o locuință modestă cu două camere. Petroșani este locul în care a început o viață de umilințe, lipsuri materiale și greutăți de toate felurile pentru familia noastră compusă din cinci persoane la acea vreme.

Aș dori să prezint șapte lucruri care le-am admirat la părinții mei în tot timpul vieții lor.

1. **Hărnicia.** De când m-am născut și pot să îmi amintesc i-am văzut muncind permanent. Zeci de ani fiecare dintre ei au avut câte două slujbe. Tata a lucrat la Uzina de Utilaj Minier din Petroșani în fiecare zi de la ora 6 la ora 14 și zilnic venea de la Uzină încărcat cu lemne pentru a putea avea o casă caldă. În fiecare după amiază tata mă lua cu el ca să ducem din cărbunii pe care oamenii îi primeau de la mină pentru încălzire, în boxele special amenajate. Zilnic căram cu gălețile din stradă până în subsolul blocurilor sau la casele oamenilor câteva tone de cărbuni.

Mama lucra la Spitalul din Petroșani ca îngrijitoare câte o săptămână dimineața și următoarea săptămână după amiaza. După servicii sau înainte de servicii, în funcție de tura în care lucra, mai făcea împreună cu noi copiii curat la câteva scări de bloc pentru a îmbunătăți veniturile familiei care erau oricum modeste.

2. **Ospitalitatea.** Deși aveam condiții modeste de locuit întotdeauna oaspeții găseau în casa noastră un pat și o mâncare caldă însoțită de zâmbetul cald al mamei care avea darul de a-i face pe toți cei ce intrau în casa noastră să se simtă bine.
3. **Dragostea.** Am admirat felul în care părinții s-au iubit unul pe celălalt. Deși nu și-au arătat afecțiune în public erau mereu nedespărțiți și se respectau unul pe celălalt cu toate că greutățile vieții le-au produs multe neplăceri.

4. **Dedicarea.** Tatăl meu avea un hobby. În fiecare duminică dimineată se scula foarte devreme pentru a merge la târg să vadă ce mai este nou și care sunt prețurile. Cu toate acestea era nelipsit de la biserică. La munca grea pe care o aveau de făcut se ajutau reciproc. Atunci când mama a avut accidentul vascular și a paralizat în iulie 2003, tata a stat alături de ea, a îngrijit-o refuzând ajutorul persoanelor străine chiar dacă din punct de vedere fizic el era foarte slăbit. Îmi pare rău că tata a decedat în luna aprilie a anului 2005 iar mama a rămas singură, paralizată și ducându-i dorul. Mereu dorește să plece la Domnul pentru a se întâlni cu tata. Eu, fiind cel mai mare fiu împreună cu familia mea m-am simțit responsabil să preiau îngrijirea mamei aducând-o la București și oferindu-i condițiile cele mai bune pentru o bătrânețe mai bună în ciuda situației de sănătate în care se află în ultimii ani. Mama cu deosebită dăruire a îngrijit cei doisprezece copii care au venit la o distanță de un an, unul după altul, după ce au devenit pentecostali. A suferit mult datorită sarcinilor multiple, a bolilor care i-au îngreunat existența și datorită greutăților materiale cu care familia s-a confruntat în acești ani. Devotamentul ei față de Domnul a fost dovedit prin implicarea ei nemijlocită în activitățile bisericii. În fiecare duminică se străduia să ne îmbrace pe toți frumos și să ne ducă la biserică fie că ne plăcea sau nu.
5. **Corectitudinea.** În relațiile cu oamenii erau foarte corecți nu înșelau pe nimeni dar nici nu acceptau să fie înșelați. Au încercat să ne învețe și pe noi copiii să fim cinstiți și corecți cu cei din jur dar să nu ne lăsăm păcăliți de nimeni. Punctualitatea și prezența la locul de muncă erau foarte importante pentru tata care în cei peste 40 de ani de muncă nu a lipsit niciodată nemotivat și nici nu și-a luat concedii medicale sau libere nejustificate.
6. **Credința.** Părinții mi-au transmis credința prin exemplul personal și trăirea lor zilnică cu Dumnezeu. Ei nu au glumit cu

lucrurile sfinte și nu-l voi uita niciodată pe tata care mereu îmi spunea, atunci când luam Biblia în mână, să am grijă cum o țin pentru că este Cartea Sfântă. Îmi amintesc de emoțiile pe care le avea atunci când predica. Deși predicile lui erau foarte scurte, aș putea spune că erau doar îndemnuri, erau pline de sinceritate și trăiri emoționale speciale. Nu putea să îmi suporte pe cei ce nu trăiau ceea ce predica și nu erau sinceri față de Dumnezeu.

Pe mama am admirat-o întotdeauna pentru rugăciunile ei pline de har, de putere și cuvintele alese pe care le folosea în rugăciune. De asemenea am urmărit felul în care Dumnezeu a folosit-o în lucrarea de proorocie și îmbărbătare. Oricine venea în casa noastră să-i împărtășescă din problemele personale pleca de la noi încurajat și plin de încredere că Dumnezeu are putere să facă minuni, pentru că mama se ruga cu toți cei ce veneau și avea mereu cuvinte potrivite pentru fiecare situație.

7. **Nădejdea.** Tata a suferit foarte mult în perioada colectivizării deoarece iubea mult animalele și pământurile pe care le avea și cei ce conduceau campania de colectivizare cu multă răutate i-au luat cu forța animalele din curte, pământurile și uneltele de muncă (căruță, car, șaretă). Nu voi uita niciodată cum stăteam în pragul casei și vedeam cum au luat cu forța caii noștri, care erau cei mai frumoși din sat, și ni s-a spus că îi vor duce la abator în Italia. Cu toate acestea tata nu și-a pierdut nădejdea că va veni o zi în care își va primi înapoi tot ce i-a fost luat. Mulțumesc lui Dumnezeu că a trăit încă cinsprezece ani după Revoluția din 1989 și a primit înapoi pământurile care i-au fost luate iar animale a reușit să își cumpere singur. Înainte de a muri a avut și un tractor pe care însă nu a mai apucat să îl folosească fiind foarte bolnav și slăbit.

Pe de altă parte mama era de un optimism molipsitor. Era maestră în a rezolva problemele familiei neprecupețind nicio ocazie de a merge în audiență la cele mai înalte foruri până își vedea problema rezolvată. Doresc să amintesc doar două situații

în care mama a reușit să obțină lucruri aproape imposibile. A reușit să intre în audiență la Primul Secretar al PCR din Municipiul Petroșani și l-a convins să ne repartizeze un apartament cu patru camere în cea mai bună zonă a orașului. Cu altă ocazia a mers în audiență chiar la Elena Ceușescu pentru a obține o mașină pe motiv că era mamă eroină și a reușit să primească o aprobare pentru cumpărarea unui autoturism marca Trabant la preț de listă. Părinții ne-au inspirat mult optimism și ne-au învățat să ne cerem drepturile care ni se cuvin.

Mai mult decât atât, părinții au avut *nădejdea mântuirii* și a *vieții veșnice* pe care ni le-au împărtășit și nouă pe tot parcursul vieții lor. În luna ianuarie 2005 am avut deosebita plăcere de a organiza în Petroșani, la apartamentul pe care l-a primit mama în urma intervențiilor ei, aniversarea a 50 de ani de căsnicie a părinților. Cu toate că mama era deja paralizată și stătea într-un scaun cu roțile fără să poată împărtași nimic din ceea ce simte, datorită faptului că după accidentul vascular i-au fost atinși centri vorbirii, era fericită să fie înconjurată de mare parte din copii și o parte din nepoți. Cu această ocazie tata, care era și el foarte slăbit în urma unui infarct, a reușit să adreseze câte un cuvânt fiecăruia dintre copii și în cuvintele lui pline de dragoste ne-a spus fiecăruia lucrurile care le-am făcut bune dar și greșelile care dorea să le îndreptăm.

După ce am devenit și eu părinte am învățat că anumite lucruri din copilărie se răsfrâng asupra unei persoane pe parcursul întregii sale vieți.

În familia noastră pot spune că este adevărat ceea ce a spus Robert Bly „*Când tatăl este absent în timpul zilei și se întoarce acasă la ora 18:00 copiii lui primesc doar temperamentul său nu și învățătura lui.*” Seara când se întorcea de la muncă, de multe ori, tata ne pedepsea cam aspru. „*Viața suprasolicitată produce oboseală, oboseala produce irascibilitate, irascibilitatea produce indiferență și indiferența poate fi interpretată de copil ca lipsă de afectivitate și produce lipsa încrederii de sine*”, spune Dr. James Dobson. Fiind o familie numeroasă era aproape imposibil ca

fiecare dintre copiii să fi simțit afecțiunea nemijlocită a tatălui sau a mamei. Pedepsele primite datorită incidentelor de tot felul produse de cei nouă băieți și trei fete ne-au făcut să nu simțim și să nu înțelegem dragostea părintescă și să credem că suntem neglijați uneori. Mai târziu după ce am crescut și am învățat câte ceva despre creșterea copiilor am înțeles cuvintele scrise de Dorothy Nolte care spunea atât de frumos:

” Dacă un copil este mereu criticat învață să condamne.

Dacă un copil trăiește într-un mediu ostil învață să lupte.

Dacă un copil trăiește ridiculizat învață să fie timid.

Dacă un copil trăiește rușinat învață să se simtă vinovat.

Dacă un copil trăiește într-un mediu tolerant învață să fie răbdător.

Dacă un copil este încurajat învață să fie încrezător.

Dacă un copil este lăudat învață să aprecieze.

Dacă un copil este tratat corect învață dreptatea.

Dacă un copil trăiește în siguranță învață să aibă încredere.

Dacă un copil este aprobat învață să se iubească pe sine.

Dacă un copil este acceptat și înconjurat de prietenie învață să găsească dragostea în lume.,,

Trebuie să recunosc că părinții au petrecut prea puțin timp cu noi și nu au reușit să acorde fiecărui copil suficientă atenție, situație care ne-a afectat pe fiecare din noi într-un fel sau altul.

Părinții trebuie să-i motiveze pe copiii permanent pentru ca aceștia să trăiască o viață la cel mai înalt standard. Iată câteva moduri în care copiii pot fi motivați de părinții lor:

- Copiii sunt motivați să facă ce este bine atunci când simt că părinții au încredere în ei.
- Copiii sunt motivați să facă ce este corect atunci când sunt respectați de părinții lor. Încurajarea este mai bună decât muștrarea.
- Copiii sunt motivați să facă ce este bine atunci când părinții trăiesc la standardul pe care îl pretind copiilor lor.
- Copiii sunt motivați să facă ceea ce este corect atunci când li se explică principiile morale pe care trebuie să le respecte.

Pastorul Heinrich Bullinger i-a spus copilului său zece reguli de viață înainte de a pleca la studii:

1. Teme-te de Dumnezeu tot timpul și adu-ți aminte că frica de Dumnezeu este începutul înțelepciunii.
2. Smerește-te înaintea lui Dumnezeu și roagă-te numai Lui prin Hristos singurul nostru Mijlocitor și Apărător.
3. Crede cu fermitate că Dumnezeu a făcut totul pentru mântuirea noastră prin Fiul Său.
4. Roagă-te mai mult decât orice să ai o credință puternică activă în dragoste.
5. Roagă-te ca Dumnezeu să-ți păstreze un nume bun, să te protejeze de boli, de păcat și de tovărășiile rele.
6. Roagă-te pentru țara tatălui tău, pentru părinții tăi scumpi, pentru răspândirea Cuvântului lui Dumnezeu.
7. Fii atent, ascultă mai mult decât vorbești și nu te amesteca în lucrurile pe care nu le înțelegi.
8. Studiază cu sârguință. Citește zilnic trei capitole din Biblie.
9. Păstrează-ți trupul curat și nepătat.
10. Fii îngrijit în îmbrăcăminte și mai mult decât orice fii cumpătat la mâncare și băutură.

Frații și surorile

Motto: „Iată fiii sunt o moștenire de la Domnul, rodul pântecelui este o răsplată dată de El.”

(Ps. 127:3)

Dumnezeu a binecuvântat familia părinților cu 13 copii din care 12 sunt în viață. În continuare îi voi prezenta pe fiecare în parte. Întâia născută a fost Marinela care a murit înainte de a mă naște eu.

1. Ioan, născut la data de 3 noiembrie 1956, căsătorit cu Emilia Bochian din anul 1982, având două fete Alina - Cristiana și Elisabeta Ștefania.
2. Maria, născută la data de 22 decembrie 1957, are doi copii Leontina și Iulian și de la Leontina are doi nepoți.
3. Iancu, născut la data de 15 iulie 1960, are doi copii Delia și Andrei.
4. Lidia născută la data de 27 octombrie 1964, are doi copii Sanela Cornelia, Alexandru Cristian.
5. Cornelia, născută la data de 7 aprilie 1966, are o fetiță Grațîela.
6. Petru născut la data de 11 iunie 1967, căsătorit cu Bank Liliana Maria și au doi copii: Paul Ștefan și Maria Alexandra.
7. Daniel, născut 7 iulie 1968 căsătorit cu Mirela până în prezent nu au copii.
8. Samuel Ianoș, născut 16 mai 1970, căsătorit cu Radu Camelia și au trei copii Răzvan, Mădălin și Andrada.
9. Milu, născut la data de 6 decembrie 1971, căsătorit cu Manuela, fără copii până în prezent.
10. Leontin, născut 5 mai 1974.
11. Radu Ieremia, născut la data de 7 martie 1977, căsătorit cu David Alice și au doi copii: Estera Lorena și Raisa Naomi.

12. Natanael, născut la data de 10 octombrie 1978, are un băiat, Laurențiu.

O familie numeroasă este o binecuvântare de la Domnul dar implică mult sacrificiu, muncă neconținută și multe greutateți. Datorită faptului că părinții au muncit din greu și erau foarte mult plecați de acasă, mie, ca frate mai mare, mi-a revenit sarcina de a fi ca un al doilea tată și de a coordona activitățile familie deși nu eram pregătit să o fac. Datorită faptului că eram nouă băieți de multe ori era greu să ținem ordine și liniște în casă, era necesar să mă impun cu autoritate. Până în anul 1980, când am plecat din Petroșani la București pentru a urma cursurile Seminarului Teologic Penticostal, lucrurile în familie au mers foarte bine. Prin plecarea mea de acasă s-a creat un vid pe care unii din frații și surorile mele l-au exploatat. Îmi pare rău că în prezent nu toți frații și surorile mele sunt pe calea lui Dumnezeu. Cred și mă rog ca într-o zi, fiecare din ei, rând pe rând, să se întoarcă la Domnul. Dacă ar fi să mărturisesc sincer pot să recunosc că aceasta este una dintre cele mai mari suferințe pe care le am. Cu unele aspecte din viața lor eu nu pot să fiu de acord dar aceasta nu mă oprește să îi iubesc necondiționat și să mă rog pentru mântuirea lor. În continuare aș dori să prezint șapte lucruri care le avem în comun ca frați.

1. **Curajul.** Suntem oameni hotărâți care nu credem că pot exista lucruri care nu pot fi obținute dacă muncești și ai curajul să înfrunți obstacolele care apar. În atâtea situații care păreau imposibile fiecare dintre noi am găsit resurse pentru a merge mai departe fără să ne lăsăm intimidați de cei care ne descurajau.
2. **Spiritul întreprinzător.** Fiecare dintre noi are abilitatea de a investi și de a-și crea condiții de viață bune.
3. **Întrajutorarea.** Atunci când unul dintre noi are o nevoie specială sau un necaz toți sar ca unul să ajute pe cel ce trece prin probleme dificile. Acelaș lucru se întâmplă și când oamenii din jurul nostru trec prin situații grele - suntem gata să

sărim în ajutor. Cu toate că unii din frații și surorile mele nu frecventează biserica decât ocazional, atunci când sunt solicitați să dăruiască pentru copiii săraci din biserică sau pentru o cauză specială, fiecare dă cu bucurie din banii lui pentru a ajuta pe cei nevoiași.

- 4. Dragostea.** Cu toate că fiind atât de mulți au fost situații, în anii copilăriei și poate chiar și mai târziu, în care unii s-au simțit defavorizați, totuși dragostea dintre noi a învins și am trecut cu bine și peste anumite neînțelegeri și invidii care s-au dovedit a fi doar trecătoare. Fiecare din noi este dedicat familiei și copiilor cu care ne-a binecuvântat Dumnezeu și facem tot ce ne stă în putință ca nimic să nu le lipsească dorind pentru copiii noștri o viață mai bună decât am avut-o noi ca și copii.
- 5. Spiritul dreptății.** Așa cum spuneam despre tata și despre mama că au fost oameni cărora le-a plăcut dreptatea și nouă ne place să fim tratați așa cum se cuvine și nu suportăm nedreptatea. Nemulțumirile cele mai frecvente dintre noi s-au dovedit a fi cele legate de faptul că unul sau altul s-a simțit nedreptățit de părinți sau de ceilalți frați. Solomon spune în Proverbe 18:19: *„Frații nedreptățiți sunt mai greu de câștigat decât o cetate întărită și certurile lor sunt tot așa de greu de înlăturat ca zăvoarele unei case împărătești.”*
- 6. Hărnicia.** Așa cum am spus despre părinții noștri că au muncit din greu și frații mei sunt nu numai întreprinzători dar și muncitori. De mici am fost învățați cu munca pentru că altfel nu am fi putut răzbate. Trăind într-o zonă minieră eram tentați să mergem să muncim la mină pentru că se câștiga bine. Eu am lucrat în subteran mai mulți ani dar datorită deselor accidente ce se produceau în mină, mama s-a rugat ca să facă Dumnezeu în așa fel încât copiii ei să nu fie nevoiți să mai muncească în mină. Dumnezeu i-a ascultat rugăciunile și eu am plecat la Seminar la București în anul 1980 și apoi nimeni din familia noastră nu a mai muncit în mină, decât unul din frați (Daniel) pentru o perioadă scurtă de timp. Pentru fete, mama și-a dorit

să fie asistente medicale pentru că ea a lucrat în spital. Și această dorință i-a fost îndeplinită pentru că toate cele trei surori au terminat școala postliceală de asistente și două dintre ele încă mai lucrează la spitalul din Petroșani. Prin muncă și cu tenacitatea care îi caracterizează toți frații mei sunt binecuvântați din punct de vedere material dar eu mă rog să le sporească și viața spirituală așa cum a sporit cea materială și toți să-L mărturisească pe Domnul și minunile pe care El le-a făcut în viața noastră.

- 7. Iubirea de țară și de pământul strămoșesc.** Părinții ne-au învățat de mici dragostea față de locurile natale și față de țara noastră. Deși în anii comunismului multe familii numeroase de penticostali au dorit să plece în străinătate pentru a duce o viață mai bună din punct de vedere material, părinții noștri mereu ne-au spus zicala românească: „Fie pâinea cât de rea tot mai bine-i în țara ta”. Ei au crezut și ne-au învățat și pe noi că este o cinste să fim români și să muncim cu demnitate în țara în care ne-am născut. Fiind născuți în Ardeal noi suntem toți mândri că suntem ardeleni! Iubim meleagurile hunedorene și ori de câte ori avem ocazia mergem în satul natal cu bucurie deși în ultimii ani nu mai locuiește nimeni în casa părintească. Închei cu Genesa 49:28 *„Aceștia sunt toti cei ce alcătuiesc cele douasprezece seminții ... Și acestea sunt lucrurile pe care le-a spus tatăl lor când i-a binecuvântat pe fiecare cu o binecuvântare deosebită.”*

CAPITOLUL II

CĂSĂTORIA

Motto: *„Cine găsește o nevestă bună găsește fericirea, este un har pe care îl capătă de la Domnul”*

(Prov.18:22)

Pentru mai mulți ani problema căsătoriei m-a frământat foarte mult, deoarece am văzut catastrofele întâmplare în unele familii cum ar fi: divorțuri, certuri, dezbinări și altele. Înainte de a mă căsători i-am cerut Domnului: „Doamne, te rog, să nu mă încerci în căsătorie, dacă vrei să mă încerci poți să o faci în alt fel dar nu în căsătorie.” La un moment de răscruce al vieții, după ce terminasem liceul, am vrut să mă căsătoresc dar în interiorul meu se ducea o luptă între a pleca la școala biblică să studiez sau să mă căsătoresc cu o fată din zonă. Într-una din zilele acelea eram în Lugoj, județul Timiș și am participat la un cerc de rugăciune la fratele Lae. Deși fratele nu mă cunoștea și nici nu știa care erau lucrurile care mă frământau, a rostit din partea Domnului un cuvânt de prorocie pentru mine și mi-a spus: „Lucrarea este pregătită și la timpul ei, nu acum este vremea potrivită pentru aceasta, acum Dumnezeu dorește să crești în cunoștință și înțelepciune, în credință să se folosească de ființa ta.” În acel moment am înțeles că deși aveam o prietenă nu era cea pe care Dumnezeu o pregătise pentru mine. Am întrerupt prietenia cu acea fată și m-am concentrat asupra pregătirii pentru admiterea la Seminarul Teologic Penticostal. În anul 1980 am fost admis la cursurile Seminarului din București împreună cu alți patru colegi. După începerea școlii profesorul Șandru Trandafir care era și directorul seminarului ne-a cerut ca toți seminariștii să mergem în vizită la bisericile penticostale din București. Într-o joi seara am

fost la Biserica Penticostală din cartierul Crângași. În acea seară prima persoană care ne-a întâmpinat a fost Emilia Bochian, care ne-a salutat și ne-a urat un călduros bun venit. Era pentru a doua oară când o întâlneam. Prima data am întâlnit-o la o nuntă la care fusesem invitat în București la biserica din Crângași. Atunci am fost impresionat de felul în care ea a avut grijă de mama ei care era bolnavă. Nu am vorbit prea mult dar încă de prima dată când am văzut-o am simțit ceva special în inima mea. Au trecut lunile una după alta și pentru o vreme Cultul Penticostal, care avea sediul în acelaș loc cu Seminarul, în Carol Davila nr.81 rămăsese fără șofer. Având carnet de conducere, am fost rugat de președinte, pastorul Pavel Bochian, să conduc mașina instituției. Aceasta mi-a dat oportunitatea de a-l cunoaște mai mult pe pastorul Bochian cât și pe soția dumnealui, Ileana. Datorită faptului că soția lui avea un handicap locomotor nu putea să se deplaseze decât în cărje și pentru a merge la biserică trebuia să fie transportată cu mașina. În anul 1981 l-am invitat pe Ioan Bochian, fiul cel mare al fratelui Pavel Bochian, să vină și să predice în Valea Jiului și el a luat-o cu el în călătorie și pe sora lui Emilia, care a venit însoțită de o prietenă. În acea călătorie s-au petrecut două lucruri: împreună cu oaspeții din București am mers să-mi vizitez bunica în satul Livadia. Când bunica a văzut-o pe Emilia mi-a spus că a avut un vis cu o seară înainte și în vis i-a apărut Domnul Hristos și i-a spus: „aceasta este fata cu care Marinel se va căsători pentru că El a ales-o, iar fata din vis este Emilia.” Eu am râs de ceea ce bunica mi-a spus și nu am crezut-o, deși știam că ea se ruga pentru mine. În timpul călătoriei cu trenul am avut ocazia să o cunosc mai bine pe Emilia și pentru mai multe ore am discutat diverse lucruri. După călătoria din Valea Jiului ne-am mai întâlnit de câteva ori dar fără nicio intenție specifică.

În duminica de 6 decembrie 1981 am fost invitat la masă la familia Mătarcuță din Biserica Filadelfia, Sebastian și acolo am avut o discuție cu cei prezenți care doreau să știe dacă nu intenționam să rămân în București prin căsătorie. După ce am servit masa am plecat s-o vizitez pe sora Ileana Bochian, pentru că

se afla internată în spital. După vizita la spital, unde am întâlnit-o pe Emilia, am plecat la Biserica din Sebastian. După terminarea slujbei am plecat împreună și i-am spus că aș dori să fim prieteni dar cu intenția de a ne căsători. Am convenit împreună ca pentru următoarele săptămâni să ne rugăm Domnului, și pentru că urma vacanța de Crăciun și urma să plec acasă doream să vorbim și cu părinții, eu cu ai mei iar ea cu ai ei.

În timpul vacanței am stat de vorbă cu părinții mei și le-am cerut să-mi dea binecuvântarea pentru a mă căsători. Am purtat lungi discuții cu ei deoarece căsătoria implica și mutarea mea definitivă din Petroșani la București deoarece Emilia îmi spusese că ea trebuie să stea în București pentru că, fiind cea mai mică din familie promisese părinților ei că va fi alături de ei până la moarte. Aceasta a fost una din cele mai mari frământări pe care le-am avut înainte de a mă căsători. Aveam de ales între a-mi părăsi familia la care țineam atât de mult și viitoarea parteneră de viață. Atât mama cât și tata au avut încredințarea că această căsătorie este în planul lui Dumnezeu și și-au dat acordul. Urma să mă întâlnesc cu părinții Emiliei și să discutăm problemele legate de căsătorie. Trebuie să amintesc că mi-a fost mult mai simplu să stau de vorbă cu sora Bochian, pentru că dumneaei de prima dată, m-a simpatizat. Cu fratele Bochian mi-a fost puțin mai teamă deoarece era o persoană care analiza profund lucrurile și de obicei nu se grăbea să-și dea acordul la nicio problemă. Dumnealui având în acea perioadă funcția de Președinte al Cultului Penticostal, iar eu eram doar un simplu seminarist care venisem cu dorința sinceră de a mă pregăti pentru lucrarea lui Dumnezeu. M-a invitat acasă într-o duminică după serviciul divin din Biserica Crângași, era în luna ianuarie 1982. După ce am stat cu toată familia la masă i-am făcut de cunoscut intenția pe care o aveam de a mă căsători cu fiica lor, cerându-le astfel acordul. În loc să-mi dea un răspuns concret a început să-mi pună mai multe întrebări care trebuie să mărturisesc că nu mi-au plăcut. Printre altele m-a întrebat: cât de sincer o iubesc pe Emilia, dacă mă căsătoresc din interes prin faptul că dumnealui era președinte și doream obținerea unor favoruri pe

calea aceasta, dacă sunt gata să locuiesc cu ei în aceeași casă? După toate aceste întrebări la care eu am răspuns sincer, fratele Bochian mi-a spus că nu-mi poate răspunde decât după ce va vizita familia mea la Petroșani și va cerceta câteva lucruri, printre altele a menționat că dorea să vorbească cu păstorii din zonă pentru a cunoaște comportamentul meu ca tânăr în Biserica din care veneam. În cursul lunii februarie el a făcut o călătorie în județul Hunedoara unde a slujit și a predicat în mai multe biserici și a vizitat mai multe familii printre care și familia părinților mei. După întoarcerea din această călătorie, fiind impresionat de familia mea și de recomandările primite mi-a spus că este de acord cu căsătoria mea cu fiica lui și că este încredințat că acest lucru venea de la Domnul.

Apoi împreună cu Emilia și cu familiile noastre am stabilit data logodnei pe 20 martie 1982, căsătoria civilă pe 23 iulie iar căsătoria religioasă pe 24 iulie. Deși așteptam ca perioada dintre logodnă și nuntă să fie una frumoasă, acest timp a fost umbrit de mulțimea poștașilor neautorizați care duceau mesaje negative atât logodnicei mele cât și familiilor noastre pentru că ar fi dorit să facă orice ca noi să nu ne căsătorim. Am supraviețuit acestei perioade datorită sincerității dintre noi și a comunicării deschise cu privire la toate lucrurile cu care eram confrunțați. La început nu am înțeles de ce există atât de mare împotrivire dar mai târziu când am văzut binecuvântările care le-am primit căsătorindu-ne am înțeles că toate acestea nu au fost decât atacuri din partea celui rău care nu dorea fericirea noastră.

Fiecare căsătorie are perioade de împliniri și perioade de încercări. Dumnezeu ne-a binecuvântat familia cu două fete: Alina-Cristiana, născută în București, care este darul trimis de Dumnezeu familie noastre în noaptea de Crăciun pe data de 25 decembrie 1986 și Elisabeta Ștefania care s-a născut pe data de 25 august 1990 la Berlin, Germania și este incununare dragostei noastre.

Doresc să amintesc aici șapte calități pe care soția mea le-a dovedit în toți acești ani:

1. Dragostea însoțită de spiritul de sacrificiu. Am apreciat mereu dragostea pe care a avut-o față de părinții ei, față de frații și surorile ei precum și pentru cei din jur, dar cel mai mult am simțit dragostea ei față de mine în cele mai dificile situații cât și în timpurile bune. Dacă ar fi să îi dau un titlu, acela ar fi exprimat în felul următor: „Erou în grad de comandor.” Încă de când am cunoscut-o, din 1978, am putut să văd că este o fată care se sacrifică făcând chiar „faptele eroice”, din punctul meu de vedere. Să ai servicii cu normă întregă și facultate în același timp și să îngrijești de părinții bolnavi, în special mama ei care de când am cunoscut-o umbla în cârje, să faci mâncare, curățenie, să o ajuți la tot ce este necesar, chiar și să faci baie, să o ridici, să o îmbraci, etc. După ce ne-am căsătorit și au urmat copiii, munca ei s-a dublat, ea a fost cea care a avut grijă de ei, pentru că eu eram plecat la bisericile de la Dunăre, în țară sau străinătate și ea era mereu singură cu toate responsabilitățile. De multe ori era nevoită, în timpul comunismului, să stea la cozi interminabile pentru alimente. De asemenea a fi căsătorită cu un bărbat care tot timpul vrea să facă ceva nou și să fii mereu expusă la atât de multe proiecte mari nu este ușor și necesită rezistență eroică, așa că sper că înțelegeți de ce am numit-o „erou”. Și dacă încă nu v-am convins o să vă mai spun și alte lucruri: a fost nevoită să asculte criticile care le făceau binevoitorii care nu erau de acord cu proiectele mele și aveau grijă să mă denigreze ori de câte ori avea ocazia. Să fie pusă la îndoială integritatea soțului. A fost și ea criticată pe nedrept și nu a avut parte de prea multe persoane care să o încurajeze ci care doar căutau motive de discuții și bârfe.

Mili, ești cea mai tare femeie din lume!

Pot să închei acest paragraf cu versetul: „*O femeie cinstită este cumuna bărbatului ei.*” (Prov.12:4a).

2. Înțelepciunea. Solomon spune: „*Femeia înțeleaptă își zidește casa, iar femeia nebună o dă rămă cu însăși mâinile ei*” (Prov.14:1)

În foarte multe situații am putut să văd înțelepciunea pe care i-a dat-o Dumnezeu operând în diferite probleme ale vieții. Deși nu îmi place ce spun, recunosc că soția este mai înțeleaptă decât mine. Prin înțelepciunea pe care o are citește oamenii mai bine decât mine și foarte puțini reușesc să o păcălească.

- 3. Hărnicia.** Încă de la început am admirat-o pentru această calitate. Modul cum gospodărește casa demonstrează acest lucru, gătește foarte bine și mie îmi place să spun: „restaurantul „Mili” este cel mai bun restaurant din lume”. În 25 de ani de căsnicie niciodată nu am avut parte de o mâncare făcută de Mili care să nu îmi placă. Este o bună organizatoarea și îi place ca toate lucrurile casei să fie în ordine și să fie mereu curat. Ea ca persoană iubește curățenia. Niciodată nu mi-a fost rușine să aduc pe cineva acasă, chiar și fără să anunț, pentru că știam că întotdeauna este ordine și se găsește ceva cu ce să servim acea persoană. De aceea aici aș dori să continui cu o altă calitate pe care soția mea o are moștenită din familia ei.
- 4. Ospitalitatea.** În familia Bochian aceasta a fost una din calitățile care m-au atras. Oricine intra în casa lor se simțea bine primit și acceptat, indiferent dacă erau persoane modeste de la țară sau străini (americani, englezi, africani), săraci sau bogați. Sora Bochian îi servea cu zâmbetul pe buze pe fiecare și îi făcea să se simtă bine, iar fratele Bochian se întreținea cu orice persoană fie că erau simpli sau învățați, păstori sau mari lideri, pentru fiecare avea un cuvânt cald și un sfat prietenesc. Această trăsătură au moștenit-o toți copiii din familia Bochian dar Emilia în mod special pentru că ea a stat cel mai mult în casa părinților ei și a fost expusă cel mai mult în a primi foarte mulți musafiri de când a fost mică. A avea oaseți la masă în fiecare duminică și uneori și peste săptămână în familia noastră este o stare de normalitate nu o excepție. Soția mea a învățat că trebuie să fim primitori de oaspeți fără cârtire așa cum spune Apostolul Petru în 1 Petru 4:9. Cu mare bucurie le oferim ceea ce avem și ea le-a învățat și pe fetele noastre că este mai

importantă atitudinea cu care îi servim pe cei ce ne calcă pragul casei decât bucatele alese sau scumpe pe care nu ni le permitem întotdeauna. A fi primitor de oaspeți este o binecuvântare și noi am simțit acest lucru; de multe ori cei ce au luat masa la noi sau au dormit în casa noastră s-au rugat pentru binecuvântarea familiei noastre și am simțit această binecuvântare în toate perioadele prin care am trecut chiar și atunci când veniturile noastre erau foarte mici Dumnezeu ne-a purtat de grijă și niciodată nu am dus lipsă de hrană și îmbrăcăminte.

5. Consecvență în rugăciune și citirea Cuvântului lui Dumnezeu.

Din punct de vedere spiritual pot să recunosc că soția mă depășește.

Dimineața obișnuim să avem timpul nostru de părtășie la cafea în sufragerie. De obicei Mili se trezește mai repede, pregătește cafeaua și citește meditațiile zilnice, ia Biblia și se roagă pentru diferite cauze. Sunt uimit de felul în care Dumnezeu îi răspunde la rugăciuni și de încrederea pe care o are în puterea lui Dumnezeu. Ea citește zilnic din cartea Psalmilor și a pus în aplicare ceea ce David spune: „*Doamne, auzi-mi glasul, dimineața! Dimineața eu îmi îndrept rugăciunea spre Tine și aștept.*” Ps.5:3

Multe minuni am văzut împlinindu-se ca răspuns la rugăciunile din familie pentru că Dumnezeu își împlinește făgăduințele scrise în Cuvântul Său: „*El ia aminte la rugăciunea nevoiașului și nu-i nesocotește rugăciunea.*” Ps.102:17. Cred în forța rugăciunii partenerilor, de aceea vă îndem pe toți cei ce veți citi aceste pagini să vă rugați împreună și veți depăși orice obstacol care apare în cale. Aveți încredere în Dumnezeu și în puterea Lui și veți vedea măreția lui Dumnezeu manifestându-se în viața voastră. De multe ori la timpul nostru de părtășie am chemat și fetele și fiecare aducem cauzele noastre înaintea Domnului și Domnul ne-a răspuns cu credincioșie. Cel mai mare beneficiu al acestui obicei pe care soția îl practică zi de zi și noi ca și cuplu îl aplicăm ori de câte ori se poate este faptul

că acum nici fetele noastre nu pleacă din casă dimineața fără să citească din Biblie și să se roage. Prin exemplul nostru ele au învățat că acest mod de a-și încredința ziua în mâna Domnului le aduce ocrotire și binecuvântare în tot ce fac.

6. Darul de a aduce pace. Domnul Isus a spus: „*Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu.*” (Matei 5:9)

Emiliei nu-i plac scandalurile, certurile și dorește să aibă pace cu toți cei din jur. Dacă a avut o discuție cu cineva este foarte afectată și se cunoaște pe fața ei cât de mult suferă până problema se rezolvă. Pentru pace renunță la drepturile ei, doar ca situația să ajungă la normal și chiar dacă nu este vinovată își cere iertare. Ea spune de obicei: „Îmi asum eu vina toată numai să fie pace.”

7. Modestia. Este una din trăsăturile ei de bază. Este modestă în îmbrăcăminte știind să se îmbrace destul de elegant și totuși decent. Același lucru îl dorește și pentru fetele noastre și chiar uneori are cuvinte aspre atunci când decența pe care ea o consideră ca standard este depășită. Nu suportă să vadă neacoperite anumite părți ale corpului și în foarte multe situații este supărată pe părinții care își lasă copiii, în special fetele, să se îmbrace în chip necuviincios. În casa noastră este regula: „câtă vreme stai în această casă, trebuie să respecti regulile casei”.

Modestia se vede nu numai în îmbrăcăminte dar și în modul în care îi respectă pe cei din jur, comportamentul în public și chiar în modul ei de a gândi se reflectă modestie. Prin vorbirea ei de asemenea se vede că este modestă și cumpătată în ceea ce spune și în ceea ce își dorește. Niciodată nu și-a dorit lucruri sau poziții care nu i se cuveneau și nu puteam avea acces la ele. Acestea sunt calitățile pe care soția mea le are și sunt binecuvântat alături de ea. Este adevărat că Dumnezeu s-a folosit de mine în realizarea multor proiecte îndrăznețe, dar nu pot să nu afirm că am rezistat datorită lui Dumnezeu și a

ajutorului potrivit pe care l-am găsit în soție. Mulțumesc lui Dumnezeu pentru planul măreț pe care L-a avut și încă îl mai are cu noi pentru că pe 24 iulie 2007 am împlinit 25 de ani de căsătorie și pot să spun din tot sufletul că suntem o familie unită, fericită și mulțumită.

Ca pastor recomand tinerilor care doresc să se căsătorească să caute în viitoarele soții calități care sunt prezentate în Biblie și în special în cartea Proverbelor unde găsim scris: *„Casa și averea le moștenim de la părinți dar o nevastă pricepută este un dar de la Domnul”*(Prov.19:14) și *„Cine găsește o nevastă bună, găsește fericirea; este un har de la Domnul”* (Prov.18:22). *”Desmierdările sunt înșelătoare, și frumusețea este deșartă, dar femeia care se teme de Domnul va fi lăudată.”*(Prov.31:30)

CAPITOLUL III

COPIII

Motto: „Copii, ascultați de părinții voștri în toate lucrurile, căci lucrul acesta place Domnului. Părinților, nu întărâtați pe copiii voștri, ca să nu-și piardă nădejdea.”(Col.3:20,21)

ALINA CRISTIANA - născută în București la 25 decembrie 1986
ELISABETA ȘTEFANIA – născută în Berlin la 25 august 1990

Copiii sunt un dar de la Dumnezeu. Eu am crescut în familie numeroasă, 12 copii și am fost ca al doilea tată, dar nu am înțeles creșterea copiilor până nu am avut și eu copii.

După căsătorie au trecut 4 ani până am avut prima fetiță, pe Alina. Pentru o perioadă de timp am crezut că nu vom avea copii și ne bătea gândul să adoptăm. Mama mea mi-a spus: „dacă nu vă dă Dumnezeu copii nici să nu înfiați”, pentru că, zicea ea, El știe care este planul Său cu privire la voi. Înainte de venirea Alinei, am avut câteva bucurii, de scurtă durată, crezând că Mili a rămas însărcinată, dar s-au dovedit a fi doar nădejdi înșelătoare.

A trebuit să facă față criticilor și prejudecăților datorită faptului că nu aveam copii, fiind învinuiți că practicăm „planificarea familială”, în vremea aceea fiind cel mai des folosit „calendarul”, dar oamenii nu știau că eu am și aveam și pe atunci o agendă încărcată nu doar un calendar.

Anii au trecut unul după altul până în primăvara anului 1986 când în luna aprilie au fost radiatiile de la CERNOBÎL, Mili a rămas însărcinată. Femeile care erau în primele luni de sarcină erau convinse să facă avort pentru că se spunea că acei copii care se vor naște vor fi afectați de radiații, existând posibilitatea

aparitiei malformațiilor. Noi ne-am rugat Domnului și am cerut de la Domnul un copil sănătos și deși soția a fost puțin îngrijorată datorită radiațiilor, am primit încredințarea de la Domnul că El cunoaște timpul și împrejurările și va purta de grija ca noi să avem un copil sănătos.

Pentru a ne convinge că a rămas însărcinată, am mers împreună la spitalul Municipal la prof dr. Rebedea și într-o luni dimineața am primit confirmarea profesorului ginecolog. Ne-am bucurat de veste și am plecat la hotel București să sărbătorim evenimentul. În acea perioadă eu eram păstor la bisericile din județele Galați și Brăila și în fiecare săptămână călătoream la Dunăre. Tot în acea perioadă am fost plecat pentru 3 luni la Colegiul de Teologie Continental din Bruxelles, trimis de cel ce a fost fratele Bob Mackish, primul american care a văzut potențial în mine. El era directorul organizației Assemblies of God USA pentru Europa de Răsărit în acea perioadă.

M-am întors de la studii și am continuat drumurile la bisericile din Galați și Brăila. Deși Mili urma să nască, pentru mine bisericile erau pe primul loc. În dimineața de 24 decembrie 1986 am plecat cu un demnitar din București la Galați ca să îl ajut pe colegul meu într-o problemă de familie. Era o zi de iarnă grea, polei, mașinile nu prea circulau și totuși Dumnezeu ne-a dat izbândă să mergem și să ne întoarcem cu bine. Am venit seara târziu acasă, aproape de miezul nopții și am auzit că Mili este la spital. În vremea aceea nu erau telefoane mobile să poți comunica atât de ușor. Am venit frânt de oboseală acasă și l-am găsit pe prietenul nostru din Vrancea, Săndel, pentru că neoficial răspundeam și de județul Vrancea.

La ora 1:30, după miezul nopții, m-a sunat Mili și mi-a spus că avem o fetiță de 53 cm și 3,500 kg, am spus „da” și am adormit la loc fiind foarte obosit. Am dormit puțin, m-am trezit și mi-am dat seama că sunt tată, am început să îmi fac la planuri, dar nu puteam vorbi cu Mili.

A doua zi m-am dus la maternitatea Giulești și am vizitat cele două fete ale mele. Mili era foarte slăbită, lucru ce m-a îngrijorat

mult. Dumnezeu le-a ajutat să vină acasă, iar eu l-am vizitat pe doctor să-i mulțumesc. Doresc să-i mulțumesc pe această cale domnului Prof. Dr. Ancăr care în noaptea de Crăciun a venit de acasă să o asiste pe Mili la naștere. Alina a devenit ușor jucăria familiei.

Deși în familia Bochian era o atmosferă deosebită de dragoste și relațiile între noi ca familie erau speciale, Alina a înmulțit vizitele în familia Ceuță și Bochian pentru că locuiam împreună. Am dus-o pe Alina la binecuvântare în biserica Crângași, unde bunicul ei, Pastorul Pavel Bochian, era pastor principal. În vara anului 1987 am plecat la studii în America pentru 6 luni și Mili a rămas singură cu Alina. A fost o perioadă destul de grea să nu am familia cu mine. În vremea aceea în Cleveland, Tennessee am avut revelația planului lui Dumnezeu pentru România. Am luat hotărârea să vin cu familia la studii în America. Am făcut rost de invitație și înainte de Crăciun m-am întors și am sărbătorit un an de când s-a născut Alina. I-am adus multe lucruri, rochițe, jucării, etc., dar cea mai mare dezamăgire a fost că Alina nu m-a mai recunoscut. Toți din casă îi spuneau că este tata, dar ea plângea. Am fost distrus; să nu mă recunoască propriul meu copil. După câteva zile prietenia s-a reluat și Dumnezeu a rânduit ca în anul 1988 luna februarie să plecăm împreună toți trei să-mi continui studiile în America. A fost una dintre cele mai mari visuri realizate. Alina era o scumpă, toată lumea o iubea și a început să învețe să vorbească două limbi în același timp: româna și engleza. Acasă vorbeam româna, iar la grădiniță în timpul zilei vorbeam engleza. A fost o perioadă frumoasă pentru noi ca familie și foarte grea din punct de vedere financiar. Eram săraci lipiți pământului. Pentru că bursa era foarte mică și nu ne ajungeau banii, mai ales datorită alergiilor Alinei la polen, banii toți erau dați pe medicamente. Niciodată nu ne-a plăcut să fim datori, dar cu atât mai puțin în America, unde nu aveam pe nimeni și nici nu aveam posibilitatea să îi returnăm. După ce ne-am consumat toate economiile am cerut o audiență la președintele școlii și i-am spus ca noi vrem să ne întoarcem în România pentru că nu mai avem

bani. Președintele, dr. Robert White ne iubea și a luat hotărârea să plătească pentru medicamentele Alinei și consultațiile la medic.

Am stat în Cleveand până în vara lui 1989. Dumnezeu ne-a deschis porțile și am fost binecuvântați cu o mașină pe care a cumpărat-o Biserica Fildelfia, păstorită de fratele Petru Lascău și plătită de Avram Bogojel. Cu acea mașină am călătorit în toată America și am putut să vizităm familii și biserici române. Dumnezeu să le răsplătească tuturor celor ce ne-au ajutat în aceea perioadă - pentru tot ceea ce au făcut pentru noi.

Despre revenirea în țară, inaugurarea bisericii din Galați și alte evenimente voi vorbi într-un capitol special.

Anul 1990 a adus schimbări mari în România: venirea misionarilor, proiecte noi, etc.

Printre femeile care au venit în România a fost și sora Doris Ott, care ne-a dat multe învățături legate de familie. Dintre acestea voi aminti:

1. Copii nu au voie să doarmă cu părinții în același pat.
2. Dormitorul conjugal nu se dă oaspeților. În acea perioadă eram vizitați de mulți prieteni și din țară și din străinătate și le lăsam lor dormitorul nostru iar noi dormeam pe unde apucam. Căsătoria să fie ținută în toată cinstea și patul să fie nespurcat. Nimeni nu are voie să spurce patul celor doi, deci musafirii trebuie să doarmă în sufragerie.

În acea perioadă Mili era însărcinată cu cea de-a doua fetiță și Sora Doris văzând că este foarte ocupată și obosită pentru că avea și servicii și Alina era încă destul de mică, iar eu fusesem plecat în America să-mi iau doctoratul, a vorbit în Germania și a invitat-o pe Mili să petreacă câteva săptămâni înainte de a naște la sediul misiunii pe care ea o avea în Berlin. Ea venise cu încă o soră în România pentru a forma femeii în a conduce grupuri pentru a dezvolta lucrarea femeilor. Ea era coordonatoarea misiunii internaționale Aglow și răspundea de Europa. Mili călătorise împreună cu aceste surori la mai multe biserici și le-a tradus din engleză în română organizând mai multe întâlniri cu femeile din județele Galați, Brăila și București. Astfel Mili a ajuns în Berlin în

cursul lunii iulie fără să știe că la întoarcere nu va mai veni singură ci va fi însoțită de cea de-a doua fetiță care s-a născut la Berlin pe data de 25 august 1990 și căreia i-a pus numele Elisabeta Ștefania.

Am primit vestea de la Mili când eram în Biserica din Galați, m-au chemat din timpul slujbei să îmi spună Mili că avem o fată pe care o cheamă Elisabeta Ștefania. Este adevărat că așteptam băiat, dar nu am avut rețeta decât pentru fete. Îmi amintesc că am spus atunci „*când Dumnezeu vrea să îi dea cuiva musafiri îi dă fete.*”

Nu am cuvinte să îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru cele două comori pe care mi le-a dat. Ele s-au dezvoltat frumos, întotdeauna au învățat bine și ce mă bucură cel mai mult este că îl iubesc pe Dumnezeu și fac o lucrare pentru El.

Fetele au început școala generală de la noi din cartier, de fapt locuim vis-a-vis de școală și am putut să supraveghem activitatea lor. După aceasta au reușit admiterea la Colegiul Național „Spiru Haret”. Alina în prezent este studentă la Universitatea București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, iar Betty este încă la Colegiul Național „Spiru Haret”, clasa a XI-a.

După ce s-a născut Bety, deși practicam și înainte, am căutat să organizăm activitățile ca familie. Aproape în fiecare an am reușit să mergem numai noi împreună cu fetele în concediu pentru cel puțin o săptămână. Uneori am plecat la mare alteori la munte. Când resursele financiare erau mai reduse plecam doar pentru câteva zile la părinți la Petroșani; dar cel mai important era și încă este pentru noi timpul petrecut cu familia și călătoriile împreună. Chiar și acum când ele au crescut ne dorim să facem concediile împreună deși ele fiind tinere doresc să aibă compania lor și să meargă cu tinerii de la biserică. Regula de aur a familiei este să petrecem câteva zile de concediu împreună anual. La fel și în călătoriile pe care le facem în țară sau străinătate, căutăm să le includem și pe ele în majoritatea planurilor noastre.

Cea mai mare investiție care trebuie făcută de părinți este în copii. Părinții trebuie să aibă o relație apropiată cu copiii și să îi

respecte să nu îi trateze ca pe niște ambalaje sau bagaje, care trebuie deplasate dintr-un loc în altul fără să le ceară părerea în problemele de familie. Sunt mulți părinți care nu țin cont de faptul că și copiii au opinia lor și uneori pot avea chiar idei mai bune decât ei. Noi am învățat că și noi ca părinți putem greși și că nu putem fi atât de mândri încât să nu ne cerem iertare de la copii. De asemenea obișnuim ca atunci când luăm decizii care ne privesc pe toți să stăm de vorbă cu fetele și fiecare din noi ne spunem părerea și apoi vedem care este cea mai bună decizie pe care trebuie s-o luăm, de comun acord.

Copiii duc succesul părinților mai departe. Respectându-vă copiii vă respectați pe dumneavoastră. Copiii care au fost și sunt tratați cu respect de părinții lor își vor respecta și ei părinții și șefii. Nu uitați: copiii sunt roadele noastre. Ceea ce vom semăna, aceea vom culege. Dacă ați făcut greșeli în educația copiilor, căutați să remediați greșelile cât sunteți în viață. Dați-le importanță copiilor și sărutați-i cel puțin odată pe zi. Faceți-i să simtă că ei sunt prioritari pentru dumneavoastră. Deși Alina și Betty sunt foarte diferite atât din punct de vedere fizic cât și ca personalitate și ar trebui să fac o descriere a trăsăturilor fiecăreia separat, voi prezenta calitățile comune pe care le au „PRINȚESELE MELE”.

1. **Respectul.** Pentru că au fost respectate de părinți, au învățat să-i respecte pe cei din jur. Inima mea este plină de bucurie atunci când primesc vești de la diferite persoane despre comportarea lor și modul lor de a se manifesta în public. Până în prezent nu am primit nicio sesizare că fetele mele nu ar fi respectoase, sau că ar avea tupeu, că sunt mândre în sensul de a-i privi peste umăr pe cei din jur. Să nu uităm că cei 7 ani de acasă sunt foarte importanți.

Cuvântul lui Dumnezeu ne învață să nu facem deosebire și să respectăm pe toată lumea indiferent de pregătire, statut social, rasă, sex, naționalitate sau religie.

2. **Responsabilitatea.** Acesta este semnul maturității. Dacă cineva le roagă să facă ceva sau dacă le este încredințată vreo responsabilitate poți să te bazezi că problema se va rezolva și sarcina se va duce la îndeplinire. Încă de când erau mici am căutat împreună cu Mili să le dăm anumite lucruri de făcut, pe măsura vârstei lor și le verificam pentru a ne da seama dacă și-au dus la bun sfârșit acțiunea începută. De mici le-am învățat câteva versete biblice care să le motiveze în tot ce aveau de făcut. „*Pot totul în Hristos care mă întărește*” Fil.4:13 și „*Cel neprihănit tot ce începe duce la bun sfârșit*” Ps. 1:3 În toate domeniile vieții ni se cere să fim responsabili și de aceea credem că este important să îi învățăm pe copiii noștri să-și asume responsabilități dar să se și achite de ele.

Este o mândrie ca cineva să afirme că ești o persoană pe care se poate conta în orice împrejurare. Dumnezeu dorește să fim responsabili și să putem face ucenici care să fie responsabili.

3. **Rugăciunea.** Printre bucuriile care le am ca tată este să le aud dimineața rugându-se înainte de a pleca din casă și să le văd că petrec timp citind Cuvântul lui Dumnezeu zilnic. În Biserică fac parte din grupul de închinare și mi se umple sufletul să le văd cum se roagă și îl laudă pe Dumnezeu. În problema rugăciunii cred că o moștenesc pe bunica și pe mama lor. De multe ori la rugăciunea de familie ne spunem cauzele și fetele se roagă împreună cu noi atât pentru problemele noastre cât și pentru problemele lor personale și am văzut cum Dumnezeu ne răspunde la rugăciuni. Ele au înțeles că tot ce este cu neputință la oameni este cu putință la Dumnezeu și au învățat să își pună încrederea în Dumnezeu pentru rezolvarea tuturor problemelor legate de școală, de relațiile lor cu colegii sau tinerii de vârsta lor și în orice altă problemă de viață. Cred că rugăciunea sinceră a copilului este ascultată. Încurajați-i pe copiii dumneavoastră rugându-vă împreună cu ei și ei vor învăța că se pot baza atât pe rugăciunile dumneavoastră cât și pe Dumnezeu care răspunde rugăciunilor.

4. **Leadership.** Sunt fericit să vad că amândouă fetele au abilități de conducători și spirit de inițiativă fiind gata să organizeze diferite acțiuni și să se implice în proiecte pe măsura vârstei lor. Poate aici ar trebui să menționez că moștenesc aceste calități de la mine. Este adevărat că de când au fost mici le-am implicat în toate proiectele noastre și le-am luat cu noi la diverse acțiuni pentru a le învăța din mers cum se organizează anumite evenimente și cum trebuie să decurgă anumite lucruri pentru ca să iasă bine. Totodată le-am învățat că în orice proiect trebuie să existe un spirit de echipă și că fiecare membru al echipei trebuie să se subordoneze liderului pentru ca rezultatul să fie cel scontat. De aceea eu cred că ele în viitor vor deține posturi de răspundere pentru că orice lider și-ar dori să le aibă în echipa de conducere deoarece știu să se supună conducerii corect.
5. **Aprecierea succesului.** Au fost crescute într-un mediu în care au văzut proiecte realizate, noi inițiative și de aceea eu cred că ele vor fi de partea celor care progresează și nu vor merge din pierderi în pierderi. Sunt persoane care se vor bucura de succesul pe care îl aduce munca corectă și cinstită pentru că au experimentat de mici rezultatul muncii bine făcute. Alinei, la vârsta de 12 ani i-am dat să traducă cartea doctorului Louis Cole „Integritate și puritate”. Din această primă experiență a câștigat și ea și noi. Ea a învățat câteva principii biblice care au ajutat-o să înțeleagă mai bine cum să înfrunte anii adolescenței și cum să facă față presiunilor care intervin în această perioadă a vieții. Și-a îmbunătățit vocabularul limbii engleze pe care o știa de mică și totodată a practicat scrierea literară în limba română. A câștigat niște bani muncii și a înțeles că valoare banilor este mult mai mare atunci când sunt rezultatul unui efort personal. Noi am câștigat știind că ea în loc să stea numai în fața blocului cu copiii lipsiți de preocupări, face un lucru util care îi va aduce satisfacții ulterioare. Ea a simțit utilitatea muncii ei și mai mult atunci când cartea a fost tipărită și dată tinerilor care au participat la conferințele de tineret pe care

le-am organizat. A fost un real succes care i-a dat încredere în abilitatea ei de a traduce nu numai în scris ci și oral, fiind azi una din traducătoarele fluente pe care ne putem baza ori de câte ori avem invitați din străinătate.

Betty la 16 ani a tradus primele studii Biblice. Vara trecută în timpul concediilor personalului de la UBR, Betty a fost cea care a rămas la secretariat responsabilă să răspundă la telefoane și să dea relații celor interesați și în același timp a tradus un set de studii biblice pe care anul acesta le-am parcurs cu biserica. Cu această ocazie a învățat multe lucruri noi din Scriptură, și-a îmbunătățit cunoștințele de limbă engleză și modul de a se exprima în limba română. Aceste studii traduse de ea au fost publicate sub forma unei cărți intitulată „Noi zidim oameni” care este dată tuturor bisericilor din Adunările lui Dumnezeu ca material de studiu. Așa am înțeles noi să le motivăm pe fetele noastre să muncească și întotdeauna le-am răsplătit pentru ceea ce au făcut. Este un principiu biblic ca cel ce muncește să fie răsplătit. *„Vrednic este lucrătorul de plata lui”*. Aș putea să mai adaug multe succese școlare pe care le-au avut din clasa întâi până în prezent, fiind întotdeauna printre cei mai buni elevi din clasă. Legat de rezultatele de la școală familia noastră a avut un principiu pe care l-am aplicat. Nu le-am promis niciodată răsplată specială pentru notele obținute la învățătură pentru că am dorit ca ele să învețe pentru a avea cunoștințe nu pentru o recompensă imediată ci pentru a ști. Mereu le-am spus că aceasta este datoria lor, așa cum noi avem un serviciu la care trebuie să mergem ele trebuie să învețe pentru a deveni ceea ce își doresc. Deși nu le-am compensat material pentru rezultatele școlare întotdeauna am sărbătorit într-un fel succesele obținute la școală, plecând undeva în vacanță sau având o masă festivă. De aceea, cred că fetele noastre vor fi de partea succesului pentru că noi credem că Dumnezeu este cel care le dă succes celor ce muncesc. Ne rugăm, planificăm, lucrăm pentru succes.

6. **Implicare în lucrarea lui Dumnezeu.** Deși în prezent frecventează diferite școli, cred că Dumnezeu are un plan pentru ca ele să fie implicate în lucrarea lui Dumnezeu cu normă întreagă. Cei mai buni ar trebui să lucreze în ogorul lui Dumnezeu. Într-o seară, la Pitești, am avut un cuvânt profetic printr-un pastor din Nigeria legat de implicare lor în lucrarea lui Dumnezeu. Cred că această profeție se va împlini în curând, deoarece văd dedicarea lor sinceră pentru Dumnezeu prin studii biblice, laudă și închinare, diferite proiecte și activități.
7. **Îmbărbătare (CONSILIERE)** Amândouă fetele au un dar de la Dumnezeu de a îmbărbăta. Le aud vorbind la telefon și mă bucur de felul în care încurajează persoana cu care vorbesc și cred că Dumnezeu le folosește în a da încredere persoanelor încurajate, indiferent de problemele prin care trec. Noi am învățat să ne încredem în Dumnezeu și le-am învățat și pe ele că El va face lucruri mari pentru noi. Dumnezeu este de partea noastră și ne va da izbândă. Noi suntem de partea celor care câștigă și nu de partea celor ce pierd. Chiar dacă uneori ni se pare că am pierdut, de fapt din toate lucrurile care ni se întâmplă câștigăm experiență și speranța că Dumnezeu este cel ce ne ajută să mergem mai departe.
- Duhul Domnului este peste fetele noastre de când s-au născut și credem în ungera divină peste viața lor și lucrarea pe care o vor face.

CAPITOLUL IV

SOCRII – „Părinți spirituali” și un model de trăire creștină

Motto: ”Puțini au fost în lumea asta
O pildă bună pe Pământ
Ca părăsind, odată, viața
Să plângă toți la al lor mormânt.”
(La mormânt – Cristian Vasile Roske)

Am acordat acest titlu, deși cuvântul „socrii” nu este foarte adecvat pentru relația pe care am avut-o începând din 1982 cu părinții soției, a fost o relație părinte - copil. După căsătorie m-am mutat în apartamentul din strada Apusului, cartierul Militari unde locuim și în prezent.

Dorința mea înainte de căsătorie și chiar înainte de a o cunoaște pe Mili a fost să avem o casă unde să fim numai noi doi. A trebuit să accept situația de a fi împreună în aceeași casă deși cred că stând împreună am putut să învăț multe lucruri practice de la cel care a fost cel mai mare bărbat pe care l-am avut Mișcarea Penticostală din România în toată istoria ei.

După nuntă m-am mutat și am locuit într-un apartament cu patru camere două familii. Primul an a fost unul foarte greu, deoarece era foarte multă lume care ne vizita și oboseala începuse să-și spună cuvântul. Am preluat partea administrativă pentru că era destul de dificil să faci rost de alimente în acea perioadă de criză care începuse în anii '80 și care se adâncea tot mai mult. Am reușit să îmi fac prieteni, șefi de magazine alimentare, care îmi pregăteau marfa înaintea de deschiderea magazinului sau după ce pleca lumea de la coadă. În casă puneam toți banii împreună și era o atmosferă deosebită.

Așa cum am mai spus, în perioada cât am fost student la Seminarul Penticostal am condus mașina instituției, în lipsa altui șofer. După ce ne-am căsătorit am avut ocazia să călătoresc și mai mult cu fratele Bochian. Mă lua uneori la anumite întâlniri, alteleori îl așteptam în mașină. Câteodată eram împreună la protocol dar am știut întotdeauna să îmi păstrez locul și eram la masa șoferilor.

În toți anii nu am avut nicio ceartă în familie cu excepția câtorva evenimente care s-au produs în urma acțiunilor mele și pentru care soriile nu erau pregătiți și au părut a fi atunci afectați de anumite decizii personale, deși ulterior au fost de acord cu ceea ce am făcut. Dintre acestea amintesc câteva din cele mai dificile: deschiderea Bisericii Harul, înființarea Școlii Biblice, transferarea apartamentului pe numele nostru, mutarea lui Mili cu serviciul de la Regionala CFR la Centrul Creștin, nume sub care funcționam atunci. Cu toate că au generat anumite tensiuni la momentul respectiv, au fost decizii importante pe care eu a trebuit să le iau, timpul ne-a dovedit că au fost lucruri bune. Cu ajutorul lui Dumnezeu lucrurile au mers bine și până la urmă și ei au înțeles că acesta a fost planul lui Dumnezeu cu privire la noi.

Nu pot să nu-mi amintesc de cea pe care toți o numeam „mami Ileana” femeia care citea zilnic Biblia ore întregi și rugăciunile ei răsunau în toată casa pentru binecuvântarea familiei și lucrarea lui Dumnezeu din România și din lume.

A fost una dintre cele mai înțelepte și credincioase femei pe care le-am întâlnit vreodată. De o corectitudine și un spirit al dreptății ales. Am iubit-o mult și am fost foarte apropiat de ea. O eroină în ce privește efortul, deși umbla în cărje nu se dădea bătută și stând în cărje la bucătărie făcea mâncare și încă ce mâncare, curățenie nu mai vorbesc, o femeie ordonată, se îmbrăca frumos iar soțul era elegant tot timpul. Era blândă dar și autoritară în același timp și nimeni nu trecea peste cuvântul ei. Nu s-a lăsat complexată de handicapul ei ci a avut o voință de fier până în ultima clipă a vieții. A știut ce a vrut de la viață și și-a înțeles menirea și misiunea.

Dacă familia Bochian are astăzi toți copiii pe calea Domnului este meritul ei pentru că a știut cum să-i educe. „TATI BOCHIAN”, cum îi spuneau toți cei apropiați, era plecat foarte mult timp în misiune și la biserică și ea rămânea singură cu copiii fiindu-le și mamă și tată.

Nu pot să nu vorbesc despre socrul meu, pe care toți l-am numit „TATI BOCHIAN”. L-am admirat ca un lucrător al lui Dumnezeu deosebit. Aș vrea să prezint câteva lucruri pentru care eu personal l-am apreciat foarte mult.

1. **A fost un predicator expozițional rar întâlnit.** Oricine predica înaintea lui, cele 3-5 minute pe care el le avea la încheierea slujbei reprezentau „crema predicii”. Atunci când predica 30-45 minute nu știai cum a trecut timpul. Avea un stil personal de prezentare a Evangheliei cu exemple din experiența personală cât și din Biblie sau din ceea ce a citit, fascinându-i pe toți cei ce ascultau să fie numai ochi și urechi. Păcat că ne-au rămas prea puține din predicile lui înregistrate.
2. **A fost un factor de echilibru între biserică și stat.** Cunosceam îndeaproape ce se întâmpla când primea un telefon sau venea de la o întâlnire cu reprezentanții Departamentului Cultelor sau Securitatea Statului. Era roșu la față și credeai că face infarct și moare pe loc. A suferit pentru biserică, iar cei de acum se folosesc de munca lui fără să-și aprecieze înaintașii, doar se laudă cu numărul de biserici. Fie că era vară sau iarnă, timp frumos sau ploaie, pleca imediat în zona de conflict pentru a rezolva divergențele dintre credincioși și stat. A avut o putere de muncă deosebită. A iubit Evanghelia și a făcut totul pentru Evanghelie.
3. **A posedat cu măiestrie arta conducerii.** A fost un lider ales de Dumnezeu și deși avea doar studii medii, era mai înțelept decât cei cu doctorate. Avea răspuns la orice situație și găsea o cale de rezolvare a problemelor astfel încât întotdeauna biserica să iasă bine și lucrarea Domnului să progreseze.

4. A avut o învățătură de credință foarte clară. Știa ce crede și cum să expună învățăturile Bibliei pentru ca acestea să fie acceptate și înțelese de oricine îl asculta. Cu toate că nu a avut studii teologice a scris mai multe cărți care explică Cuvântul lui Dumnezeu într-un mod foarte clar și profund pentru că a primit de la Dumnezeu înțelepciunea de a descifra taine ale trăirii creștine.

5. Mereu era plin de bucurie. Avea un duh al bucuriei molipsitor. Când vorbeai cu el fața lui radia de bucurie și oricât de trist ar fi fost cineva, prin vorba lui caldă și blândă îi aducea pace și liniște.

Personal nu am cuvinte să îi mulțumesc lui Dumnezeu că am putut sta în casă cu asemenea titani ai credinței cum au fost socrii mei și să învăț atâtea lucruri de la ei.

Le doresc tuturor tinerilor să aibă parte de socri așa cum am avut eu și de ce să nu spun că mi-aș dori să fiu un socru de care ginerii mei să spună același lucru.

În anul 1996, luna octombrie, a murit fratele Pavel Bochian, iar în anul 2000 luna decembrie, a murit sora Ileana Bochian.

În încheiere vreau să spun 7 lucruri care i-au caracterizat pe ei ca și cuplu.

1. Au fost credincioși lui Dumnezeu și unul altuia. Amândoi l-au iubit pe Dumnezeu și s-au iubit unul pe altul. Cât timp am stat împreună cu ei nu i-am auzit vorbindu-și pe ton ridicat sau să fie supărat unul pe celălalt ci tot timpul s-au alintat cu cuvinte frumoase și s-au respectat foarte mult.

2. Amândoi au iubit cartea și citeau foarte mult. Nu cred că trecea o zi fără să citească dintr-o carte. Au fost amândoi niște autodidacți. Au învățat multe lucruri citind cărți despre viața oamenilor lui Dumnezeu. Biblioteca lor era plină de cărți cu proverbe și maxime.

3. COPIII au fost investiția lor cea mai valoroasă. Nu au avut multe lucruri materiale dar au investit în copiii lor. Toți copiii

lor au urmat școli, fetele mai mari doar liceul iar ultimii trei au urmat și facultatea. Fiecare din ei au avut locuri de muncă bune și au fost respectați și apreciați ca oameni cu un caracter creștin. Socrii mei și-au iubit copiii foarte mult dar și copiii i-au iubit și i-au respectat pe ei. Această iubire a fost reciprocă.

- 4. BISERICA a fost o a doua casă pentru ei.** Au fost nelipsiți de la Casa Domnului. Biserica era prioritară pentru familia Bochian și au educat copiii să iubească biserica și să facă o lucrare pentru Dumnezeu. Fiecare copil era implicat într-o lucrare în biserică și acum ambii băieți sunt pastori unul în București, Ioan Bochian, și cel mai mic, Pavel care îi poartă și numele, la Chicago.
- 5. IUBIREA lor îi cuprindea pe toți cei din jur nu numai pe cei din familie.** Nu am întâlnit alte persoane să vorbească despre dragoste dar și să dovedească celor din jur dragostea cum au făcut-o ei. Predicile cele mai multe ale fratelui Bochian aveau subiectul „cum să ne iubim unii pe alții”. Au arătat foarte multă dragoste tuturor deși au fost momente în care dragostea lor a fost răsplătită cu ură de anumiți credincioși.
- 6. MODESTIA a fost atributul vieții lor.** Deși era președintele Cultului Penticostal și avea relații cu foarte multe personalități, până la președintele țării, acționa ca și cum nu cunoștea pe nimeni. Ei au înțeles că toate acestea sunt doar împrejurări vremelnice și nu și-au pus încrederea în poziție socială sau bunuri materiale. Mami de asemenea era modestă și nu arăta că este soție de președinte, era smerită în vorbire și în felul de a se îmbrăca, deși îi plăcea să fie îngrijită și asortată. Modestia s-a văzut în modul lor de a trai cumpătat, în stilul de viață și educația pe care au dat-o și altora.
- 7. IUBIREA DE ȚARĂ a fost una dintre învățăturile promovate de ei.** Deși puteau să emigreze și să conducă biserici mari în străinătate, au decis să rămână în România să sufere alături de poporul lor, dar nu au uitat niciodată să se

roage pentru binele țării și de multe ori spuneau: „*Fericirea noastră atârnă de fericirea țării în care trăim.*”

Am suferit foarte mult la plecarea fiecăruia dintre ei la cele veșnice, dar mulțumesc lui Dumnezeu pentru acești doi titani ai credinței. Dumnezeu le va da cununa vieții veșnice și aștept să ne revedem în cer. Modelul socrilor mei a însemnat pentru mine mai mult decât modelul a 100 de directori de școală.

Socrii mei nu mi-au spus cum să trăiesc, ei au trăit și m-au lăsat pe mine să privesc modul lor de viață și să le urmez exemplul.

CAPITOLUL V

ANII DE ȘCOALĂ ȘI PREGĂTIREA PENTRU LUCRARE

Motto: *„Educația nu este un produs, note, diplome, servicii, bani, este un proces care nu se sfârșește niciodată.”*(Bel Kaufman)

Creștinismul este religia minții educate pentru că educația îi face pe oameni ușor de condus dar imposibil de înrobite. Educația nu este scumpă, dacă nu credeți probați ignoranța. Deși la început nu am înțeles importanța educației, pe parcursul anilor am prins gustul educației și am început să văd cât de importantă este.

Deși nu pot să spun că am fost un cursant silitor și am avut totdeauna numai 10 pe linie, am oscilat între note bune și mai puțin bune și chiar am fost corijent.

Voi prezenta pe scurt evoluția mea în viață în ceea ce privește educația.

Am început ciclul primar la Livadia, în localitatea unde m-am născut. Am terminat primele 4 clase unde am avut multe note bune. După ce părinții au plecat la Petroșani am fost și eu mutat cu școala și am fost transferat la Școala Generală nr. 1 din Petroșani, care era cea mai bună școală din Municipiul Petroșani. M-am transferat în clasa a V a care era o clasă specială cu copii de șefi (directori, primi secretari, secretari de partid), iar eu venind cu nivelul de la țară am ajuns printre ultimii din clasă. A trebuit să fac eforturi mari pentru a mă menține pe linia de plutire și să nu rămân repetent. Colegii mei aveau meditari iar eu eram sărac lipit pământului și nimeni nu se ocupa de mine pentru că părinții munceau mult și câștigau puțin. Dumnezeu m-a ajutat să îmi revin și să termin cu bine cele 8 clase. Dar pe lângă faptul că nu eram prea bun la învățătură, în loc să stau să învăț, petreceam ore în șir

jucând football. Părinții erau nemulțumiți că stau prea mult pe afară și nu învăț suficient. Timpul petrecut afară m-a afectat la examenul de admitere la liceu pe care l-am picat și am fost repartizat la școala profesională din Lupeni. Acela a fost momentul în care m-am trezit și m-am apucat serios de carte. Am început școala profesională la Lupeni pentru meseria de electrician. Am fost mai silitor și am învățat mai bine și imediat conducerea școlii m-a luat în obiectiv. După terminarea primului an de studiu am fost numit pedagog și aveam în subordine 1000 de elevi pe care îi supravegheam la masă și la respectarea disciplinei în cămin. Am început să beneficiaz de privilegii: să stau singur în cameră, să mănânc ce doresc, pentru că cei de la bucătărie aveau nevoie de mine pentru păstrarea ordinii și să aibă elevi care să-i ajute la bucătărie.

Perioada aceea a fost o perioadă grea din punct de vedere spiritual pentru că am rărit-o cu biserica și începusem să fiu sub presiunea de-a fi trimis să studiez la Ștefan Gheorghiu, academia care pregătea politicieni. Cel care dorea acest lucru cel mai mult era Domnul Cristea, vechi militant al partidului comunist, prieten bun cu Gheorghiu Dej și Nicolae Ceaușescu, el a fost și Directorul General al Grupului Școlar Minier Lupeni unde eram elev. Am avut mai multe frământări interioare cu privire la alegerea lui Dumnezeu sau a drumului politic. Politica oferea o mare perspectivă pentru viitor, iar biserica era un loc modest, fără perspectivă. Pentru că văzusem puterea lui Dumnezeu în familia noastră, înclinam foarte multe spre Dumnezeu.

Am terminat școala profesională și am fost repartizat la Exploatarea Minieră Petrița. La dorința părinților de a nu intra în mină am solicitat transferul la Preparația Petrița ca electrician. Am fost angajat ca electrician și astfel a început calvarul: am dat peste un loc de muncă unde aproape toți erau membrii de partid și a început perioada mea de umilire pentru că sunt pocăit. Am suferit pe nedrept pentru că în acea perioadă eram membru în biserică, dar nu eram pocăit cu adevărat. Frecventam întâlnirile Uniunii Tineretului Comunist pentru că eram membru UTC din clasa a

VIII-a dar nu am vrut să intru în partid deși de la 18 ani aveam dreptul să fiu membru de partid.

În acea perioadă am avut un moment de iluminare și de revelație și am declarat public că nu o să mai merg la nicio întâlnire UTC și am să mă pocăiesc. Tot în acea perioadă am dat examenele de diferență și am reușit la liceul din Lupeni pentru că era singurul liceu care accepta diferențele și am intrat în clasa a XI-a, la cursurile serale. Mă sculam la 4:00 dimineața plecam din Petroșani la Petrila să ajung la muncă, terminam serviciul la ora 14:00 și de acolo plecam la Lupeni, la cursurile serale. De multe ori treceam de stația unde trebuia să cobor din cauza oboselii, terminam cursurile seara la 20:00 și pe la 21:30 – 22:00 ajungeam acasă în Petroșani și a doua zi o luam de la capăt. Eram extenuat dar îmi plăteam păcatele pentru că nu am învățat când trebuia. Dumnezeu mi-a rânduit o nouă poartă prin care să intru, dar era o condiție. Am fost selectat să fiu electrician în Gara Petroșani dar mi s-a cerut să dau o declarație că nu mai merg la biserică și voi fi angajat. Deși nu eram încă botezat, nu am vrut să dau această declarație pentru că o consideram o trădare. Am fost foarte supărat pe Dumnezeu că nu m-a ajutat să am un serviciu mai ușor și bani mai mulți și să nu mai fiu nevoit să muncesc ca robul în mină.

Unul din mentorii mei, fr. Voinea Simion, mi-a spus atunci: „*Dumnezeu avea ceva mai bun pregătit pentru Avraam și el nu știa.*” M-am gândit și am zis, nu cred că poate să fie ceva mai bun.

La scurtă vreme de la acel insucces am fost transferat la Exploatarea Minieră Livezeni unde Dumnezeu avea un plan special. M-am transferat cu școala de la Lupeni la Petroșani și imi era mult mai ușor și am început să câștig și bani mai mulți, cum nu am câștigat niciodată, salariul meu lunar cu sporurile aferente era între 5.000– 6.000 lei/lună, iar bezina era 4,5 lei/litru, salariu mediu era 2000 lei, în acea perioadă. Am continuat liceul seral la Petroșani și la fel ca și la Lupeni, am ajuns șef de clasă și profesorii se bucurau de mine.

Văzând că am atâția bani m-am hotărât să pun trei carnete de CEC a câte 5000 lei pentru mașină și după câteva luni unul din

carnetele CEC a ieșit câștigător și am câștigat o Dacia 1300 care costa atunci 70.000 lei, mașină cu care făceam misiune și duceam frații bătrâni și mamele cu copii mulți acasă. În toată biserica eram două persoane cu mașină, un frate cu Trabant și eu cu Dacia.

La data de 19 octombrie 1978 m-am botezat deși unii din biserică nu credeau că sunt sincer și mă botez pentru anumite interese.

În ultimul an de liceu am avut o altă ispită. Au venit la școală să recruteze candidați pentru școala de Ofițeri. Au fost mulți candidați care s-au înscris, dar am fost chemat și eu în cancelarie, deși eu nu mă înscisesem. Față de directorul liceului și de dirigintele clasei, cei doi ofițeri (aveau grad de colonel) mi-au spus că vor să vorbească cu mine și m-au chemat la hotelul din Petroșani ca să mă convingă să merg la școală să devin ofițer. Ei mi-au spus că dintre toți colegii niciunul nu va reuși și așa s-a și întâmplat, dar mi-au spus că eu voi reuși sigur. Am discutat cu pastorul bisericii mele, Ile Traian, despre acest eveniment și el m-a întrebat ce vreau să fac și eu i-am spus că sunt hotărât să merg la o școală biblică nu voi da admitere la nicio altă facultate.

Am terminat liceul și nu am vrut să dau admitere la o altă facultate decât la Seminarul Teologic Penticostal din București. Au trecut doi ani și Departamentul Cultelor nu aprobase să se înceapă o altă promoție de seminariști. În 1980 în luna noiembrie au acceptat ca 5 seminariști să fie primiți pentru următorul an de învățământ. Au venit la examen mulți candidați, dar au fost acceptați doar 5 și eu am avut bucuria de a fi unul din cei 5, deși la admitere am avut împreună cu un alt coleg cea mai mare medie. Cei 4 ani petrecuți în subsolul clădirii Cultului Penticostal pe Carol Davila nr.81, au fost ani de formare, de conflicte. Eram armata cu 5 soldați și 10 generali pentru că erau mai mulți profesori decât studenți. Am început să predicăm în București și în bisericile din țară și lumea a început să ne aprecieze și să dorească să ne ia ca și păstori. Am avut oferte bune, dar trebuia să așteptăm repartiția conducerii cultului și aprobarea de la Departamentul Cultelor.

Toți colegii mei au fost repartizați în localitatea de reședință, eu locuiam în București și am fost repartizat în Galați și Brăila. Am cerut și sate în jurul Bucureștiului, dar datorită mărinimiei directorului nu am putut schimba repartiția fiind trimis într-un sector cu probleme dificile care erau de fapt conflicte adânci nerezolvate de zeci de ani.

Nu am crezut că Dumnezeu poate transforma un sector greu și să facă să devină în câțiva ani unul dintre locurile renumite în cadrul Mișcării Penticostale din țară. Orașele de pe malul Dunării, au fost pregătite de Dumnezeu să devină pentru mine o rampă de lansare și afirmare. Dumnezeu a lucrat în așa fel încât și cei care mă iubeau mai puțin au afirmat că Dumnezeu m-a însoțit și că nimeni nu a făcut o lucrare mai bună decât mine, de impact și succes.

După ce am fost vizitat de Robert Mackish, Directorul AG pentru Europa de Est și a văzut lucrarea, el a pregătit toate actele și a vorbit și la Departamentul Cultelor ca să plec la studii în Belgia. În anul 1986 am fost un semestru la Continental Theological Seminary, nu am stat mai mult pentru că aveam probleme cu limba engleza. M-am întors în țară și am început să învăț limba engleză, după care am plecat în 1987 în vizită în America chemat de cel ce a fost fratele Adam Laza care era încântat de lucrarea ce o făcusem la Galați, el fiind originar din Galați și vroia să mă cunoscă.

Nu am știut că vizita se va schimba într-o călătorie de studii, deoarece am primit bursă la Church of God, School of Theology, din Cleveland, statul Tennessee. Omul de care s-a folosit Dumnezeu a fost pastorul Galiș George de la Chicago căruia i-a plăcut de mine, felul în care predic și a mers cu mine la Cleveland, a vorbit cu toți șefii de la conducerea Church of God să îmi dea bursă și să investească în mine pentru că am potențial. Am început cursul de „Master of Divinity” din toamna anului 1987. Atât în Belgia cât și în America, Dumnezeu mi-a pus pe inimă să fac un centru de educație în România. Am rămas impresionat de tot ce am văzut și am luat hotărârea să o iau și pe Mili la studii cu

mine. În ianuarie 1988, visul meu s-a împlinit și a venit și Mili și am studiat împreună înscriind-o și pe ea la cursurile de „Master of Arts”. În timp ce eram în ultimul semestru la master a venit o delegație de la Universitatea „Columbia International” pentru a vizita școala și să participe la un curs de misiologie condus de dr. Grand McClung. Membrii delegației au dorit să ne cunoască pe toți cei ce luam acel curs și astfel ne-am prezentat fiecare și am răspuns întrebărilor vizitatorilor. După ce am vorbit, conducătorul delegației, m-a întrebat dacă nu mă interesează să studiez pentru doctorat și apoi mi-a spus că vor să vorbească cu mine după curs. M-am dus și am stat de vorbă cu ei, dar conducătorul Școlii Doctorale mi-a spus că o să îmi trimită formularele de înscriere și că ar fi o mândrie pentru ei să aibă un student din Europa de Răsărit. Am primit actele le-am completat și am fost admis la doctorat. Îi mulțumesc Dr. McClung pentru toate recomandările pe care le-a dat ca să fiu primit în acest prestigios program. Am muncit din greu la doctorat, eram singur, nu mai aveam familia cu mine. Nu stăteam decât în cameră și la bibliotecă, iar duminica plecam la biserică și predicam ca să adun ceva bani să îmi plătesc școala, la aceste cursuri nu am primit bursă. Dr. Steve Allen care mi-a fost coleg de clasă a contactat păstorii din zonă și i-a rugat să mă primească să predic în bisericile lor și să mă ajute financiar.

Gândul de a porni un centru educațional era permanent în mintea mea.

Am venit în țară și în anul 1990, toamna am deschis Centru de Misiune la Galați, pentru pregătirea celor interesați. Eu eram un mare admirator al bapțiștilor, îmi plăceau păstorii bapțiști pentru felul în care se îmbrăcau și modul lor de a predica ordonat. Am vrut să fac acest centru pentru a pregăti tineri și nu numai, care să răspândească Evanghelia în mod deosebit și să facă o lucrare de calitate. Mare mi-a fost surprinderea că au răspuns la invitația mea de a participa la aceste cursuri peste 100 de persoane. Această acțiune a stârnit gelozia acelor care aveau școală, dar aveau studenți puțini. Nu voi vorbi aici despre persecuția care a urmat.

Cursurile decurgeau normal. În acea perioadă mi-am dat seama că orice fac la Galați nu are impact pentru că sunt într-o zonă marginalizată și dacă se pocăiește tot orașul tot la marginea țării sunt. Gândindu-mă la impactul lucrării am primit lumină că 10 % din populația țării se află în București, unde se află și toate autoritățile statului. Îmi dădeam seamă că cine câștigă Bucureștiul are toată țara. Am luat hotărârea să mut cursurile începute la București fiind conștient că aici va trebui să fiu pregătit să fac față chiriei și altor cheltuieli. A fost o mutare inteligentă și sunt fericit că am făcut pasul acesta.

Am cumpărat un apartament și am ținut cursurile într-un apartament cu patru camere, după aceea am închiriat un bloc, apoi am cumpărat blocul și în prezent am cumpărat proprietatea din str. Răsăritului 59, unde s-a construit cel mai frumos campus creștin.

În timp ce îi pregăteam pe alții ne-am continuat și noi pregătirea și atât eu cât și soția am studiat la Universitatea București obținând titlul de Doctor în Teologie în anul 2000, iar soția Doctor în Sociologie în anul 2005.

Doresc să închei acest capitol spunând 7 lucruri cu privire la educație:

1. **Poți să studiezi, poți să ai multe diplome, dar înțelepciunea este darul lui Dumnezeu.** Frica de Domnul este începutul înțelepciunii.
2. **Educația nu rănește pe nimeni ci face doar bine.** Este tot mai multă nevoie de oameni educați. Biserica primară iubea educația și practica „învățătura apostolilor”. Trebuie să facem diferență între biserica primară și biserica primitivă, între creștinii din biserica primară și creștinii primitivi.
3. **Persoanele educate au înțelepciunea de a nu se mândri și nici nu privesc pe nimeni peste umăr ci îi vor aprecia pe toți indiferent de nivelul intelectual, social sau emoțional.**
4. **Educația nu poate să facă din toți oamenii lideri, dar te învață pe care lideri să-i urmezi.**

5. **Obiectivul principal al educației trebuie să fie acela de a-i pregăti pe oameni să gândească clar și să acționeze corect.**
6. **Nu toți oamenii educați sunt și inteligenți**, unii chiar acționează în mod ciudat și îți pare rău că au studiat mult și totuși nu reușesc în viață în lucrurile minore.
7. **Esențial este să învățăm din greșelile noastre și atunci să avem o educație eficientă.**

„Dacă planifici pentru un an plantează orez. Dacă planifici pentru o decadă plantezi copaci, dacă planifici pentru o viață, educi oameni.” (Proverb chinezesc)

CAPITOLUL VI

IMPORTANȚA SPECIALIZĂRII ȘI A PRACTICII

Motto: „Trebuie să te specializezi mereu în domeniul tău până când se specializează specialistul din tine”

În țara noastră avem persoane care știu să facă orice, ei sunt specialiști la toate. Dacă există un domeniu în care avem cei mai mari specialiști fără pregătire este „biserica”. Fiecare știe să își dea cu părerea, ce ar trebui să facă, ce îmbunătățiri ar trebui aduse, dar ei nu au nicio pregătire în domeniu.

Dacă dorești să ai succes nu te limita!

Noi trebuie să fim conștienți că nu suntem „superman” și că nu putem să facem orice.

După ce am primit chemarea din partea lui Dumnezeu pentru lucrare am încercat să îmi limitez activitățile și să mă implic doar în activități specifice.

Cred în abilitățile naturale, charismă, în experiența de viață, dar dacă vrei să te implici într-un domeniu, studiază. Dacă iubesc ceva în cultura apuseană este dorința oamenilor de a se perfecționa în domeniul care îi interesează. Nu există limită de vârstă pentru a te perfecționa și eu cred că procesul educațional trebuie să fie în mod continuu și se poate face prin: cursuri, seminarii, simpozioane, tabere de instruire, trebuie să fie o preocupare permanentă în viața fiecăruia.

Am dorit să devin pastor și am urmat cursurile școlii biblice, apoi master și doctorat, plus alte instruirii sau forme de pregătire de scurtă durată. Trebuie să citesc continuu în domeniul acesta, să mă întâlnesc cu persoane specializate în domeniu, să cunosc ce se

întâmplă în lume legat de ceea ce mă interesează pentru că nu pot să rămân izolat pe o insulă.

În viitor, specialiștii în domeniu vor fi solicitați tot mai mult pentru că tehnologia se dezvoltă cu repeziciune. Sunt amuzat de așa zișii specialiști care în loc să ducă biserica înainte ei vor să o ducă cu 30, 50, 100 ani în urmă. Societatea merge înainte, iar noi ca biserică, spun ei, să rămânem în urmă. Nu cred că Dumnezeu dorește lucrul acesta.

Crezul meu este că va trebui să avem specialiști pe domenii de activitate. În biserică trebuie să fie pastori principali, pastori de tineret, lucrători specializați pe anumite lucrări cum ar fi: lucrarea cu copiii, cu femeile, cu persoanele singure, în problemele persoanelor cu dizabilități, persoane specializate în muzică și alte departamente care ar trebui înființate în biserică. Cine deține informația, deține și puterea. Trebuie să fim informați cu privire la dezvoltarea bisericii din întreaga lume, să știm ce se întâmplă pe fiecare continent și să putem ține pasul, dar să respectăm principiile Biblice și să ținem cont de cultura poporului nostru.

În viitor eu cred că și în România vor apărea mega bisericile cu 10 – 20.000 de membrii sau chiar mai mult. Denominațiile (cultele) vor avea un impact tot mai redus și bisericile mari, care pot fi interdenominaționale vor avea un cuvânt greu de spus.

Vor apărea păstori din orașele mari (sau chiar zone) care vor influența întreaga zonă datorită modului în care vor fi folosiți de Dumnezeu.

Suntem pregătiți să fim atenți să-i deosebim pe cei care imită lucrarea lui Hristos și au o lucrare falsă și dubioasă, iar în spatele evangheliei predicate se ascund interese personale sau alte interese meschine.

Cei care doriți să faceți o lucrare de impact alegeți-vă o lucrare specifică, găsiți domeniul care este mai puțin dezvoltat și implicați-vă cu dăruire. Nu vă alegeți aceeași lucrare pe care au făcut-o alții și doar pentru că ei au avut succes să credeți că veți avea și dumneavoastră. Personal, m-am ocupat doar de biserică și de educarea tinerilor pentru că eu cred în aceste lucruri. Fac parte

din crezul personal, o biserică trebuie să fie un centru al educației. Datorită faptului că sunt conștient că nu putem fi total independenți. Știu că Dumnezeu dorește să fim în părtășie și de aceea am acceptat să pun bazele organizației Adunările lui Dumnezeu din România.

Doresc să amintesc 7 lucruri de care ar trebui să ținem cont atunci când începem o nouă lucrare și dorim să ne specializăm într-un anumit domeniu:

- 1. Să învățăm să ne limităm la un lucru specific și o lucrare specifică, să învățăm să fim ceea ce suntem în Hristos fiind conștienți că Dumnezeu ne-a dat o personalitate unică fiecăruia.**
- 2. Să înțelegem că nimeni nu este bun la toate, fiecare din noi suntem specialiști într-un domeniu.**
- 3. Să fim gata să facem ceea ce ni se potrivește cel mai bine nouă și personalității cu care Dumnezeu ne-a înzestrat.**
- 4. Să fim suficient de inteligenți încât să știm să nu ne exprimăm părerea cu privire la lucrurile în care nu suntem specialiști.**
- 5. Să nu vorbim doar de dragul de a vorbi, spunând chiar nebunii dacă nu ne pricepem la un lucru ci să ne analizăm capacitatea intelectuală, să vedem dacă noi am fi capabili să facem acel lucru și abia apoi să vorbim.**
- 6. Trebuie să te specializezi mereu în domeniul tău până când se specializează specialistul din tine.**
- 7. Specializarea te conduce la o lucrare de calitate și de impact.**

După ce am vorbit despre importanța specializării vreau să subliniez cât de importantă este practica. Prin practică se capătă experiență.

În timpul anilor de seminar în fiecare vară eram trimis două luni în practică, iar la sfârșitul fiecărei săptămâni eram trimiși la diferite biserici să slujim sau doar să le vizităm și să învățăm despre lucrarea din biserica respectivă.

În orice profesie nu sunt suficiente cunoștințele din timpul orelor de curs și de aceea în toate domeniile este nevoie ore multe de practică. Practica ne prezintă adevărata profesie.

În școlile biblice ar trebui ca orele de practică să fie oferite în fiecare semestru și să existe coordonatori specializați pentru practica studenților astfel încât studentul să se familiarizeze cu activitatea în care va fi implicat cu normă întreagă. Experiența poate să te ajute să îți iei examenul înainte ca să ți se explice lecția.

Dacă în anii de seminar profesorii ne-au explicat unele lucruri din biserici, în practică am putut observa ceea ce am fost învățați, ba încă și ceea ce nu ni s-a spus în orele de curs. Din perioada anilor de școală, indiferent de forma de învățământ absolvită, teoria se uită din păcate destul de repede, dar lucrurile practice îți rămân pentru toată viața.

Datorită situației politice din anii 80, când am terminat eu seminarul teologic, în bisericile pentecostale lipsa pastorilor era atât de mare, încât eu am fost repartizat să păstoresc șase biserici în același timp și nu aveam decât 28 ani. Recunosc că pe lângă curajul pe care l-am avut de a lua unele decizii, am făcut și unele greșeli înlocuind oamenii buni cu unii care nu se ridicau la nivelul celor pe care i-am înlocuit. Faptul că în timpul celor 7 ani de pastorație din județele Galați și Brăila nu am avut o locuință pastorală și umblam cu hainele din loc în loc, locuind la familiile care mă invitau să dorm pe la ei pe acasă nu a fost cea mai bună decizie. Recunosc că nu am avut suficientă experiență pentru lucrarea dificilă în care eram implicat. Este adevărat că am avut sfătuitor chiar pe președintele Cultului Pentecostal, dar temperamentele noastre erau total diferite, viziunea noastră era diferită și personal nu m-am lăsat intimidat de anumite persoane din biserică sau chiar dintre autoritățile de pe vremea aceea. Poate din lipsă de experiență am acordat credit prea mare unor persoane care nu-l meritau, de asemenea am înțeles mai târziu că, deși oamenii vin la biserică, nu toți sunt adevărați credincioși, interiorul lor îl cunoaște doar Dumnezeu.

Bine ar fi să învățăm din greșelile altora. Foarte mulți dintre noi au un vocabular creștin mai mult decât experiență creștină. PRACTICA și TIMPUL sunt cei mai mari învățători. Doresc să amintesc **7 lucruri care le-am învățat din experiența proprie practicând ceea ce am învățat.**

- 1. Practica este experiența pe care noi construim.**
- 2. Practica este timpul pe care nu-l uităm niciodată.**
- 3. Practica ne spune că cine nu a gustat amarul nu știe ce este dulceața.**
- 4. Practica ne arată că putem avea și insuccese în viață, dar să nu rămânem în ele.**
- 5. Practica este numele pe care îl dă fiecare om propriilor greșeli.**
- 6. Practica ne arată că dacă ai avut parte de dureri și dezamăgiri datorate lipsei de experiență, nu numai că apreciezi lucrurile care îți ies bine dar ești pregătit și pentru alte surprize neplăcute.**
- 7. Practica ne arată că proverbul românesc „*cine s-a fript odată suflă și în iaurt*” este valabil, devenim mult mai prudenți după o experiență negativă, indiferent că este în domeniul relațiilor sau al rezultatelor personale în munca pe care o depunem.**

CAPITOLUL VII

VIZIUNEA

MOTTO: „ ...*voi veni totuși la vedeniile și descoperirile Domnului.*”
(2 Corinteni 12:1b)

Viziunea înseamnă a avea capacitatea să vezi invizibilul.

Noi ne-am născut cu anumite vise care dorim să le vedem împlinindu-se în viață.

Viziunea care privește în interior devine obligatorie, viziunea care privește în exterior devine aspirație, viziunea care privește în sus devine credință. Să visăm imposibilul!

Încă de copil am avut dorințe și atunci când le-am exprimat persoanelor din jur au râs de mine crezând că vorbesc copilării. Veneam de pe câmp de la oi sau de la capre și eram îmbrăcat în cizme de cauciuc, ud leorcă, ploat și atunci când mă întreba cineva ce vreau să fiu în viață, le spuneam: „doctor”. Dumnezeu m-a ajutat ca la vârsta de 34 ani să-mi iau primul doctorat, iar la vârsta de 44 de ani am luat cel de-al doilea doctorat dar în teologie, nu în medicină.

Am dorit ca ori unde mă duc să lucrez pentru Dumnezeu, să fac ceva palpabil, să rămână ceva în urma mea, nu doar să pierd vremea și să vorbesc mult. Sunt unele persoane cărora le place să vorbească cu ceasurile, zilele, dar în mod practic nu fac nimic care să se vadă.

Handel a scris simfonia „Mesia” în doar 24 zile. A lucrat la această piesă zi și noapte și cu greu adormea sau mânca. Într-o zi slujitorul lui a deschis ușa și l-a găsit pe Handel lucrând cu lacrimi în ochi. Handel și-a ridicat privirea și a strigat cu glas tare următoarele cuvinte: „*Eu m-am gândit, eu am văzut tot cerul înaintea mea și pe marele Dumnezeu, El însuși.*”

Noi avem nevoie ca Dumnezeu să ne deschidă ochii și să ne dea viziuni clare pentru că El poate să facă mai mult decât cerem sau gândim noi.

Carles Colson era în închisoare, stătea în celulă când a primit viziunea să înceapă organizația „Prison Fellowship” (Misiunea în închisori), care în prezent funcționează în toată lumea, sunt implicați mii de voluntari, și prin această lucrare este adusă o rază de speranță tuturor deținuților atât din America cât și din întreaga lume.

Hellen Keller la 19 ani a contactat o boală care în cele din urmă a lăsat-o fără vedere și fără auz. Cu toate acestea ea a învățat să citească și să scrie în limbajul Braille și a scris cărți apoi a devenit cunoscută prin acțiunile sale de ajutorare și aproape toți președinții Statelor Unite din vremea în care a trăit ea au invitat-o la Casa Albă pentru a spune celor mai înalți demnitari despre curajul ei de a-și depăși condiția. Când ea a fost întrebată dacă există ceva mai rău decât să fii orb, ea a răspuns: *da, să ai vedere dar să nu ai viziune.*”

Viziunile sunt copii sufletului nostru.

Newton spunea: „ *Eu văd viitorul pentru că stau pe umerii uriașilor.*”

O viziune fără o lucrare este doar un vis, o lucrare fără viziune este doar activitate, o viziune și o lucrare este speranța lumii.

Instituțiile nu pot supraviețui fără o viziune care să le tragă înainte. Nu ar trebui să ne lăsăm conduși de probleme, ci ar trebui să ne lăsăm conduși de viziune.

Lumea ar fi mai fericită dacă liderii ei ar avea mai multe viziuni decât coșmaruri.

Am dorit să construiesc o Biserică la Galați. Am avut viziunea și Dumnezeu m-a ajutat să construiesc o biserică cu 765 locuri pe scaune, plus alte anexe.

Am avut viziunea să plantez o biserică între Cartierul Militari și Drumul Taberei și Dumnezeu m-a ajutat să fac acest lucru.

Am avut viziunea pentru un campus universitar multifuncțional și Dumnezeu m-a ajutat să realizez și acest lucru.

Dumnezeu împlinește dorințele noastre bune.

Limita viziunii noastre este cerul. Cerul este pâinea zilnică pentru ochi.

Doresc să spun 7 lucruri despre viziune:

- 1. Viziunea vine de la Dumnezeu. El pune în noi dorințe de a realiza lucruri mărețe. Avem nevoie de o gândire pozitivă pentru a face lucruri de impact.**
- 2. Viziunea depășește limitele noastre umane. Noi ca oameni suntem limitați, dar viziunea deschide poarta spre lucruri de nedescris.**
- 3. Viziunea vede invizibilul. Cea mai mare nenorocire este să ai ochi și să nu vezi. Să nu ne lăsăm conduși de probleme ci de visurile care sunt în noi.**
- 4. Viziunea te face să fii optimist și să nu fii dezamăgit de situația prin care treci pentru că ai ochii îndreptați spre viitor. Cine cunoaște doar o singură generație este copt, dar vizionarii văd și generațiile care vor veni.**
- 5. Viziunea îți dă o nouă înțelegere a vremii pe care o trăiești, poți înțelege crizele societății și frustrările generației tale, dar poți anticipa bucuriile viitorului.**
- 6. Fiecare persoană care citește Biblia ar trebui să fie vizionară, pentru că nu se termină totul la un moment dat pentru că noi așteptăm un cer nou și un pământ nou urmat de marea Nuntă a Mielului.**
- 7. Persoanele fără viziune s-au înscris în mod voluntar în „asociația limitaților.” Roagă-te în permanență pentru o viziune nouă, proaspătă și aprobată de Dumnezeu. Îmi place să stau lângă persoanele care au viziuni mari și nu lângă cei ce trăiesc izolați.**

CAPITOLUL VIII

IERTAREA

MOTTO: *”Dacă ierțați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cerească vă va ierta greșelile voastre.”*(Matei 6:14)

Iertarea este importantă pentru sănătatea trupului. Billy Graham spunea că el crede că 75 % din pacienții din spitale s-ar face bine dacă ar ierta. Cei care iartă sunt constructorii de poduri, dacă nu poți ierta ți-ai distrus propriul pod. Este greu de admis să vezi creștini care nu iartă până nu se răzbună. Cu durere în suflet vă mărturisesc că am văzut lideri foarte răutăcioși și răzbunători. Răzbunarea este a Domnului, așa cum ne învață Scriptura: *”Preaiubiților nu vă răzbunați singuri... căci este scris: ”răzbunarea este a Mea; Eu voi răsplăti”*, zice Domnul.” (Romani 12:19). Noi trebuie să iertăm pentru că *„ceea ce am făcut ni se va face”*. Nu este ușor să poți ierta cu adevărat fără să îți aduci aminte și chiar să faci bine persoanei iertate.

Am învățat foarte greu această lecție a iertării și vă mărturisesc sincer că mi-a fost și mai greu să o pun în practică cu adevărat. Am reușit, de cele mai multe ori, dar temperamentul meu de ardelean se mai luptă încă în mine dorind uneori să răsplătesc fiecăruia după faptele lui.

Am observat că dacă iert și îl las pe Dumnezeu să judece El face o lucrare mult mai bună cu dușmanii mei și știe mult mai bine când și cum să răsplătească.

Datorită activităților desfășurate în ultimii 25 – 30 de ani, lucrând numai cu oameni, am învățat că dacă iert, sunt superior dușmanilor mei, iar dacă nu iert le sunt inferior. Fiecare din noi putem să ne alegem poziția:

- dacă nu iert le dau dușmanilor mintea și gândirea mea și ei mă stăpânesc.
- dacă iert sunt puternic și decid asupra situației.

Noi suntem prizonierii propriei noastre celule. Cheia de la celulă este la noi nu la dușman. Parte a binecuvântării lucrării în care sunt implicat este și rezultatul faptului că am învățat să iert și să merg mai departe. Lipsa de iertare te oprește din drum și te paralizează. Iertarea este cea care îți dă aripi să mergi mai departe, să ai bucurie în suflet și să știi că Dumnezeu este de partea ta.

Atunci când suntem bolnavi sau pe moarte avem tendința de a ierta mai ușor, după ce ne facem sănătoși nu vrem să mai iertăm, deși uneori ne pare rău că am iertat prea repede și persoana nu a plătit prețul așteptat de noi .

Am citit că un grup de misionari creștini s-au întâlnit în India împreună cu reprezentanții altor religii să discute crezul lor. În timpul discuției un reprezentant al religiei necreștine i-a întrebat pe misionarii creștini ce oferă ei indienilor diferit de ceea ce ei pot oferi. Răspunsul misionarilor a fost: ”IERTARE, IERTARE”.

Creștinismul este religia iertării și noi am ales să-l urmăm pe Hristos și să iertăm pe toți oamenii. Cineva spunea: *„nu poți tu greși cât pot ierta eu.”*

Am luat o hotărâre după împlinirea vârstei de 50 de ani: *„să nu mă mai cert cu nimeni căci nu știu dacă voi mai avea timp să mă mai împac”*.

D.L.Moody spunea: *„Sunt două moduri de a ne acoperi păcatele noastre: omenește sau dumnezeiește. Dacă căutăm să le ascundem va veni o înviere într-o zi, dar dacă lăsăm pe Domnul să le acopere nici diavolul și niciun un alt om nu le va găsi vreodată.”*

Iertarea este semnul rațiunii dumnezeiești.

Ar trebui ca prin abilitatea noastră din dușmani să ne facem prieteni. Numai oamenii mari știu să ierte. Am luat hotărârea să iert pentru că resentimentul este negativ, este dăunător, mă devorează pe mine.

Ar trebui să avem un program zilnic de a ierta pe cineva.

Nu este ușor să ierți și să uiți, să admiți că ai greșit și să știm că suntem doar oameni supuși greșelilor.

Doresc să spun șapte lucruri importante pe care le-am învățat despre iertare din Cuvântul lui Dumnezeu și din viața de zi cu zi:

- 1. Dacă iertăm pe alții și Tatăl nostru ceresc ne va ierta greșelile noastre. (Matei 6:12)**
- 2. Cel înțelept iartă întâi și apoi beneficiază de bucuria iertării.**
- 3. Cei care iartă au pace sufletească și pot să vorbească despre iertare pentru că o practică.**
- 4. Iertarea nu trebuie să aibă limite, Hristos ne-a iertat necondiționat și nelimitat.**
- 5. Iertarea ar trebui să fie modul de viață atât al liderilor cât și a membrilor biserici de astăzi.**
- 6. Iertarea este decizia personală pe care o luăm fiecare în dreptul nostru și beneficiile iertării sunt vizibile în sănătatea noastră trupească și spirituală.**
- 7. Iertarea nu poate fi cumpărată cu bani sau alte valori. Iertarea este acordată. Iert pentru că am fost iertat.**

CAPITOLUL IX

PROOROCIILE ȘI LUCRAREA DUHULUI SFÂNT

MOTTO: *”Noi suntem martori ai acestor lucruri, ca și Duhul Sfânt pe care l-a dat Dumnezeu celor ce ascultă de El.”*

Deși am fost născut într-o familie de ortodocși de frunte, Dumnezeu ne-a iubit și s-a descoperit familiei noastre prin vindecarea miraculoasă a mamei. Totuși au trecut mai mulți ani până când eu personal am luat decizia să-l urmez pe Domnul. Am văzut lucrarea Duhului Sfânt manifestată în Biserică și în familia noastră în mod special. Dumnezeu a binecuvântat familia noastră și mama a primit Darul Proorociei și al Vedeniilor. Din multe zone din țară alergau frații și surorile la noi în familie să audă un cuvânt din partea Domnului. De aceea lucrarea Duhului Sfânt am experimentat-o din plin crescând într-o casă de prooroc. Nu voi aminti decât câteva din lucrările pe care le-am experimentat personal.

După ce părinții s-au întors la Dumnezeu prin vindecarea mamei a urmat persecuția din partea bunicilor care erau ortodocși și au spus părinților mei că nu pot să mai locuiască în aceeași casă cu ei la Livadia, județul Hunedoara, deoarece noi am devenit sectanți și pe ei îi pedepsește Dumnezeu dacă mai locuiesc împreună cu noi. Familia noastră a fost izgonită și astfel ne-am mutat la Petroșani în condiții mizere la un apartament dat de întreprinderea la care lucra tata. În perioada aceea toți ne-am apucat de muncă intensă în mai multe schimburi. Mama s-a angajat la spital ca îngrijitoare (femeie de serviciu). La locul de muncă a întâlnit o asistentă care i-a spus că penticostalii sunt rătăciți și că singura

credință adevărată este cea a „MARTORILOR LUI IEHOVA.” Mama fiind fără experiență și derutată de agresivitatea acestei femei a acceptat să vină Martorii lui Iehova la noi acasă și apartamentul nostru a devenit locul lor de întâlnire pentru un timp. Mama fiind nouă la credință și necunoscând Biblia a rămas foarte răvășită neștiind ce să mai creadă. Într-o zi am venit de la școală și am găsit din nou casa plină de martori. În timp ce eram noi adunați a sunat soneria și mama s-a dus să deschidă, eu din curiozitate am alergat la ușă. Am deschis ușa și domnul de la ușă a întrebat: „aici locuiește familia Ceuță?” Noi am răspuns: „da”. Îmi dați voie să intru în casă, a întrebat domnul. Mama a răspuns: „da” și omul a intrat în casă, s-a uitat și a văzut camera plină de mai mulți oameni, i-a salutat respectos și a spus : „după obiceiul nostru creștinesc în orice casă intrăm facem o rugăciune” și apoi a cerut permisiunea de a ne ruga împreună, iar noi am spus: „da”.

În timpul rugăciunii bărbatul a început să rostească o proorocie. Domnul a vorbit prin acest frate astfel: ”Ascultă femeie ce stai la răscruce de drumuri și te întrebi ce să faci. Eu sunt Dumnezeu care te-am vindecat, asta este calea, mergi pe ea, nu te abate nici la stânga nici la dreapta.” În timpul rugăciunii eu și mama am plâns și l-am lăudat pe Dumnezeu, dar toți martorii au plecat unul după altul. Când s-a terminat rugăciunea nu am rămas în apartament decât trei persoane, fratele, mama și eu. De la acea rugăciune nu au mai venit martorii niciodată în casa noastră. Ne-am ridicat de la rugăciune și mama l-a întrebat pe fratele cum a auzit de noi. Fratele era din Câmpia Turzii și ne-a mărturisit următoarele: „acum trei zile a apărut la mine un bărbat îmbrăcat în alb (în vedenie) și mi-a spus: „te duci în Petroșani, județul Hunedoara.” La care fratele a răspuns: „nu am fost niciodată în județul Hunedoara și nu cunosc pe nimeni acolo.” Dar spunea fratele, în vedenie mi s-a dat această adresă: Familia Ceuță, Str. Aleea Florilor, bl.3, sc.2, ap.4, Petroșani, jud. Hunedoara. Apoi el L-a întrebat pe cel ce îi apăruse în vedenie: „Ce să fac acolo?”. I s-a răspuns: „Când vei ajunge acolo îți voi spune ce ai de făcut.” Minunea este că doar cu 3 zile în urmă mama se rugase și i-a cerut

lui Dumnezeu: „Doamne sunt confuză, nu știu care este calea. Tu m-ai vindecat, dar martorii îmi spun să merg cu ei. Te rog să îmi trimiți un om al tău pe care nu l-am văzut niciodată și să îmi vorbească.” În aceeași zi când mama s-a rugat Dumnezeu i-a vorbit fratelui Farcaș la Câmpia Turzii să vină la Petroșani, loc unde nu fusese niciodată. Pot spune că este o experiență apostolică trăită personal de mine. De aceea nu discut în contradictoriu cu nimeni legat de apartenența religioasă, respect orice denominațiune, dar știu că Dumnezeu a ales Biserica Penticostală și are un plan cu Biserica Penticostală. Aici doresc să subliniez Biserica Penticostală nu reprezintă doar pe aceia care fac parte din Cultul Penticostal. Biserica Penticostală cuprinde pe toți aceia care cred și trăiesc experiențele Cincizecimii, când s-a pogorât Duhul Sfânt peste cei din odaia de sus, la timpul prezent. Dumnezeu mi-a pus pe inimă să vin la București să urmez Seminarul Teologic Penticostal, deși Departamentul Cultelor a limitat numărul celor ce puteau fi admiși. În același timp părerile celor din biserică și ale prietenilor mei erau împotriva cursurilor teologice. O altă problemă care mă oprea să vin la examen era aceea că nu făcusem armata, iar pentru a veni la Seminar trebuia să ai armata terminată.

În timp ce eu mă frământam cu aceste probleme legate de viitorul meu, fiind acasă în apartamentul din Petroșani, într-o după amiază, a venit un om al lui Dumnezeu pe la noi și mi-a spus: „Marinel nu stau mult vreau să facem o rugăciune după care voi pleca.” Ne-am plecat pe genunchi și în timpul rugăciunii a rostit prin Duhul Sfânt un cuvânt din partea Domnului: „Ascultă ce spune Duhul Sfânt, este planul meu să mă folosesc de ființa ta și eu îți voi da izbândă, iar problema care te frământă, Domnul o va rezolva.”

Ne-am ridicat de la rugăciune și am început să discutăm, i-am spus că vreau să plec la Seminar și aș fi dorit să am încredințare că este planul lui Dumnezeu. După rugăciune am înțeles că este planul lui Dumnezeu să merg la Seminar, dar aveam o piedică: armata. În lucrare a fost clar că problema se va rezolva. Fratele mi-a spus să avem încredere în promisiunile Domnului și a plecat.

După o perioadă de timp am primit ordinul de recrutare și trebuia să mă prezint la Centrul Militar Petroșani. M-am prezentat și am fost trimis la Sibiu pentru vizita medicală și apoi urma să fiu trimis să fac armata. Am plecat la Sibiu și m-am prezentat la vizita medicală. Dimineața a venit colonelul care era șeful și totodată spaima tuturor angajaților. Am fost chemat în biroul dumnealui. Prima întrebare care mi-a pus-o a fost: „Vrei să faci armata?” Iar eu i-am răspuns: „Pentru aceasta am venit aici” dar el, mi-a mai pus încă o dată aceeași întrebare zicând: „Te mai întreb odată: vrei să faci armata?” Iar eu din nou am răspuns: „Da, tovarășul colonel, pentru aceasta sunt aici.” Apoi, spre mirarea mea, m-a întrebat încă o dată și a spus: „Este pentru ultima oară când te întreb, vrei să faci armata?” Eu am căpătat curaj și am spus: „Tovarășul colonel, dacă îmi permiteți să raportez, eu vreau să mă duc să fac Seminarul Teologic la București și nu mă înscrie dacă nu am armata.” El s-a uitat la mine și mi-a zis: „A, vrei să te faci popă, apoi a strigat la mine și a zis: „ieși afară”. Am crezut că am făcut o greșeală capitală. Am ieșit și m-am dus lângă un perete și am început să mă rog și atunci mi-am amintit de proorocie, și de ceea ce mi-a spus Duhul Sfânt. În timp ce mă rugam am făcut o juruință Domnului spunând: „dacă se rezolvă această problemă voi da o sumă de bani (pentru mine suma era foarte mare) unor familii sărace”(ceea ce am și făcut imediat după ce s-a rezolvat problema). De emoții nu am auzit când el a deschis ușa, iar eu eram cu fața la perete și am crezut că el m-a văzut rugându-mă și mi-am zis: aceasta, este o altă greșeală pe care am făcut-o. El a strigat: „Ceuță, vino înăuntru!” Am stat în poziția de drepti și el avea o carte pe care o tot răsfoia și spunea asta da, asta ba, și repeta încontinuu răsfoind paginile. Eu am crezut că fiind pocăit el o să mă trimită la o unitate grea ca să-mi plătesc astfel „păcatul” de a fi pocăit.

După mult timp și-a ridicat ochii din carte și s-a uitat la mine și a spus: „nu am făcut nicodată ce fac acum și nici nu voi mai face acest lucru, tu nu o să faci armata niciodată, nici pe timp de pace, nici pe timp de război, să știi că peste semnătura mea nimeni nu

trece. Tu vrei să ajungi popă, iar când o să ajungi popă să te rogi și pentru mine.” Am plecat luând plicul pe care mi l-a dat. Nu pot uita emoțiile pe care le-am trăit în acele momente, am început să vorbesc în alte limbi pe stradă, lumea se uita la mine, crezând că am scăpat de la spitalul de neuropsihiatrie din Sibiu. După ce am dus plicul la Centrul Militar din Petroșani, comandantul și alți ofițeri și subofițeri m-au întrebat cât i-am dat colonelului ca să mă scutească de armată și le-am răspuns că nu am dat nimic. Nu m-au crezut.

După eliberarea livretului militar am știut exact direcția pe care trebuie să o urmez. Deși au fost mai multe ocazii să dau admitere la alte facultăți, nu m-am înscris la nicio facultate pentru că singura școală la care vroiam să dau admiterea era Seminarul Teologic Penticostal. Acest vis al meu a fost dus la îndeplinire în toamna anului 1980 și astfel o a doua proorocie foarte importantă pentru mine se ducea la îndeplinire.

Voi aminti una din lucrările pe care le-am avut legat de implicarea mea în politică în special să candidez pentru poziția de parlamentar. S-a discutat la nivel înalt să fiu pe listele unui partid pe primul loc, dar i-am spus președintelui partidului că nu voi candida până nu primesc lumină verde de sus.

Eu nu mă duc foarte des la prooroci, pot să treacă uneori săptămâni, luni sau chiar mai mult, dar în cazurile speciale caut o confirmare din partea Domnului. Este adevărat că sunt persoane care cred că noi mergem la prooroci precum merg ei la ghicitori, dar aceștia nu cunosc puterea rugăciunii și a lucrării Duhului Sfânt. Atunci când voi vorbi despre Lucrarea Duhului Sfânt voi aminti câteva lucruri despre felul în care trebuie să verificăm sursa proorociei.

Am fost la o deschidere de biserică în Moldova și am auzit că printre cei care participă este și un prooroc de la Suceava. Am discutat cu colegul meu Nicolae Stancu în mașină și i-am spus că vreau ca Dumnezeu să îmi vorbească legat de candidatura mea la alegerile parlamentare. Ne-am rugat înainte de începerea slujbei în casa pastorului și după rugăciune omul lui Dumnezeu mi-a spus

că m-a văzut în vedenie mergând pe mijlocul unui drum bine marcat și luminos cum el n-a mai văzut niciodată în viața lui, dar dintr-o dată a apărut un nor care a întunecat drumul și atunci când a apărut norul s-au văzut mai multe persoane care săpau gropi și ziceau: „Abia așteptăm să cadă în ele”. Domnul mi-a spus că soarele strălucea greu prin nor, voi sfârși bine și cu nor dar e mai bine fără nor. M-am uitat la el, bătrânul frate, nu cred că avea decât 4 clase, și i-am spus fratelui că dacă nu înțelege despre ce este vorba în lucrarea îi voi da eu tâlcuirea. Și i-am povestit că urma să candidez pentru Parlament, dar am înțeles din înștiințare că trebuie să rămân pe drumul Evangheliei, care este bine marcat și luminos și să nu las ca norul politicii să-mi umbrească lucrarea Evangheliei la care Dumnezeu m-a chemat. După terminarea slujbei am sunat pe șeful de campanie, un senator, și i-am spus să îi spună președintelui de partid că eu nu mai candidez pentru nicio funcție. Senatorul mi-a spus că sunt nebun dacă refuz o asemenea ofertă. După ce am văzut cum merg lucrurile în politică mi-am dat seama cât de mult mă iubește Dumnezeu și că El dorește ca eu să rămân numai cu Evanghelia. Sunt fericit că Dumnezeu mai vorbește și astăzi.

Vreau să amintesc o lucrare pe care am avut-o în județul Neamț cu câțiva ani în urmă când mă aflam la o altă răscruce de drumuri în ceea ce privește lucrarea de construcție în care eram implicat.

După construirea bisericii Harul din str. Răsăritului, a apărut de vânzare o proprietate care costa peste 2.000.000 \$, chiar în vecinătatea bisericii. Nu eram sigur că sunt pregătit să încep un proiect care costă așa de mult și nici nu aveam energia necesară deoarece abia mă liniștisem după construirea bisericii și după renovarea blocului din Titan unde funcționa Institutul Biblic. Eram bucuros că am biserică și un bloc cu 55 de camere, ambele achitate. Ne pregăteam să mai construim încă un etaj la acel bloc și consideram că este suficient.

În călătoria despre care vă vorbesc eram însoțit de un fost student care conducea mașina și îl luasem cu mine să nu fiu singur. În timpul discuțiilor i-am spus că aș vrea să încep un nou

proiect greu și că s-ar putea ori să pierd totul și să mă ruinez ori să fac o investiție mare pentru viitorul lucrării lui Dumnezeu. Îi spuneam că este vorba de o sumă prea mare de bani și că nu am aprobarea bordului de conducere al școlii, dar cu toate acestea, dacă Dumnezeu mi-ar spune „da” nu aș avea nicio îndoială și m-aș băga la acest proiect. Îi spuneam băiatului că acolo unde mergem am auzit că sunt prooroci buni și că eu m-aș bucura tare mult să-mi vorbească Domnul cu privire la acest proiect. El s-a uitat la mine și mi-a spus că el nu mai crede în prooroci și de aceea a și trecut de la penticostali la bapțiști pentru că a auzit multe proorocii false. Eu i-am spus că dacă Dumnezeu îmi vorbește scurt spunându-mi doar „da” o să înțeleg că mă pot apuca să demarez acțiunile pentru acest proiect. Nimeni altcineva nu mai știa de discuția noastră din mașină. Când am ajuns în Pașcani, ne-am adunat la un apartament, am discutat cu persoanele prezente despre începerea unei biserici în localitate. Am făcut o rugăciune în comun, iar la a doua rugăciune a vorbit Duhul Sfânt printr-o persoană: „Ascultă bărbatul, este voia mea și răspunsul este da.” Ne-am ridicat de pe genunchi și persoana a spus că lucrarea este pentru fratele de la București, fratele Ceuță. Băiatul s-a uitat la mine, dar nu putea vorbi pentru că erau mai mulți acolo. Am plecat de la Pașcani spre Roman și pe drum mi-a spus că în viața lui nu a auzit o lucrare așa scurtă și exactă, cu un răspuns direct așa cum discutasem noi pe drum.

La două săptămâni după această călătorie, am plecat în Florida la ședința de bord și m-au întrebat cei din bord ce aș vrea să mai adaug pe ordinea de zi. Eu le-am spus că mi-aș dori să mutăm școala biblică din Titan în Militari și să cumpărăm o nouă proprietate. Ei m-au întrebat cât costă și auzind că este vorba de peste 2.000.000 \$, mi-au spus că nu sunt pregătiți pentru o asemenea investiție. A trecut prima zi de ședință și a doua zi, după amiază am ajuns la discuția despre construirea unui etaj deasupra blocului din Titan, pentru care erau deja planuri făcute și aprobate, cheltuiala estimată fiind de 200.000 \$. Președintele a împăturit planurile și a spus că are banii pregătiți pentru această investiție

dar înainte de a discuta acest plan ar vrea să îmi dea cuvântul să le spun despre noua locație. Am prezentat și eu planurile, le-am spus prețurile orientativ, pentru că erau 5 proprietăți și nu aveam un preț exact. După 10 minute, președintele li s-a adresat celor din bord spunându-le: „Aș vrea să fac o propunere: să abandonăm planurile cu privire la supraetajarea blocului existent pentru că Duhul Sfânt îmi spune să mergem în direcția propusă de Marinel. Vreau să văd ce părere aveți și voi cu privire la aceasta. Toți au fost de acord să mă împuternicească pe mine să încep negocierile și să îmi trimită pentru început 500.000 \$ ca să am bani pentru semnarea contractelor de cumpărare a proprietăților discutate. După vot am început să plâng pentru că ceea ce era dat prin cuvântul profetic cu 2 săptămâni în urmă se împlinea în Florida, SUA. Am plecat plin de încredințare că Dumnezeu ne va da izbândă și așa am putut cu ajutorul lui Dumnezeu să cumpăr toate cele 5 proprietăți care sunt azi proprietatea Universității Biblice din București și care este localizată chiar lângă biserica Harul.

Am relatat toate aceste lucrări pentru a vă încredința că DUMNEZEU ARE PROOROCI ȘI ASTĂZI.

Aș vrea să închei acest capitol despre prorocii și lucrarea Duhului Sfânt cu **șapte lucruri despre prooroci și lucrarea de proorocie:**

- 1. În lume există trei surse de influență pentru proorocii:**
 - a. Dumnezeu**
 - b. Proorocul**
 - c. Diavolul**
- 2. Orice proorocie trebuie analizată în lumina Sfintelor Scripturi.**
- 3. Există proorocii adevărate și false așa cum însuși Domnul Isus ne-a avertizat.**
- 4. Nu trebuie să avem o atitudine de dispreț față de lucrarea Duhului Sfânt, doar pentru că am avut anumite experiențe negative. Trebuie să ascultăm proorocia, să o analizăm și să așteptăm.**

- 5. Să fim maturi în a judeca proorocia și proorocii.**
- 6. Relația personală cu Dumnezeu ne ajută să evaluăm lucrarea Duhului Sfânt din punct de vedere al operării Darurilor Duhului Sfânt.**
- 7. Proorocia este o confirmare din partea lui Dumnezeu pentru situațiile majore din viață. Nu coborâți standardul la nimicurile vieții cotidiene.**

CAPITOLUL X

LECȚII DE VIAȚĂ DESCOPERITE ÎN CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

Motto: *„Cuvântul Tău este o candelă pentru picioarele mele și o lumină pe cărarea mea.”(Ps.119:105)*

Cuvântul lui Dumnezeu este un izvor nesecat de învățături și de experiențe ale oamenilor care s-au încrezut în Dumnezeu. Nicolae Iorga spunea că: „Taina existenței umane nu stă în a trăi, ci a ști pentru ce trăiești”. Dintre toate cărțile lumii, Biblia dă cel mai bun răspuns pentru cine vrea să afle rostul vieții.

Marele predicator Spurgeon a spus:”Pentru mulți, Biblia este o carte plictisitoare. Textele ei vechi sună ca paginile unui testament scris de multă vreme. Nu uita că este totuși un testament și testamentul vorbește despre moștenire. Când numele meu este pus alături de moștenire urechile mele devin dintr-o dată interesate. Oare ce are Dumnezeu în cartea aceasta pentru mine? Nu știu cum vei citi tu, dar eu cel puțin mi-am găsit numele scris în textul din Ioan 3:16: *„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea că a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în el, să nu piară, ci să aibă viață veșnică.”*...Vezi dacă nu cumva este pomenit și numele tău în cuprinsul acestui text.”

În continuare aș dori să prezint câteva lucruri practice care mie mi-au vorbit de-a lungul anilor de citire și studiu al Bibliei și din care eu am învățat și mi-ar face mare plăcere să știu că pot deveni reale pentru copiii copiilor mei.

RECOMANDĂRI DIN FIECARE CARTE A BIBLIEI

1. Nu te lăsa intimidat de **GENESA** vieții tale, Dumnezeu este cel ce te-a creat cu un scop anume, tu trebuie doar să urmezi planul Său. Genesa este începutul „revelației de Sine” a lui Dumnezeu, a descoperirii ființei lui către făptura creată. Fiecare din noi trebuie să îl descoperim pe Dumnezeu personal și să urmăm planul pe care îl are El cu privire la noi.
2. Nu rătăci prin pustia vieții tale ci lasă-te convins ca și evreii de natura ta păcătoasă și acceptă **EXODUL (ieșirea) de sub imperiul vinovăției spre o viață de iertare, curăție și părtășie adevărată cu Dumnezeu.**
3. **LEVETICUL** este o revelație a caracterului lui Dumnezeu care este Același ieri azi și în veci. Sfințenia lui Dumnezeu ne descoperă mereu vinovăția noastră și nevoia de un Mijlocitor al harului. Nu uita că pentru a avea o relație bună cu Dumnezeu ai nevoie de: un Preot, o Jertfă și un Altar. Fiecare slujitor trebuie să fie un Preot în casa lui, Jertfa a fost plătită de Isus în locul nostru, iar fiecare familie trebuie să aibă un Altar pentru ca să trăiască în sfințenie și să poată sluji și altora.
4. Nu uita să trăiești prin credință și să-ți **NUMERI** bine zilele. Cine se abate de la această regulă poate vedea consecințele prezentate în cartea Numeri în diferite situații de neascultare: neascultarea întregului popor (Numeri 11:1), neascultarea lui Aron și a Mariei (Numeri 12:1, 9-10), neascultarea lui Moise (Numeri 20:12). Neascultarea se plătește scump dar totuși Dumnezeu iartă greșelile și ne poartă prin pustia acestei vieți ajutându-ne să intrăm în Țara Promisă.
5. Nu uita să-ți aduci aminte și de îndemnuri, și lasă-le moștenire urmașilor tăi așa cum a făcut și Moise în **DEUTERONOM**. Cartea Deuteronom conține o colecție de cuvântări ținute de Moise ca rămas bun înainte de despărțirea de copiii lui Israel, înainte de trecerea sa spre cele veșnice. Moise dezvăluie

poporului motivația cu care Dumnezeu i-a scos din țara Egiptului spunându-le. „*El a iubit pe părinții tăi, și de aceea a ales sămânța lor după ei.*” (Deut.4:37, 7:7-8,10:5). Este important să spui copiilor tăi despre dragostea lui Dumnezeu.

6. Nu te lăsa descurajat, fii viteaz ca **IOSUA** și fii gata să cucerești bătăliile vieții. Canaanul le-a dat atunci evreilor: odihnă, abundență și biruință. Acestea sunt lucrurile pregătite pentru toți cei ce se apropie cu credință de Domnul Isus. „...*noi pentru că am crezut intrăm în odihna despre care a vorbit El.*” (Evrei 4:3)
7. Nu repeta greșelile trecutului. Judecă-te singur înainte ca să apari în fața Marelui **JUDECĂTOR** al vieții tale. Greșelile din trecut trebuie ținute minte dar nu repetate. Deși în cartea Judecători sunt enumerați 12 judecători, numai despre câțiva se vorbește în detaliu. Tot cuprinsul cărții poate fi rezumat la cele cinci serii de șapte: *7 apostazii*, urmate de *7 pedepse* prin robie, care fac poporul să se *pacăiască de 7 ori* și se termină prin *7 izbăviri miraculoase* alese de Dumnezeu să se împlinească prin *7 judecători*.
8. Nu lăsa ca durerea începutului să umbrească bucuria sfârșitului. El va face ca persoanele străine aduse de Dumnezeu în familia ta să aducă binecuvântări speciale așa cum **RUT** a adus în viața familiei lui Naomi. Cartea Rut este o oază de credincioșie într-o epocă caracterizată de idolatrie și apostazie. Adoptarea moabitei Rut în familiile lui Israel este bazată pe credința personală și pe devotament și loialitate față de Dumnezeu.
9. Samuel încheie șirul judecătorilor, este primul din șirul profetilor, întemeiază prima mișcare de educație religioasă din istoria Israelului, întemeiază monarhia așezând primul împărat, pe Saul și apoi tot el îl unge pe David ca împărat. Nu uita că tu trebuie să fii deschizător de drumuri ca și **SAMUEL** în istoria vieții poporului din care faci parte.

10. Cartea **2 Samuel** este carte biografică care prezintă cei 40 de ani de domnie ai împăratului David. Cele două cărți ale lui Samuel ne dezvăluie dreptatea lui Dumnezeu care se aplică fără discriminare asupra tuturor celor ce păcătuiesc, oricare ar fi poziția lor. Saul nu a fost în întregime rău și nici David nu a fost în întregime bun. Nu uita că poți face mai multe lucrări istorice, dar în viață va trebui să plătești pentru păcatele tale la fel ca și David.
11. Nu te baza pe înțelepciunea ta ca Solomon. Falimentul lui Solomon ca lider spiritual al poporului a demonstrat încă odată incapacitatea omului căzut în păcat de a sta într-o poziție de totală autoritate. Cartea **1 Împărăți** ne arată că nici fama, nici bogăția nu sunt suficiente pentru a avea succes. Consecințele neascultării și nerespectarea legământului duc la divizarea împărăției și la faliment pe toate planurile. Unde nu există ascultare, nu există viitor, o inimă împărțită aduce o viață divizată.
12. Nu neglija faptul că succesul oricărui împărat și a oricărei conduceri depinde de măsura atașamentului față de Cuvântul și voia lui Dumnezeu. Pedepsa chiar dacă întârzie vine, pentru că este consecința neascultării, cine nu răspunde la pedepsele obișnuite își atrage singur pedepse mai mari ca în **2 Împărăți**. Privilegiile acordate de Dumnezeu aduc cu ele responsabilități corespunzătoare. Dumnezeu nu ne răsfăță ca să ne îngâmfe, ci ne binecuvântează ca să ne îndemne să stăruim în împlinirea scopurilor hotărâte de El.
13. Nu iubi istoria mai mult decât oamenii care au creat-o. Istoria este importantă pentru a transmite generațiilor viitoare valorile **generațiilor** trecute și are scopul de a-i învăța pe cei tineri lucrurile bune și rele care se desprind din experiențele trecutului. Cartea **1 Cronici** ne învață că cineva trebuie să înceapă o lucrare de educație prin care să fie reînodat firul de legătură cu trecutul. Suntem datori să alcătuim o punte de

trecere între ceea ce a fost, ceea ce este și ceea ce trebuie să urmeze.

14. Cronicile sunt lecții pedagogice pentru copii lui Dumnezeu din toate timpurile. Mesajul care este transmis în a doua carte a Cronicilor ne spune să nu neglijăm Templul (Casa lui Dumnezeu) dacă vrem să avem parte de binecuvântare. Trebuie să învățăm din **2 Cronici** că toate acțiunile istorice pot fi grupate pe două coloane în fruntea cărora se poate scrie: ***ascultare*** și ***neascultare*** față de Dumnezeu. Conducătorii și atitudinea pe care ei o au în relația lor cu Dumnezeu marchează viitorul națiunii.
15. Fii un **Ezra** – un lider în țara ta, care să fii gata să rezidești pe vechile dărâmături, fără să te lași influențat de cei care nu cred în viziunea ta. Ezra ne aduce aminte de *Exod* pentru că odată poporul a ieșit din Egipt, sub conducerea lui Moise și a doua oară din Babilon, sub conducerea lui Ezra. Cartea lui Ezra este un tipar pentru mișcările de trezire care au loc astfel: întoarcerea sau revenirea la străvechea vatră a credinței, reclădirea altarului sau reluarea unei vieți de rugăciune, reconsiderarea atitudinii față de Dumnezeu, respingerea ispitelor și tentațiilor care ne-ar putea opri din drum, îndemn profetic care ne aduce aminte de supunerea față de autoritatea Cuvântului lui Dumnezeu, terminarea Templului care implică perseverență în ascultarea și cinstirea Domnului.
16. Fii un **NEEMIA** – un exemplu de dăruire și dedicație, fii un bun administrator și un bun organizator, dar scurtează timpul de realizare a proiectelor. Fii o persoană a rugăciunii, a credinței, a curajului și a acțiunii. Fii practic în tot ceea ce faci.
17. Fii ca **ESTERA** – riscă chiar cu prețul vieții, dar nu uita că dacă ești ceea ce ești și dacă te aflii acolo unde te aflii este doar meritul lui Dumnezeu. Cel ce te-a ridicat pentru binele altora te va ajuta în orice situație.

18. Fii ca **IOV** - înțelege că pierderile temporare sunt însoțite de binecuvântările duble pe care le vei căpăta dacă știi să accepți suferința ca fiind voia lui Dumnezeu chiar și atunci când cei din jur îți spun că nu e bună Voia Sa.
19. Fii un cântăreț și un poet (**PSALMI**). Adu-i laudele lui Dumnezeu prin cântec și prin tot ceea ce faci pentru a înfrumuseța viața ta și a celor din jurul Tău, și nu uita că Dumnezeu ne-a creat pentru a-L lăuda și a ne închina Lui și numai Lui.
20. Citește zilnic **PROVERBELE ȘI PILDELE LUI SOLOMON** și astfel vei căpăta înțelepciune. Împlinește-le și abia apoi rostește-le pentru ca și alții să învețe din înțelepciunea ta.
21. Învață de la Solomon să nu îți fie rușine să te confesezi ca în **ECLESIASTUL** și să arați domeniile unde ai eșuat, pentru ca alții să poată învăța din greșelile tale.
22. Cântă „**CÂNTAREA CÂNTĂRILOR**” unei singure iubite, soția ta și nu uita că Isus te iubește și vrea ca tu să faci din El iubitul sufletului tău și astfel să devii mireasa Sa.
23. Indiferent de întunericul veacului în care trăiești fii un **ISAIA** care aduce lumină profetică generației lui și tuturor celor care au venit după el.
24. Chiar dacă te simți singur ca și **IEREMIA** și poate oamenii nu te primesc bine, Dumnezeu te va purta prin toate încercările și vei reuși să îți duci la bun sfârșit slujba.
25. Așa cum Ieremia a plâns pentru cetatea lui la fel și noi ar trebui să plângem pentru localitatea noastră. **PLÎNGERILE LUI IEREMIA**
26. La fel cum **EZECHIEL** a avut un mesaj pentru națiunea lui, noi trebuie să avem un mesaj clar pentru România. Întoarcerea la Dumnezeu este soluția pentru ca o națiune să fie binecuvântată.
27. Slujește cu integritate ca **DANIEL** și nu-ți întrerupe comunicarea cu El chiar dacă aceasta ți-ar amenința poziția și confortul

- în fața conducătorilor. Verticalitatea pentru El este răsplătită. Dumnezeu nu rămâne niciodată dator.
28. Fii înflăcărat ca **OSEA** în rostirea mesajului profetic și nu uita să chemi oamenii la pocăință.
 29. Fii ca și **IOEL** – omul trimis de Dumnezeu să învețe poporul principiile eterne ilustrate prin întâmplări cotidiene. Fii vestitorul Duhului Sfânt.
 30. Chiar dacă te-ai născut la țară ca **AMOS**, fii un vorbitor elocvent și ordonat. Avertizează-i pe oameni că va veni o zi când se vor întâlni cu Dumnezeu. Nu tolera fanatismul religios.
 31. Fii ca **OBADIA** – învață pe oameni să-și valorifice privilegiile pe care le au fiind ai lui Dumnezeu.
 32. Învață de la **IONA**, ca atunci când Dumnezeu îți dă un mesaj, să îl transmiți pentru că nu poți să te ascunzi de fața lui Dumnezeu. Fii un mesager credincios și nu urmări binele personal mai mult decât binele poporului.
 33. Poți să ai mesaje ca și **MICA**, să denunți păcatele oamenilor, nu uita însă de chemarea lui Dumnezeu de a dezvălui nădejdea profetului în restaurarea pe care o va aduce Dumnezeu în virtutea legămintelor încheiate cu poporul Său.
 34. Chiar dacă transmitem „reportaje de la fața locului” ca și **NAUM**, cu privire la distrugerea cetății Ninive, totuși nu uita să spui păcătoșilor despre caracterul lui Dumnezeu și despre Atributele Sale și echilibrul dintre ele. Orice persoană și orice națiune care îl refuză pe Domnul se îndreaptă spre distrugere și noi trebuie să spunem răspicat acest lucru.
 35. Poate ești confuz ca și **HABACUC**, însă nu uita să intri în audiență la Dumnezeu și El îți va da răspuns.
 36. Fii ca și **TEFANIA**, nu te lăsa influențat de aparențele trecătoare ale unei pocăințe superficiale, Dumnezeu este cel ce cunoaște și cercetează inimă. Chiar dacă expui public vinovăția

- oamenilor, fă-ți datoria și spune-le despre venirea „zilei Domnului” care poate fi o vreme a pedepsei sau una a răsplătirii.
37. Transmite ca și **HAGAI**, un mesaj cu privire la o reaşezare a priorităţilor stabilite de Dumnezeu și amintește-le oamenilor să nu fie neglijenți în a-I sluji Domnului cu toată inima.
 38. **ZAHARIA** ne dă lecții practice prin conținutul cărții sale cu privire la pocăință și la anumite ritualuri străvechi. Accentul este pus pe faptul că păstrarea ritualului unor sărbători biblice sau a anumitor posturi fără o viață curată și fără ascultarea de Dumnezeu nu au nicio valoare înaintea Lui.
 39. Ca și slujitori ai lui Dumnezeu noi trebuie ca și **MALEAHI** să-i îndemnăm pe oameni la pocăință și apropiere de Dumnezeu. Trebuie să le spunem oamenilor că noi am fost căzuți sub blestem datorită păcatului dar Isus Hristos s-a făcut blestem pentru noi lăsându-se atârnat pe lemnul crucii pentru ca noi să putem fi răscumpărați de sub blestem. De aceea toți cei ce așteptăm ziua Domnului să nu așteptăm cu o atitudine greșită.
 40. Numele **MATEI** înseamnă „darul lui Dumnezeu”. Matei a primit acest nume când a răspuns chemării Domnului Isus de a-L urma în timp ce el se afla la vamă și purta numele de Levi. Este important să ne deschidem și noi atât inima cât și casa ca să-l primim pe Isus ca și Matei și să fim darul lui Dumnezeu pentru cei din jurul nostru.
 41. **MARCU** a scris cea mai scurtă carte dintre cele patru evanghelii. Cercetătorii o consideră ca fiind o carte de acțiune. Marcu a fost preocupat de activitatea depusă de Domnul Isus în slujba oamenilor și prezintă minunile săvârșite de El. În casa familiei lui Marcu s-au întâlnit adeseori ucenicii Domnului Isus. Este bine să le prezentăm oamenilor puterea de vindecare a Domnului Isus și să facem din casa noastră un loc de întâlnire pentru copiii lui Dumnezeu ca și Marcu.

42. **LUCA** a fost un medic iubit de apostoli. Evanghelia lui Luca poate fi numită Evanghelia „Omului Isus Hristos”. Faptul că el l-a însoțit pe Pavel îl face pe Luca să fie legătura firească dintre Dumnezeuul Evreilor, prin apostolul Neamurilor, către oamenii de pretutindeni. Trebuie să învățăm de la Luca să fim cei ce îi alinăm pe mulți și îl prezentăm pe Isus ca Omul fără de păcat.
43. **IOAN**, spre deosebire de ceilalți evangheliști, prezintă Divinul din ființa și lucrarea lui Isus. Evanghelia lui Ioan este gândită ca o completare a celorlalte trei Evanghelii. Ioan așează întregul plan al mântuirii într-o secvență de șapte miracole succesive săvârșite de Domnul Isus. Ioan nu a scris tot ce a știut despre Isus ci a ales anumite întâmplări pentru a ne „ajuta să credem că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și crezând să avem viață în Numele Lui” (Ioan 20:30-31). Noi trebuie să luăm exemplul de la Ioan și să înțelegem că nu trebuie să spunem lumii tot ce știm despre Domnul Isus dar este important să scoatem în evidență ceea ce este mai relevant ca oamenii să îl cunoască pe Isus Hristos ca Fiul al lui Dumnezeu.
44. Cartea **FAPTELE APOSTOLILOR** este o trecere firească de la evenimentele Evangheliilor la conținutul epistolelor. Această carte ilustrează programul de răscumpărare al Evangheliilor. Noi trebuie să fim martori ai lui Isus începând din casele noastre până la marginile pământului. Fiecare din noi putem scrie „Faptele Apostolilor” ca o mărturie pentru prezent și viitor. Trebuie să fim gata să înregistrăm evenimentele importante ale bisericii și a lucrării contemporanilor noștri. Fiecare putem fi un cronicar.
45. În epistola sa către **ROMANI**, Pavel construiește o prezentare măiastră a adevărilor mărețe ale creștinismului. Fiecare creștin trebuie să studieze această carte care reprezintă alfabetul credinței și să ia busola călătorilor doctrinelor Bibliei prezentat în Romani.
46. **1 CORINTENI** este o scrisoare plină de mustrare, de corectare și de învățătură. Ca și creștini noi trebuie să fim direcți, nu

putem face compromisuri ci trebuie să spunem lucrurilor pe nume, așa cum a făcut Pavel scriindu-le Corintenilor. Nu putem fi și cu Dumnezeu și cu lumea păgână. Fiecare trebuie să facă o alegere.

47. În a doua sa epistolă către Corinteni, Pavel ni se dezvăluie ca om și se adresează corintenilor cu căldură, dezvăluindu-și temerile lui personale revărsându-și inima în fața credincioșilor din Corint datorită împrejurării grele și întunecate prin care trecea el ca persoană. Este bine să ne dezvăluim și noi vulnerabilitatea în fața celorlalți și uneori chiar să pledăm în apărarea noastră așa cum a făcut-o Pavel în **2 Corinteni** și astfel recunoaștem că depindem în totalitate de harul lui Dumnezeu.
48. În dezvoltarea Bisericii, Dumnezeu a hotărât ca Pavel să fie cel care depășește granițele iudaismului și să fie cel care să ducă vestea mântuirii până la marginile pământului. Pentru că a fost ales pentru acest scop el a lămurit aspecte importante din viața Bisericii în epistola sa adresată Galatenilor. **Epistola către Galateni** este dovada unor stări de tranziție care s-au manifestat în Biserica creștină din primul secol. Noi credincioșii mileniului trei trebuie să fim și azi atenți ca „tradiția” sau „legalismul” să nu ne despartă de Hristos, pentru că acestea sunt și azi lucruri care creează dezbinare și certuri de partide. Este important să punem accent pe roada duhului în detrimentul faptelor firii pământești.
49. Unii comentatori ai Bibliei consideră că **EFESENI** este cea mai profundă scriere a lui Pavel, fiind numită „regina tuturor epistolelor”. Din cartea Efeseni înțelegem că păcatul neascultării i-a separat pe cei vinovați de Dumnezeu producând o stare de tensiune și dezechilibru care se poate rezolva doar „în Hristos”. Avem datoria de a-i învăța pe oameni identitatea pe care o poate fiecare dobândi în Hristos, acesta fiind după cum spune Pavel, Mesajul Bisericii care trebuie însă însoțit de o demonstrație practică a realizării unei vieți noi.

50. Epistola lui Pavel către **FILIPENI** este o scrisoare de mulțumire adresată de Pavel celor ce au stat alături de el peste 10 ani fiind sesibili la nevoile lui materiale și spirituale. Ca și slujitori ai lui Dumnezeu noi trebuie să învățăm să fim mulțumitori tuturor celor care ne susțin spiritual și material la fel cum a făcut Pavel. Ca și credincioși trebuie să știm că nici lucrarea lui Dumnezeu și nici cei aleși de El nu pot să-și îndeplinească lucrarea fără sprijin și suport din partea credincioșilor și trebuie să învățăm să fim gata să sprijinim pe cei ce se ostensesc în lucrare cum au făcut cei din Filipi.
51. Epistola către cei din Colose este un răspuns dat de Pavel celor care propagau învățături eretice. Colosenii aveau tendința de a amesteca creștinismul cu forțele păgâne tradiționale. Astăzi noi ne confrutăm cu astfel de manifestări și de practici care denaturează creștinismul încorsetându-l în tipare care nu au nimic comun cu învățătura Bibliei. Nu te sfii să răspunzi celor care atacă învățătura curată la fel cum a făcut-o Pavel în **COLOSENI**.
52. Cartea **1 TESALONICENI** pune accentul pe statornicia acelor credincioși în Hristos și pe o continuă creștere în dragoste și credincioșie. Problema s-a ivit în Tesalonic atunci când unii dintre credincioșii adunării au murit și ceilalți au fost descurajați. De aceea Pavel le vorbește despre revenirea Domnului Isus Hristos. Și noi trebuie să facem din revenirea Domnului un mesaj principal ca în 1 Tesaloniceni și să ne încurajăm unii pe alții cu cuvintele din această carte. Așteptarea revenirii Domnului este cea mai bună motivație pentru trăirea unei vieți creștine neprihănite.
53. **2 TESALONICENI** este o urmare firească a celei dintâi, în care Pavel le prezintă credincioșilor adevărul despre venirea zilei Domnului. A fost necesară această epistolă datorită faptului că un apostol fals a profitat de faptul că Pavel nu scria el însuși epistolele datorită bolii sale de ochi ci o dicta și astfel altcineva a scris erezii despre venirea zilei Domnului. Imediat

ce Pavel a aflat despre epistola scrisă în numele lui, s-a grăbit să lămurească lucrurile ca oamenii să nu fie înșelați și tulburați. Este deosebit de important ca noi să nu ne lăsăm amăgiți ușor și atunci când este necesar să lămurim lucrurile cât se poate de repede așa cum a procedat Pavel în 2 Tesaloniceni.

54. Cu **1 TIMOTEI** începe șirul epistolelor pastorale ale lui Pavel prin care își pregătește colaboratorii pentru a avea continuitate în lucrare. Toți pastorii trebuie să aibă cel puțin un ucenic pe care să îl îndrume să îl învețe și căruia să-i urmărească evoluția așa cum a procedat Pavel cu Timotei.
55. În **2 TIMOTEI** Pavel își dezvăluie pasiunea pe care o avea pentru cărți și pentru studiu. Chiar dacă suntem frustrați datorită suferințelor vieții, trebuie să nu ne pierdem niciodată pasiunea pentru cărți și nici dorința de a transmite din valorile primite de la Dumnezeu generației care vine după noi. Fiecare avem datoria de a face ucenici ca și Pavel pentru că este porunca Domnului Isus: *„Duceți-vă în toată lumea și faceți ucenici din toate neamurile... și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit”*(Matei 28:19,20).
56. Epistola lui Pavel către **TIT** este o lecție de „teologie pastorală” pe care Pavel o dă tuturor pastorilor din toate veacurile. Pastorii mai experimentați au datoria de a-i învăța pe cei mai tineri rânduiala din Biserică și care sunt criteriile după care pot fi recunoscuți cei ce au calități de slujitori ai bisericii.
57. Epistola către **FILIMON** este o poveste de dragoste. Ea este corespondentul cărții Rut din Vechiul Testament, numai că în Rut este descrisă dragostea umană iar în Filimon întâlnim dragostea „în Domnul”. Este important să știm să rezolvăm conflictele fiind dreți cu fiecare din cei implicați așa cum a procedat Pavel cu Filimon și Onisim, scoțând în evidență calitățile fiecăruia.
58. Epistola către **EVREI** este una din cele două tratate de teologie sistematică din Noul Testament. Primul fiind epistola către

Romani, care a marcat intrarea în secțiunea dedicată epistolelor bisericii dintre Neamuri. Epistola către Evrei marchează acum trecerea la cea de-a doua secțiune a epistolelor creștine: epistola Bisericii creștine a evreilor. Autorul, necunoscut, se adresează acestei rămășițe a evreilor care l-au recunoscut pe Isus ca Mesia. Creștinii evrei sunt îndemnați ca în ciuda persecuțiilor și a presiunilor liderilor religioși, „*să își păstreze până la sfârșit încrederea nezguduită și nădejdea în Isus Hristos*”(Evrei 3:6). Acest mesaj este valabil și pentru noi cei de azi. Dacă sunt unele activități care ne produc suferință și suntem cumva ispitiți să renunțăm la ele, trebuie să ne uităm la norul de martori și să avem privirea îndreptată spre căpetenia credinței noastre ca în Evrei.

59. **IACOV** se adresează prin această epistolă „*celor 12 seminții care sunt împrăștiate*”, adică evreilor creștini care trăiau în afara hotarelor Palestinei. (Iacov 1:1). Îndemnul lui Iacov este acela de a avea credință, pentru că aceasta ne justifică înaintea lui Dumnezeu și faptele pentru că faptele sunt cele care omologhează credința. Apostolul Iacov a fost cel care a observat pericolul în care se aflau cei ce puteau trage din creștinism concluzia că, atâta vreme cât „au credință”, nu mai are importanță „cum trăiesc în viața de fiecare zi”. Acest lucru ni se poate întâmpla și nouă azi și trebuie să fim atenți la încununarea credinței noastre cu răbdarea și cu dorința de a aștepta venirea lui Hristos așa cum este prezentată în Iacov.
60. Misiunea lui **PETRU** a fost îndreptată spre evrei. El îi încurajază pe evreii aflați printre străini să se supună autorităților deoarece supunerea față de autorități este un principiu biblic. Ca și „străini și călători” pe acest pământ și noi trebuie să acceptăm autoritatea tuturor celor ce sunt înălțați în dregătorii pentru că aceasta este voia lui Dumnezeu cu privire la noi, așa cum învățăm din 1 Petru.
61. **2 PETRU** este o chemare la trăirea unei vieți de sfințenie și atenționare de a nu ne lăsa amăgiți de proorocii mincinoși.

62. În **1 IOAN** suntem avertizați să nu ne lăsăm amăgiți de învățătorii falși care tulbură biserica și viața credincioșilor. În această epistolă Ioan ne informează că un grup de oameni din Biserică au părăsit adunarea și învățătura creștină (1Ioan 2:19), iar odată ieșiți au devenit niște „amăgitori” care colindau din casă în casă, infiltrându-se prin biserici și oferind credincioșilor „cunoștințe mai înalte decât Evanghelia.”
63. Tema din **2 IOAN** este de a nu face compromisuri cu ereticii, și de a fi statornici Evangheliei.
64. **3 IOAN** a fost scrisă pe fondul aceluiași tulburări și ne îndeamnă să nu uităm că vor fi în biserică persoane care tulbură pacea, dar noi trebuie să așteptăm intervenția lui Dumnezeu. Ioan a rămas ultimul ucenic al lui Hristos în viață și a vegheat asupra adunărilor creștine și asupra liderilor din bisericile din vremea lui. Este important să veghem asupra lucrurilor care se întâmplă în jurul nostru și să fim cei care-i avertizăm pe credincioși de anumite pericole.
65. Cartea lui **IUDA**, cel ce a fost fratele Domnului Isus, este scrisă pentru a combate învățătura unui grup de oameni plini de vicii, care circulau prin Biserici și căutau „să schimbe în defăimare harul lui Dumnezeu.” (Iuda 3-4) Este necesar și astăzi să combatem ereziile din biserică cu vehemența lui Iuda.
66. Ioan, autorul **APOCALIPSEI**, ne informează că, în curând se va produce confruntarea finală dintre Dumnezeu și Diavol care se va solda cu zdrobirea Diavolului și biruința glorioasă a Mielului lui Dumnezeu. Cartea are ca scop să ne încurajeze pe noi cei credincioși să stăm tari în credință și să nu ne plecăm sub presiunea momentului și a evenimentelor care preced revenirea pe nori a Mirelui cerului pentru a-și lua Biserica, Mireasa Sa, la nunta Mielului.

CAPITOLUL XI

LECȚII PRACTICE DIN LUCRAREA PASTORALĂ

*Motto: „Fiule, ia aminte la înțelepciunea mea și pleacă urechea la învățătura mea, ca să fii cu chibzuință, și buzele tale să aibă cunoștință.”
(Prov.5:1-2)*

Lucrarea pastorală în ultimii ani ai comunismului

În acest capitol voi vorbi despre problemele pastorale până la Revoluție și lucrarea pastorală în primii ani ai democrației.

Cred că există o chemare specială din partea lui Dumnezeu pentru a fi pastor, această chemare poate fi șlefuită prin ani de școală și lustruită prin practica zilnică.

Voi aminti lucruri care nu ni s-au spus în școală deoarece conducerea ori nu a conștientizat importanța anumitor experiențe personale, ori nu a dorit să ne avertizeze.

După terminarea celor 4 ani de seminar la București am fost repartizat prin „grija conducerii Seminarului” și cu „Binecuvântarea Departamentului Cultelor” să slujesc pastor în județele Galați și Brăila unde existau pe atunci șase biserici penticostale. Pe lângă „bucuria” creată de cei din conducerea Seminarului, de a nu fi acasă cu familia și de a nu păstorii în București sau în vecinătate, am fost nevoit să plec spre cel mai greu sector din țară datorită problemelor nerezolvate de ani de zile și așa spune chiar de zeci de ani. Dintre problemele specifice zonei așa enumera câteva: lipsa de unitate, certuri între partide, interese ascunse ale liderilor existenți, o manifestare a lucrării Duhului Sfânt diferită de cea

descrisă de Biblie, controlul autorităților în Biserică. Unul din lideri m-a respins cu brutalitate crezând că veneam să îi iau locul.

La 1 octombrie 1984, pe baza repartiției, m-am prezentat la locul de muncă. Pot să spun că predecesorul meu, tot absolvent al Seminarului, pastorul care a fost repartizat să slujească acolo înaintea mea nu a rezistat decât câteva luni.

Doresc să prezint primii pași pe care i-am făcut după ce am început să slujesc:

1. În prima duminică am făcut următoarea afirmație: „dacă am chemarea din partea lui Dumnezeu voi avea o lucrare pastorală rodnică iar dacă nu, mă voi întoarce înapoi în Valea Jiului și voi da țării cărbune.” Vă mărturisesc că eram hotărât ca în cazul în care nu voi reuși ca pastor să mă întorc la mină.
2. Am început să vizitez aproape toți membrii bisericii pentru a afla de la ei problemele cu care se confruntă biserica și ce dorințe au ei pentru bunul mers al bisericii. Vizitele pastorale au creat o legătură strânsă între mine și membrii bisericii.
3. Am fost chemat săptămânal de inspectorul de culte și ofițerii de securitate care îmi spuneau multe lucruri din familiile credincioșilor și din Biserică. Foarte multe dintre ele erau exacte pentru că le cunoșteam din discuții personale.
Văzând că mă aflu pe un teren în care totul se știe, am ales să am o singură față și să fiu sincer cu toți cei pe care îi întâlnesc, fie ca erau din Biserică, fie dintre autorități.
4. Am început să țin predici pentru consolidarea credinței membrilor precum și a familiilor lor. Pentru evenimentele speciale cum ar fi: nunți, binecuvântări de copii, logodne, înmormântări, îmi pregăteam predici simple, dar relevante.
5. Am început să prezint direcția spre care ne îndreptăm cu bisericile în această zonă și să îi încurajez pe credincioși să creadă că Dumnezeu are puterea să facă lucrări mari. Toate acestea au început să se dovedească prin botezuri cu Duhul Sfânt, vindecări divine, întoarceri la pocăință, răspunsuri la rugăciune. Prezența mea în zonă a produs nemulțumiri în

rândul liderilor religioși și în special Arhiepiscopul Dunării de Jos IPS Nica, m-a chemat la el și mi-a spus că a vorbit la Departamentul Cultelor să mă scoată din zonă că prea mulți pleacă de la ortodocși și vin la penticostali. Este adevărat că în dragostea lui pentru mine, plimbându-se prin curtea Arhiepiscopiei mi-a arătat cârja pastorală. Am căutat să mă port civilizată, dar nu m-am lăsat intimidată. Mai târziu am văzut și am citit scrisoarea care a făcut-o despre mine cu scopul de a mă înlătura din pastorație. Ar trebui să spun cu smerenie că în orașul Galați erau foarte mulți cei ce veneau la biserică, pentru că oamenii alergau din toate părțile să audă Cuvântul lui Dumnezeu.

6. Văzând modul jalnic în care arătau clădirile bisericilor la care slujeam am prezentat și viziunea mea cu privire la cumpărarea sau construirea unor noi locașuri de cult pentru bisericile penticostale. Acest lucru nu a fost înțeles nici de autorități și nici chiar de unii din credincioși.
7. Am considerat că este nevoie să investesc în oameni și să-i promovez pe unii dintre ei în funcții de conducere, am ordonat diaconi și prezbiteri, lucru care nu mai avusese loc de zeci de ani.

A fost foarte greu să obținem aprobarea conducerii filialei și a autorităților locale, pentru unii am obținut-o, dar pentru alții nu, și de aceea i-am ordonat fără permisiunea autorităților și a conducerii, ceea ce a deschis poarta unor atacuri directe împotriva mea.

Am știut în duhul meu că eu nu voi rămâne pentru totdeauna păstor la Dunăre, ci este doar o perioadă în care să mă formez ca lucrător.

Nu pot să nu amintesc și unele curse care mi-au fost întinse: bani, femei, amenințări cu moartea, rapoarte la Departamentul Cultelor și la Securitate, dar Dumnezeu a fost cu mine și mi-a dat izbândă.

Dacă mă amuză ceva sunt așa numiții „eroii de carton” în ale pastorației care vorbesc de fapte de eroism iar atunci când venea

câte un străin, pentru a impresiona povesteau cât de mult au suferit în timpul comuniștilor în speranța că vor obține favoruri materiale.

În lucrarea pastorală am avut câteva principii de la care nu m-am abătut.

1. Lucrarea este a lui Dumnezeu. Biserica nu este proprietate personală, iar noi am fost rânduiți pentru o vreme să facem această lucrare și vom da socoteală înaintea lui Dumnezeu de toată activitatea noastră.
2. Să iubesc oamenii așa cum sunt și să nu fac diferențe în ceea ce privește statutul social, politic, economic și să încerc să mă cobor sau să urc la nivelul fiecăruia din ei.
3. Să nu îmi vorbesc de rău țara și să fiu mândru că sunt român, iar legat de conducerea țării, am învățat ce spune Biblia că fiecare conducere este rânduită de Dumnezeu și fiecare țară își merită conducătorul.
4. Să nu mă amestec în finanțele bisericii. Casierul să nu-mi fie rudă sau prieten apropiat, iar banii de la colectă să fie numărați de mai multe persoane. Oamenii din biserică vor să vadă transparență în folosirea banilor lor și atunci au încredere să dea din veniturile lor. De aceea, din acest punct de vedere nu am avut probleme în toți acești zeci de ani de pastorație.
5. Să nu călătoresc cu o singură persoană de sex opus. În toate călătoriile mele în afara Bucureștiului iau pe cineva cu mine (unul sau mai multe persoane dintre care cel puțin un bărbat) pentru a nu fi acuzat. Este bine să avem cugetul curat, dar eu personal vreau să nu întinez nici cugetul altora.
6. La orice proiect nu poate să fie decât un singur cap. Am avut în permanență pe cineva „contra”, dar l-am promovat ca să înțeleagă ce înseamnă să fii lider și care este direcția. O echipă împărțită este predestinată eșecului.
7. Fie că stau o zi, un an, sau zece într-un loc, trebuie să fac ceva și în urma mea să rămână lucruri concrete, mie nu-mi place să

țin umbră pământului degeaba. Nu pot lucra cu cei care au numai teorii în cap, dar în realitate nu fac nimic concret și peste câțiva ani să vorbim de aceleași lucruri, dar să nu fi realizat nimic.

Dumnezeu m-a ajutat ca multe din lucrurile care le-am avut pe inimă să le și realizez dar pentru toate îi dau glorie lui Dumnezeu, că sunt foarte conștient că fără de ajutorul Lui și a oamenilor din jurul meu, eu nu puteam să fac mare lucru. De aceea pot să spun și eu ca și David: „De n-ar fi fost Domnul de partea mea... când s-au ridicat oamenii împotriva mea, m-ar fi înghițit de vii, când li s-a aprins mânia împotriva mea..” (Ps.124: parafrizarea versetelor 1-3)

Nu voi vorbi prea mult despre necazurile care le-am avut legat de atitudinea unor persoane din biserică, despre luptele cu autoritățile datorate construirii mai multor biserici, fără autorizație de construcție. Pentru una din biserici am primit chiar ordin de demolare și cu toate acestea noi am continuat construcția și prin harul Domnului, biserica a rămas în picioare. Nu-mi face plăcere să amintesc despre cei care s-au lăudat și unii încă se mai laudă cu realizările mele spunând că ei le-au făcut. Unii dintre aceștia au murit, și nu-i voi aminti cu numele pentru că fiecare din noi vom da socoteală înaintea lui Dumnezeu de binele sau răul pe care îl vom fi făcut.

Tot timpul am știut ce a investit Dumnezeu în mine și am învățat să nu operez în frică, deoarece susținerea lui Dumnezeu este mai importantă decât lauda oamenilor. Vreau să amintesc aici că am făcut și multe greșeli, că nu sunt un om perfect, dar am și plătit pentru greșelile făcute:

1. Am înlocuit pe unii conducători de biserică cu alții care nu s-au ridicat la nivelul celor înlocuiți. Unii dintre ei s-au dovedit că aveau doar interese personale ascunse și eu nu am știut acest lucru.
2. Datorită lipsei de experiență am fost prins în jocul dintre clanurile din biserică. Dacă îl ascultăm pe șeful meu Grosu, care mi-a dat un sfat bun spunându-mi să nu mă consum foarte

tare pentru toate problemele bisericii, și mai ales pentru discuțiile dintre neamuri, ci să aplic tehnica cocoșului, care spunea el, funcționează în felul următor: „Îi lăsăm să se bată între ei până obosească și apoi intrăm noi odihniți și punem lucrurile la punct.”

3. La plecarea mea din lucrarea de pastorație de la Dunăre nu le-am spus adevăratul motiv pentru care am dorit să plec. La felul în care vedeam eu situația dacă eu mai stăteam probabil urma să se rupă biserica și astfel să rămână tulburare și dezbinare. Cel care a rămas în urma mea și care a pricinuit nemulțumirile dintre credincioși, a fost scos din biserică împreună cu tot neamul lui.
4. Dacă aveam o locuință pastorală în zonă evitam să dorm din casă în casă pe la membrii care mă invitau și toată oboseala pe care această situație a creat-o.
5. În acea perioadă am pus lucrarea și biserica deasupra familiei. Familia este pe primul loc și activitatea pastorală este pe loc secundar, după familie. Oricât de mult ai face pentru biserică să știi că apreciere vei primi doar de la Dumnezeu, oamenii nu vor fi niciodată mulțumiți.
6. În sinceritatea mea am crezut că toți oamenii sunt ca și mine, dar experiența m-a învățat că nu toți cei care vin în biserică au nașterea din nou, chiar dacă sunt membrii trecuți în evidență.
7. Am fost extremist, am acordat prea multă încredere unora, care nu o meritau și prea puțină altora care ar fi meritat mai multă încredere din partea mea. Dar oricum mi-am primit răsplata și de la unii și de la alții.

La încheierea acestui capitol vreau să spun că pentru toate eforturile făcute în lucrarea Domnului, El a fost bun cu mine și m-a binecuvântat din plin iar eu mă consider unul din pastorii cei mai fericiți din România pentru că am experimentat ceea ce spune

Solomon în Prov. 10:22 „Binecuvântarea Domnului îmbogățește, și El nu lasă să fie urmată de nici un necaz.”

Lucrarea pastorală în primii ani ai democrației

Dacă în prima parte a capitolului intitulat „**Lecții Practice din lucrarea pastorală**” am vorbit despre lucrarea pastorală din anii ce au precedat Revoluția în partea a doua voi vorbi despre lucrarea pastorală de după Revoluție.

Bisericile nu au fost pregătite pentru o revoluție, iar cei care erau în eșalonul secund au folosit evenimentele revoluției ca pe un prilej binecuvântat pentru ca să înlocuiască conducerile existente ale cultelor și ale bisericilor. Începând de la Biserica ortodoxă și până la cel mai mic cult recunoscut, revoluția și-a pus amprenta. Aici s-a putut vedea o unitate de opinii în toată țara, în dorința de a-i înlocui pe unii pentru ca alții, neapărat mai buni, să ajungă în locul lor. Unele schimbări trebuie să fie făcute dar a urmat, așa cum îmi place s-o numesc: „CERȘITORIADA GENERALĂ”. Cei care au ocupat noile funcții au început să-și cumpere mașini să-și construiască vile, să-și deschidă conturi bancare substanțiale iar puținii bani ai bisericilor au fost luați de noii veniți și astfel au început problemele din biserici: certuri, neînțelegeri, dezbinări și alte evenimente apocaliptice.

După ce am văzut modul mârșav în care a fost înlocuit socrul meu, am luat hotărârea să nu mă implic în politica bisericească și să rămân cu lucrarea care mi-a dat-o Dumnezeu.

Au început să apară zeci și sute, poate chiar mii de fundații și organizații religioase, existând astfel o varietate multicoloră. Cei care nu înțeleg această varietate se pot sinucide și pot aduce prejudicii și lucrării pe care o fac.

Voi prezenta câteva lucruri care s-au întâmplat după revoluție și care după părerea mea au afectat viața bisericilor.

1. Pastorii au început să plece cu lunile în străinătate, și-au abandonat bisericile, iar unii care au viză de America stau câte 6 luni cu scopul de a aduna bani iar bisericile lor scad numeric.
2. S-a extins procesul de stabilire a românilor în străinătate și familii întregi s-au mutat în alte țări europene și nu numai, astfel slăbindu-se bisericile locale. Acest proces continuă încă.
3. Calitatea serviciilor divine din unele biserici a scăzut iar în unele locuri a scăzut și interesul credincioșilor pentru Biserică. S-au construit biserici mari, cu dorința de a depăși bisericile istorice, dar numărul credincioșilor a scăzut. În viitor vor fi multe biserici construite după revoluție care se vor închide datorită scăderii numerice a credincioșilor.
4. Datorită perioadelor lungi de separare dintre membrii familiei (soț, soție), pastor / soție, cauzate de călătoriile în străinătate extinse pe o perioadă mai lungă, au început să apară problemele care erau și pe vremea Apostolului Pavel când se adresa corintenilor. Nu puține familii sunt destrămate și se poate vorbi chiar de relații distruse între soți și între părinți și copii. Problema este mai greu de rezolvat deoarece sunt prea puțini pastori pregătiți pentru rezolvarea acestor tipuri de probleme.
5. Datorită faptului că biserica nu folosește suficient Mass-media și internetul la nivel național, pentru a prezenta principiile moralei biblice, națiunea română va fi afectată. Fenomene imorale, anormale sunt prezentate ca un succes al societății moderne în care trăim. Modelele bune sunt considerate demodate, valorile sunt înlocuite de nonvalori în toate planurile societății. Minteă oamenilor este tot mai afectată și pervertită de diavol.
6. Migrația forței de muncă din mediul rural spre mediul urban, va afecta producția agricolă a țării și vor fi zone cu o populație foarte redusă și astfel va scădea foarte mult numărul credincioșilor din bisericile de la sate.

7. Pastorii trebuie să se echipeze și să își schimbe modul de a gândi. Nu mai putem avea o gândire limitată, locală ci trebuie să gândim global și să ne pregătim pentru împlinirea nevoilor unei societăți într-o permanentă transformare. Societatea se schimbă mai rapid și în domenii (zone) nedorite de păstori și astfel se va crea un vid între biserică și societate. Biserica trebuie să vină în întâmpinarea nevoilor societății în care trăim. Transformările sociale ce apar trebuie înțelese și preluate din mers de slujitorii bisericii.

Indiferent de perioada pe care o trăim noi trebuie să știm că biserica este a lui Dumnezeu și noi avem datoria de a nu-l lăsa pe Satana s-o umilească. De aceea, eu cred că este nevoie de „unitate în diversitate”.

După prezentarea acestor lucruri generale care le-am observat după revoluție vreau să subliniez câteva lucruri care cred că ne-ar prinde bine atât mie cât și colegilor mei pastori. Eu mi-aș dori ca noi păstorii să învățăm de la fiii lui Isachar și să înțelegem vremea pe care o trăim. Poate ar fi bine să reflectăm asupra următoarelor întrebări pe care eu mi le pun adesea.

1. Ce reprezintă biserica pe care o păstoresc pentru cei care participă la slujbe permanent, pentru vizitatori, dar mai ales pentru cei din afara bisericii? Vin oameni la biserică doar în momente de criză sau a devenit biserica prioritară și a ajuns să fie dorită de oameni și ei să participe permanent la întâlnirile bisericii pentru că și-au găsit liniștea sufletească în ea?
2. Ce ar trebui să îmbunătățesc în stilul meu de predicare, de conducere și de administrare pentru ca biserica să fie relevantă pentru secolul 21?
3. Ce contribuție am eu la maturizarea membrilor din biserica mea? Predicile, studiile biblice și muzica sunt la nivelul cerut de oameni sau sunt tot la nivelul învățăturilor începătoare?
4. Care este viziunea mea pentru biserică pentru următorii 10,20, 30 de ani? Vine ea de la Domnul, sau merg înainte așa, de

capul meu și apoi mă scuz că peste 10 ani sunt tot în punctul „0”?

5. Răspunde biserica la cerințele societății, având în vedere dezvoltarea rapidă a tehnologiei sau pe mine nu mă interesează tehnologia pentru că este a diavolului și biserica rămâne depășită de tot ce se întâmplă în jurul ei?
6. Sunt mulțumit de cei pe care îi am în prezent în biserică și nu sunt interesat ca alte persoane să vină pentru că mă deranjează? Recomand o deschidere totală și includerea în biserică a tuturor categoriilor de vârstă și a tuturor categoriilor sociale.
7. Doresc o biserică doar de câteva zeci de persoane, de sute de persoane sau o biserică de mii de membrii și chiar de zeci de mii de persoane? Este vremea să ne gândim că în lume există mega biserici. Dumnezeu poate să facă lucruri mari și în țara noastră și chiar în biserica pe care o păstorim acum.

După Revoluție, trebuie să acceptăm că s-a schimbat și stilul de păstorire. Dacă nu înțelegem să ne schimbăm și mergem tot pe metodele învechite ne vom pierde enoriașii. Aș vrea să amintesc în continuare câteva domenii în care pastorii ar trebui să devină mai atenți și să fie flexibili în stilul de a lucra pentru a fi relevanți pentru generația căreia trebuie să îi slujim.

1. După revoluție oamenii nu mai au timp să participe la toate slujbele din timpul săptămânii pentru că lucrează până seara târziu. Dintr-o dată a scăzut prezența la slujbele din timpul săptămânii. Duminică dimineața sunt 100 % , duminica seara 60 – 70 % , iar în timpul săptămânii 30 – 40 % . Acestea sunt procentele fie că ne plac sau nu, dar acestea corespund realității, în special în București, poate în alte localități aceste procente diferă.
2. Păstrarea disciplinei în biserică trebuie abordată cu dragoste. Excluderea nu mai dă randament. Poate tu îl excluzi și omul pleacă la o altă biserică care nu-i cere adeverință de transfer. Păstorii duri care operează doar pe bază de excluderi trebuie să

știe că sunt depășiți. Pedepsa trebuie administrată în așa fel încât să aducă pocăință și îndreptarea persoanei care a greșit și restaurarea relației sale personale cu Dumnezeu. Am învățat încă din primii ani de pastorație un lucru bun de la inspectorul de culte care lucra pe vremea aceea la Galați. Deși el nu era nici penticostal și nici păstor mi-a spus: „Înainte de a-l exclude dumneavoastră, el s-a auto exclus prin fapta săvârșită.”

3. De la revoluție, s-au schimbat multe lucruri și în plan material în biserică. Unii din membrii bisericii au fost mai întreprinzători și au ajuns oameni de afaceri de succes. Acesta este un lucru îmbucurător. Dorința mea ar fi ca fiecare membru să aibă succes în afaceri și să fie binecuvântat, că astfel și biserica este binecuvântată de cei care aduc cu bucurie la biserică a zecea parte din veniturile lor. Ceea ce mă uimește, însă, este faptul că sunt unii dintre cei ce au progresat material foarte mult, căroro le place să predice despre modestie și ar dori să impună o anume îmbrăcăminte, în special tinerilor, în timp ce ei conduc mașini scumpe, frecventează restaurante de elită și poartă haine de firmă. Ei au rămas la învățăturile începătoare despre batic și interzicerea bijuteriilor deși familiile lor trăiesc în lux. Eu sunt pentru o îmbrăcăminte decentă și pentru un trai cumpătat așa cum ne învață Biblia și consider că fiecare persoană dă socoteală înaintea lui Dumnezeu de tot ceea ce face.

Mi-aș dori ca de la amvoanele bisericilor noastre pastorii să vorbească mai puțin despre exterior, și mai mult despre o relație personală cu Dumnezeu. Dacă noi urmărim schimbările interioare atunci omul care este pătruns de Cuvântul lui Dumnezeu va înțelege că exteriorul ar trebui să fie o înfrumusețare a interiorului.

Datorită schimbării climei din ultimii ani, trebuie să fim pregătiți să acceptăm că vor veni în biserici persoane în pantaloni scurți. Predicatorii care erau obișnuiți doar cu o ținută sobră, la patru ace (costum, cravată, etc.) vor predica simplu și vor fi îmbrăcați cu o cămașă, tunși la zero pentru că așa este modern. Multe se vor schimba în această direcție și este

important să nu facem din ținuta exterioară o tragedie ci să fim flexibili în toate domeniile dar nici să nu acceptăm indecența.

4. Nu se mai poate vorbi prea mult despre televizor pentru că fiecare persoană din România are acum cel puțin un televizor în casă. Nu a avea televizor este păcat, ci a nu ști să selectezi lucrurile la care te uiți este păcat. Tinerii urmăresc programe de tot felul pe internet și unii urmăresc chiar slujbe creștine pe internet. Noi trebuie să îi învățăm pe oameni că nu tehnologia în sine este dăunătoare ci ceea ce alegem noi să urmărim poate fi imoral. Chiar jocurile pe care copiii noștri le joacă și desenele animate pe care le urmăresc sunt pline de violență și le distorsionează modul de a gândi. Ar trebui să fim mai atenți la ceea ce fac copiii și tinerii acasă și la prietenii pe care și-i aleg. În timp ce se predică în biserică sau se cântă unii tineri, care au acces la internet pe telefonul mobil, navighează pe internet iar noi nu avem cum să îi oprim dacă nu îi putem atrage prin ceea ce le spunem. Predicile noastre ar trebui să fie relevante pentru ei ca să le atragem atenția și nu să îi criticăm pentru că nu sunt atenți la ceea ce le vorbim.

Ca și pastori avem datoria de a ne pune la punct cu tehnologia modernă nu putem să ne lăsăm depășiți de membrii bisericii nici chiar în problema tehnologiei. Comunicarea cu membrii bisericii se poate face acum prin sms sau e-mail, a trecut vremea scrisorilor.

5. Trebuie să fim flexibili și cu privire la durata slujbelor. Nu vor mai fi slujbe lungi, de 3-5 ore. Este secolul vitezei și oamenii nu mai au răbdare să stea atâtea ore în biserică. Este bine să fie scurtate serviciile divine dar să fie consistente din punct de vedere al mesajului, al timpului de laudă și închinare și al părtășiei. Ar trebui ca fiecare pastor să facă o evaluare și să vadă la ce oră vin oamenii în realitate la biserică și cât stau în biserică. Cât sunt de atenți la toată slujba.
6. Mesajele pe care le predicăm trebuie să fie relevante pentru ziua de azi nu doar o înșiruire de versete și amintiri din

copilărie. Oamenii vin la biserică să audă mesaje motivatoare, nu numai de condamnare și să aibă în timpul săptămânii la ce să se gândească. A trecut vremea predicilor lungi precum și cea a predicatorilor monotoni, care nu știu de unde încep și nici ce vor să spună, și se ridică doar ca să umple timpul. Personal recomand un singur mesaj la fiecare serviciu divin, iar muzica să fie de actualitate pentru ca toți cei din biserică să o poată cânta.

7. Bisericile cu un număr mare de membrii, ar trebui să fie împărțite pe grupe de rugăciune și de studiu biblic și în timpul săptămânii să se adune pentru a se cunoaște între ei.

Pastorul care este un bun organizator va face ca fiecare membru să fie implicat într-un grup de rugăciune și își va aduce contribuția la dezvoltarea lucrării.

Nu pot să nu amintesc și unele greutăți cu care se confruntă bisericile și pastorii după Revoluție.

1. Este bine și este biblic să fim smeriți dar asta nu înseamnă că bisericile trebuie să-și umilească păstorul. Mentalitatea românilor este că bisericile sunt sărace și nu doresc să aibă pastor plătit. Nu cred că statul trebuie să-i plătească pe păstori. Fiecare biserică ar trebui să plătească păstorul din venitul bisericii. Orice biserică ar trebui să aibă 30 % din venitul bisericii pentru fondul de salarii din care să fie plătit păstorul și personalul administrativ, în funcție de nevoile bisericii. Sunt păstori cărora le este teamă să vorbească despre zeciuială deși este un principiu biblic. Fiecare biserică trebuie să hotărască suma pe care o poate plăti păstorului în funcție de încasări, dar trebuie să știm că plata în sine reprezintă aprecierea lor pentru munca depusă. Dacă nu primești nimic aprecierea e zero. Vrednic este lucrătorul de plata lui și eu cred în acest principiu biblic. În Adunările lui Dumnezeu din România fiecare pastor este plătit în funcție de venitul bisericii.
2. Biserica trebuie să aibă buget. Plan de venituri și cheltuieli și să aprecieze cuantumul salariilor, conform bugetului. Bugetul

trebuie să cuprindă un plan pentru investiții, fonduri pentru dotări speciale și fonduri pentru sprijinirea activităților conform viziunii. Nu pot accepta o biserică săracă care are un Dumnezeu bogat. Biserica trebuie să meargă pe picioarele ei și din punct de vedere financiar, nu trebuie să depindă de fonduri din străinătate sau numai de banii patronilor. Biserica depinde financiar de Dumnezeu și El este Cel ce pune pe inimă membrilor să contribuie financiar la bunul mers al bisericii.

3. Am întâlnit pastori care se simt abandonați sau uitați pentru că nu au prieteni. Fiecare pastor are nevoie de un mentor pentru a-l sfătui. În România pastorilor li se cere doar să fie alături de toată lumea, să-i ajute pe cei săraci cu bani, dar prea puțini au relații de colaborare cu alți pastori și de aceea unii simt că sunt uitați și cred că fac o lucrare de mică importanță. Dacă ești păstor și nu ai nici un mentor ar fi bine să-ți găsești o persoană de încredere cu care să discuți și să poți depăși faza de izolare în care te afli. Personal sunt dispus să stau de vorbă cu oricine crede că pot să îi fiu de folos în vreun fel.
4. Pastorii nu au fost pregătiți pentru a consilia persoanele din biserică și din afara bisericii și se simt depășiți de problemele pe care le aud de la oameni necăjiți care se confruntă cu: divorț, copii care se droghează, incest, violuri, intenții de sinucidere și alte situații grele. Pastorii au nevoie de o pregătire permanentă pentru a nu fi depășiți de problemele celor ce vin să le caute ajutorul și să îi ajute să iasă din criză.
5. Datorită ratei crescânde a divorțului, a persoanelor care nu se căsătoresc sau care au copiii fără să fi fost vreodată căsătorite și cum la biserică vin mai multe femei de acest fel decât bărbați, pastorii sunt expuși în a cădea pradă ispitei sexuale. A crescut rata divorțului chiar și în rândul pastorilor. Neînțelegerile din familii au crescut în ultimul timp și trebuie să recunoaștem că nici familiile de păstori nu sunt scutite de probleme. Imoralitatea și perversiunea sunt într-o continuă creștere și oricât am fi de siguri pe noi, trebuie să fim conștienți

că suntem doar oameni și rămânem în picioare numai datorită harului lui Dumnezeu.

6. Spiritul de competiție și de autoafirmare s-a dezvoltat foarte mult după Revoluție. Dacă nu suntem atenți putem cădea ușor în păcatul mândriei și aroganței. Trebuie să știm că pentru tot ceea ce am realizat în lucrare și nu numai toată slava trebuie să fie adusă lui Dumnezeu. Dacă considerăm că nouă și abilităților noastre ni se datorează succesul atunci să nu ne mirăm dacă vine „TSUNAMI” peste pastor și peste lucrarea lui și totul se spulberă într-o clipă. Să nu uităm să spunem ca și psalmistul: ”Nu nouă Doamne, nu nouă, ci Numelui Tău dă slavă pentru bunătatea Ta, pentru credințioșia Ta!”(Ps.115:1)
7. Păstrarea integrității morale și spirituale într-o lume coruptă și plină de compromisuri va face din pastor o persoană respectată. Alungă invidia, ura, gelozia și caută să îi ierți pe toți indiferent ce ți-au greșit și ai încredere că Dumnezeu îți va răsplăti integritatea dar nu cum gândești tu și nici când dorești tu. Dumnezeu are timpul lui.

Doresc să mă adresez în următoarele pagini și soțiilor de păstori cu câteva gânduri care sper să le ajute în slujirea pe care o fac împreună cu soții lor și apoi vor urma câteva gânduri pe care soția mea le va adresa din perspectiva unei femei:

Soția pastorului reprezintă cheia succesului pentru lucrarea pastorului. Ea este mai importantă decât ne imaginăm unii dintre noi. Trebuie să acceptăm că un procent destul de mare din succesul lucrării pastorului îi revine soției și este bine să i-l recunoaștem. Deși sunt biserici și organizații unde valoarea soției pastorului este mai mică decât a preșului de la intrare, eu aș dori ca acest lucru să se schimbe în bisericile din România și nu numai.

1. **SOȚIA PASTORULUI ESTE PRIMA DOAMNĂ A BISERICII.**
Așa îmi place mie să o numesc pe soția mea și pe toate soțiile de păstori. Acesta poate deveni un standard la care trebuie să se ridice fiecare soț și fiecare soție. Pastore, dacă soția ta nu este prima doamnă, tu ca păstor ești cel mai vinovat! Ești un păstor

fricos și chiar femeile te intimidază. Scumpul meu coleg vreau să îți spun deschis, mi-am promovat soția și o voi promova. Ea este „copastor” cu mine la biserică. Am încurajat-o în anul 1982, imediat după ce ne-am căsătorit, să-și ia carnet de conducere, când încă nu era atât de frecvent întâlnită o femeie la volan. În 1988 am înscris-o la Master în teologie, chiar dacă ea nu a fost prea încântată, iar în anul 2000 am înscris-o la doctorat. Știam că este capabilă să urce aceste trepte și cu ajutorul lui Dumnezeu a luat și diploma de Master și de Doctor. Este important să te gândești foarte serios cum să îți ridici soția și să o susții în a o promova. A trecut vremea în care soția să fie doar casnică. Eu am dorit ca soția mea să aibă aceleași studii ca și mine și să creștem împreună, să nu fie nicio diferență de studii între noi. Lucrarea de cuplu în ogorul lui Dumnezeu are succes și eu personal am experimentat aceste lucruri. Doamnelor, soții de pastori căutați să vă înscrieți la școli pentru că înscrierea voastră la facultate, dacă încă nu ați făcut-o, îi motivează și pe copiii voștri să învețe. Nu vă lăsați depășite, pentru că în viața pastorului oricând poate apărea o persoană care să îl admire și să vă depășească.

2. PRIMA DOAMNĂ A BISERICII SE ÎMBRACĂ FRUMOS ȘI ELEGANT.

Soțiile de pastori trebuie să știe că chiar dacă soțul le dorește smerite, ochii unora se vor uita după persoane care știu să le atragă privirea. Nimic nu este mai dezgustător decât o femeie neîngrijită. Nu este păcat să fii îmbrăcată curat și de ce nu chiar elegant, dar decent. Decența ne învață să știm să fim cumpătate în alegerea lucrurilor pe care le cumpărăm. Nu putem face notă discordantă în biserică. Sunt ocazii și situații în care decența ne obligă la modestie în îmbrăcăminte, dar sunt și anumite evenimente la care este foarte important să avem o anumită ținută care se impune. Îmbrăcăminte femeii creștine reflectă caracterul ei. Bunul gust și bunul simț se învață acasă, în familie și fac parte din conduita creștinului.

3. PRIMA DOAMNĂ A BISERICII POATE SĂ COORDONEZE O LUCRARE ÎN BISERICĂ.

Soția pastorului ar fi bine să fie implicată în activitatea bisericii și o lucrare concretă în biserică în funcție de aptitudinile sale. Ea va încuraja astfel ca și alte femei din biserică să se implice să facă o lucrare pentru Dumnezeu. Important este ca toate femeile care își aduc contribuția la bunul mers al bisericii să o facă sub îndrumarea și sub autoritatea pastorului și a comitetului bisericii. Respectul și subordonarea față de cei din conducerea bisericii este cheia pentru succesul oricărei activități din biserică.

4. PRIMA DOAMNĂ A BISERICII ESTE SOCIABILĂ.

Soția pastorului vorbește cu oamenii, îi întreabă de sănătate, are în permanență un zâmbet sincer și poate uneori chiar molipsitor și toți se bucură să stea de vorbă cu ea. Unii pastori și soțiile lor, au o atitudine acră și respingătoare parcă ar fi fost botezați în „oțet”. Oamenii vin la biserică să se întâlnească cu Dumnezeu, dar și cu persoane prietenoase, care le întâmpină cu un zâmbet, cu o vorbă bună și astfel simt că nu le este prezentată doar o iubire artificială. Doamnelor, cu cât sunteți mai sociabile cu atât îi ajutați mai mult pe soții dumneavoastră în lucrare. Femeia a fost creată de Dumnezeu ca ajutor potrivit pentru bărbat. Trebuie respectat acest statut cu sfințenie, pentru că este voia lui Dumnezeu pentru fiecare femeie. Soția îi adună dușmani pastorului sau îi risipește. Amintiți-vă de Abigail care prin înțelepciunea ei a salvat casa și averea familiei.

5. PRIMA DOAMNĂ A BISERICII ÎNGRIJEȘTE DE FAMILIE.

Bărbatul este oglinda soției, iar copiii sunt cei care reflectă trăirea vieții de familie. Soția pastorului trebuie să-și îngrijească atât soțul cât și copiii. Ei trebuie să fie îmbrăcați frumos și îngrijit. Educația copiilor este una din atribuțiile importante ale fiecărei familii. Modul de comportare al copiilor reflectă atmosfera din familia pastorului. Copiii sunt foarte sinceri și ei spun deschis ce simt și vorbesc despre tot ce se întâmplă în

familie. Mama joacă un rol special în educația lor. Ce ar folosi unui pastor și soției lui să câștige toată lumea pentru Hristos dar să își piardă proprii copii. Copiii vor urma modelul părinților lor mai mult decât învățătura teoretică pe care aceștia ar dori s-o transmită. Obiceiurile și îndeletnicirile zilnice ale părinților se vor întipări în inima copiilor. Dacă zi de zi obișnuieți să citiți Biblia și să vă rugați împreună, copiii vă vor urma exemplul. Dacă veți da dovadă de ospitalitate față de toți cei ce vă calcă pragul casei atunci și copiii dumneavoastră vor face la fel. Nu trebuie să fim evlavioși doar la biserică și ei să fie doar „copiii pastorului” pe care îi judecă toată lumea pentru orice mișcare greșită. Copiii sunt darul lui Dumnezeu pentru fiecare din noi. Dumnezeu investește în noi iar noi avem datoria de a investi în ei. Avem un rol important în formarea lor ca oameni dar și ca și credincioși adevărați. Ei sunt ceea ce îi ajutăm noi să fie. Pe de altă parte și copiii pastorului au voie să greșescă și să facă unele alegeri greșite precum fac și alți copii. Important este ca atunci când greșesc părinții să fie alături de ei, să-i înconjoare cu dragoste și să îi ajute să depășească situația. Biserica nu trebuie să fie pentru ei un loc în care să fie obligați să meargă doar pentru că tata este pastor, ci trebuie să înțeleagă de mici faptul că Dumnezeu este Tatăl lor ceresc și Isus Hristos este Mântuitorul lor personal.

6. PRIMA DOAMNĂ A BISERICII ESTE MODEL ÎN MULTE DOMENII.

Pentru că ochii oamenilor se îndreaptă spre pastor și soția lui este recomandat să știe că trebuie să fie un model. Dacă relația de familie este bună mulți își doresc să le urmeze exemplul.

Timp în rugăciune și citirea Cuvântului, mai ales dimineața la cafea, este reconfortant și ne ajută să începem ziua înviorați atât din punct de vedere fizic cât și spiritual. Este recomandat ca soția de pastor să-și însoțească soțul la anumite evenimente din afara bisericii, dar mai ales în vizitarea membrilor bisericii. Un alt lucru foarte important pe care aș dori să îl amintesc este acela de a vă respecta soțul și în particular dar în special în

public. Nu este frumos ca soția să vorbească în public mai mult ca pastorul. Dacă sunteți într-o vizită și soția vorbește mai mult, oamenii nu vă vor aprecia, rolul principal trebuie să îl aibă soțul, ca pastor în conversația cu cei din familia respectivă. Dacă vă depășiți limitele nu veți câștiga simpatia oamenilor, ci o veți pierde. În conversațiile dumneavoastră nu fiți caustice și răutăcioase căci vă stă urât și nu vă face cinste. Învățați tactul și diplomația pastorală, dacă nu le aveți cereți-I lui Dumnezeu înțelepciune pentru că El a promis că „o dă cu mână largă și fără mustrare, tuturor celor care o cer.” (Iacov 1:5) Asta înseamnă a fi cu adevărat „primă doamnă a bisericii”. Nu stă bine unei soții de pastor să ridice tonul, nici acasă nici în public, acesta nu este un semn al înțelepciunii ci al irascibilității. Sunt unele femei, care cum deschid gura, spun o prostie. Pe buzele soției de pastor ar trebui să fie mereu cuvinte pline de har și de înțelepciune, bunătate, respect, un duh blând și liniștit ar trebui să fie caracteristicile ei. Dacă aveți nevoie să vă îmbunătățiți stilul de apropiere față de oameni, faceți-o cât mai repede și nu uitați că de la El vine și voința și înfăptuirea. Fiți un model vrednic de urmat pentru cei din jurul vostru, faceți-vă iubite de oameni și astfel veți slujii cu bucurie. Statutul de soție de pastor nu trebuie să devină o povară ci o onoare. Mulțumiți-i lui Dumnezeu pentru cinstea care v-o face de a-i iubi pe oameni, de a-i încuraja și a-i binecuvânta pe semeni. Fiți model în toate.

7. PRIMA DOAMNĂ ESTE UN MODEL ÎN A-ȘI REZOLVA PROBLEMELE METABOLISMULUI .

Am să spun câteva lucruri foarte directe pentru soțiile de pastor. Dacă nu înțelegem problema metabolismului vor fi probleme în familie. Masa ne servită la timp crează dereglări de digestie dar și hormonale. Fiți o bună gospodină așteptându-l pe soț cu dragoste acasă și nu uitați să-i arătați afecțiune tot timpul, nu numai atunci când aveți anumite interese. Femeia înțeleaptă își zidește casa cu mâinile ei pe când cea nebună o dărâmă. (Prov.14:1) Dacă vreți să evitați unele crize ale vieții

de familie vă dau câteva sfaturi ca unul care lucrez cu păstorii. Îngrijiți-vă să îi dați pastorului o mâncare bună, într-o casă curată și cu multă dragoste. Trebuie să înțelegeți presiunea psihică la care este supus și atacurile diavolului care lovesc în el zi de zi. Toate acestea pot distruge căsnicia, familia și lucrarea.

Legat de metabolism, doresc să spun din experiența căpătată lucrând cu oamenii, că cei care nu au o alimentație corectă și o viață sexuală regulată au probleme de sănătate. S-ar putea să credeți că este deplasat ceea ce scriu, dar vreau să vă spun direct că problemele cele mai mari intervin în familie datorită lipsei de afecțiune și de înțelegere a rolului care îl joacă intimitatea în relația de cuplu. Este domeniul în care diavolul lovește cel mai puternic. În zilele noastre sexualitatea este promovată la cel mai înalt nivel din istoria omenirii. Toate reclamele și toate programele de televiziune, chiar și cele de știri, afișează o indecență totală în acest domeniu. Bărbații sunt agresați cu astfel de imagini zi de zi peste tot pe unde merg. Se știe faptul că bărbatul este vulnerabil la ceea ce vede și femeia mai receptivă la ceea ce simte. De aceea este important ca acasă fiecare din cei doi să își îndeplinească ”datoria de soț”, cum o numește Apostolul Pavel. Soțul să fie sensibil la nevoile afective ale soției, să-i ofere ceea ce își dorește, iar soția să-și răsfete soțul cu ceea ce acesta așteaptă.

În familia noastră, noi am stabilit, de comun acord câteva reguli de bază care ne ajută să păstrăm arzând focul dragostei noastre:

Atunci când hotărâm unul dintre noi să postim nu avem nici relații intime, dar după încheierea postului, acest lucru este o prioritate pentru a întreține focul căsniciei. Am hotărât să avem o viață sexuală cât se poate de regulată. Nu cred că a face sex este o obligație pentru că suntem căsătoriți sau doar pentru că reprezintă o descărcare emoțională. La fel cum citim Biblia, ne rugăm împreună, mâncăm împreună și acestea fac parte din domeniul vieții.

În 1 Cor. 7: 3-5, Apostolul Pavel ne prezintă un mod de viață după voia lui Dumnezeu cu privire la viața intimă: „Bărbatul să-și împlinească față de nevastă datoria de soț; și tot așa să facă și nevasta față de bărbat. Nevasta nu este stăpână pe trupul ei, ci bărbatul. Tot astfel, nici bărbatul nu este stăpân peste trupul lui, ci nevasta. Să nu vă lipsiți unul pe altul de datoria de soți, decât doar prin bună învoială, pentru un timp, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea; apoi să vă împreunați iarăși, ca să nu vă ispitească Satana, din pricina nestăpânirii voastre.”

Este bine să fim atenți pentru că lipsa îndeplinirii datoriei de soț /soție poate duce la găsirea unui alt partener(ă) și aceasta are drept consecință ruina familiei. Nu încercați să vă pedepsiți soțul din acest punct de vedere. Trebuie să îi dați voie să scoată apă din fântâna vieții pentru că altfel se vor pune păienjeni peste fântână. Solomon însă spune și bărbaților foarte clar: „Izvorul tău să fie binecuvântat, și bucură-te de nevasta tinereții tale... fii îndrăgostit necurmat de dragostea ei! Și pentru ce, fiule, ai fi îndrăgostit de o străină, și ai îmbrățișa sânul unei necunoscute?” (Prov. 5:18,19) Bucurați-vă unul de altul și de ajutorul Celui de Sus. Cunosc multe familii în care unul din parteneri a murit la o vârstă tânără și cel rămas regretă că nu s-a bucurat din plin de timpul pe care Dumnezeu l-a dat cât timp au fost împreună. Sarcina de a scoate apă proaspătă din fântâna vieții revine fiecăruia. La întâlnirile de consiliere cu pastorii discutăm foarte multe lucruri despre felul în care trebuie să depășim crizele vieții, dar mai ales criza vieții de mijloc, atât în cazul femeilor cât și a bărbaților.

Mâncarea bună de acasă îl oprește pe păstor să servească masa la cantina din oraș sau la fast-foodurile de pe drumurile pe unde trece.

CAPITOLUL XII

ARTA DE A PREDICA SAU LECȚII PRACTICE DE „OMILETICĂ”

Motto: „*Caută să te înfățișezi înaintea lui Dumnezeu ca un om încercat, ca un lucrător care n-are de ce să-i fie rușine, și care împarte drept Cuvântul adevărului*”
(2Timotei 2:15)

Ca și pastor, una din lucrările cele mai importante este aceea de a propovădui Cuvântul lui Dumnezeu de la amvonul bisericii. Pavel scoate în evidență în versetul din 2 Timotei calitățile esențiale ale unui slujitor printre care este enumerată și aceea de a împărți drept Cuvântul Adevărului.

Omiletica a fost cursul meu favorit ca și student și este cursul pe care îl predau cu multă plăcere studenților. Am ajuns renumit printre studenți prin exigența de la examene.

După ce am venit la seminar mi s-a deschis apetitul pentru predicile bune. Am avut doi predicatori favoriți: Pastorul Pavel Bochian, care uimea asistența cu predicile lui. Avea un farmec deosebit și un mod personal de a aborda subiectele biblice. Atunci când predica el, oricine ar fi predicat înaintea lui, el avea ceva deosebit și interesant de spus. Al doilea predicator favorit a fost Pastorul Sandru Trandafir. De la el am învățat modul sistematic de prezentare a mesajului și mulțimea informațiilor prezentate în mesaj. După ce am început să studiez predicatorii romani și străini, am studiat mai multe cărți despre predică. Dumnezeu mi-a pus pe inimă să pregătesc mesaje sistematice și mi-am format propriul stil de a predica. Una din dorințele mele este de a scoate o carte cu câte o predică din fiecare capitol al Biblei și fiecare predică să aibă 7 puncte.

Îmi pare rău că am pierdut foarte multe predici la care am lucrat și dacă le păstram puteam avea poate mii de predici.

Sunt dezamăgit de predicatorii care au păreri înalte despre ei, dar predică aceleași mesaje, își repetă de foarte multe ori predicile astfel încât oamenii le-au învățat pe din afară și nu mai prezintă interes pentru ei.

Fiecare pastor care se respectă are nevoie de o pregătire continuă pentru a ține predici relevante. Pastorii nu se pot opri din a citi Biblia zilnic precum și alte cărți. Sunt șocat de pastorii care nu citesc toată săptămâna iar duminica nu se mai opresc din a predica și îi auzi folosind expresia: „Ar mai fi multe lucruri de spus, dar nu ne ajunge timpul”.

Vreau să spun câteva lucruri practice pentru predicatori și pastori:

1. Hotărăște înainte cu un an ce vei predica pentru următoarele 12 luni, ce teme vei aborda și care este scopul acestor mesaje, ce beneficiu aduc audienței adică de ce are nevoie audiența pentru a se maturiza.
2. Stabilește-ți un program de predicare, adică de câte ori pe săptămână vei predica. Este inadmisibil să fii pastorul bisericii și să nu predici cel puțin odată pe săptămână, cu excepția perioadei în care ești plecat din biserică. Ca și pastor nu poți fi doar un conducător de programe ci ești dator să-ți hrănești turma. La noi în biserică de obicei, duminica dimineața predic eu, iar miercuri seara țin studii biblice pentru maturizarea membrilor. Este unul din rolurile principale ale pastorului, acela de a-și hrăni turma lui Hristos (Biserica). Dacă nu dai mâncare turmei, poate ar fi mai bine să îți dai demisia din slujbă și să lași locul tău altuia, care poate și dorește să facă acest lucru.
3. Trebuie să avem în vedere caracterul educativ și motivator al predicii. Trăim în secolul 21, și trebuie să fim relevanți generației noastre și să-i mobilizăm pe ascultători să trăiască în conformitate cu Cuvântul lui Dumnezeu. Ascult predicatori

care nu vorbesc decât despre îmbrăcăminte și despre batic pentru că nu au altceva nimic de spus. Vin și muștră biserica pentru că lucrurile nu merg bine. Poate ar fi mai bine ca acest tip de „predicatori ambulanti”, să își deschidă o biserică și să-i mustre pe cei ce acceptă să fie membrii nu pe alții. Personal cred că este vina pastorului local care îi lasă pe acești oameni să lovească în membrii bisericii.

4. Predicile trebuie să fie clare și bine sistematizate, să aibă o structură bună pentru ca oamenii să înțeleagă mesajul predicii. Un predicator confuz transmite din confuzia sa și ascultătorilor. Iar cei ce nu au studiat omiletica vorbesc o jumătate de oră și spun că sunt doar la introducere, ar mai avea multe să spună dar...

După părerea mea, ar fi mai bine să nu invitați la amvonul bisericii persoane necunoscute și fără să știți calitatea „hranei spirituale” pe care o pot oferi. Nu lăsați pe nimeni să vă aducă învățături false, străine de Cuvântul lui Dumnezeu, pentru că mai târziu veți fi nevoiți să petreceți multe săptămâni sau chiar luni pentru a repara ceea ce a stricat o predică ținută de un om nechibzuit sau care nu are nașterea din nou, dar care, poate a fost doar cufundat în apă.

5. Dacă aveți predici de impact, ascultătorii își vor aminti ceea ce li s-a spus în predică, și în timpul săptămânii vor pune în practică ceea ce au învățat și vor spune cel puțin unei persoane că acea predică le-a schimbat viața. Roagă-te să fii vocea lui Dumnezeu pentru popor și lasă-te condus de Duhul Sfânt în pregătirea și prezentarea mesajului. Dumnezeu vrea să se folosească de tine, așteaptă să primești sfat de la Domnul și vorbește mesajul ca din partea lui Dumnezeu. Nu umple timpul cu nimicuri și cu amintiri din copilărie. Încearcă să transmiți mesajul ca și cum ar fi ultima predică pe care o ții pe acest pământ. Oamenii vor observa dacă te-ai ridicat să trângănești sau să îi chemi la o trăire după voia lui Dumnezeu.

6. Noi nu trebuie să încercăm să imităm sau să copiem pe cineva. Trebuie să fim originali. Nu suntem chemați să fim actori pentru că sunt alții care știu să o facă mult mai bine. Nu este bine să intrăm în detalii care ne depășesc profesional. În sală pot fi specialiști mai buni în domeniul respectiv. Oamenii au nevoie de Cuvântul lui Dumnezeu. Este singurul care schimbă viețile. Nu cuvintele noastre au putere. Puterea o are Cuvântul lui Dumnezeu, El este cel care transformă viețile oamenilor, de aceea îl și prezentăm ca venit din partea lui Dumnezeu.

Noi trebuie să avem „glas de profet, înflăcărat”. Nu are sens să ținem prelegeri, discursuri oratorice ci predici. Predicatorul trebuie să știe care este diferența între o predică și o cuvântare. Dumnezeu ne vrea oameni împuterniciți să predicăm Cuvântul Lui și El ne va ajuta să prezentăm un mesaj clar bine structurat, relevant și decizional.

7. La încheierea fiecărei predici este important să facem chemarea la altar pentru ca oamenii să aibă ocazia de a lua o decizie personală. Cel care m-a învățat să fac chemarea la altar a fost prietenul meu „Nea Tudorică”, fostul pastor Teodor Codreanu de la Biserica Elim din Timișoara. Am învățat o lecție, pe care nu o voi uita niciodată, după ce am predicat la Elim. Era și cred că este cea mai mare biserică penticostală din Europa de Răsărit. Am ținut predica și am spus amin, m-am așezat iar după mine s-a ridicat pastorul Codreanu și a făcut chemarea la altar și au venit zeci de persoane care au dorit să-și predea viața Domnului Isus. După slujbă, la el acasă, mi-a tras o mustrare așa cum numai el știa să o facă: „Voi absolvenții de la seminar nu ați învățat nimic, numai să vă plimbați pe lac fără să prindeți nimic”. Am primit mustrea, dar data viitoare mi-a spus că va trebui să fac chemarea la altar.

După o perioadă de timp am predicat din nou la Elim și înainte de a predica mi-a spus să nu uiți să faci chemarea la altar. I-am promis că o voi face. Am predicat și am spus amin, nu am făcut chemarea la altar. Am vrut să mă așez pe scaun, dar el din spate

mi-a făcut semn să chem oamenii la altar. Am spus pe un ton anemic: „dacă este cineva care dorește să își predea viața Domnului să vină în față.” Nu a venit nimeni. M-am înroșit la față și am vrut să mă așez, dar „nea Tudorică” mi-a făcut semn cu mâna să continui. Am mai chemat odată și tot nu a venit nimeni, m-am uitat la fratele Codreanu care îmi făcea mereu semn cu mână să-i chem pe oameni la altar. În sală era soția mea Emilia, am vrut să o chem pe nume să vină măcar ea în față să am măcar un suflet care se predă Domnului. Am făcut din nou chemarea cu disperare și abia atunci au venit și erau foarte mulți. S-a simțit o cercetare a Domnului deosebită, au fost multe lacrimi de căință în ochii celor ce au venit la altar cu problemele lor personale. Fratele Codreanu atunci m-a învățat o lecție practică care m-a ajutat și mi-a spus că trebuie să învăț să iau temperatura apei, iar când fac chemarea la altar să nu renunț după prima încercare. A recunoaște că ești păcătos este un lucru greu și oamenii ar amâna cât se poate acceptarea acestui fapt.

De atunci toate predicile mele se încheie cu chemare la altar. Încurajez pe toți păstorii să facă chemare la altar pentru că astfel le dăm ocazia oamenilor care au nevoie de mântuire să-și predea viața în mâna Domnului sau să-și rededice viața Domnului pentru o nouă relație cu divinitatea.

Doresc să vă împărtășesc modul în care îmi pregătesc predicile, și pașii pe care îi parcurg în întocmirea unui mesaj.

În ultima vreme am început să predic câte o predică din fiecare capitol al Bibliei, așa cum am spus și mai înainte. Pentru aceasta am început să studiez câte o carte din Vechiul Testament, alternativ cu câte o carte din Noul Testament.

1. Cu o săptămână înainte, de obicei duminica seara citesc capitolul din care voi predica peste o săptămână în următoarea duminică dimineața. Îl citesc de mai multe ori și caut să văd care este firul roșu al acestui capitol, dar fac și legătura cu capitolele din care am predicat.
2. Studiez comentariile biblice și alte scrieri legate de acest capitol și urmăresc să văd care au fost ideile altor predicatori,

teologi și în mod special direcția spre care se îndreaptă acest capitol. Doresc să găsesc motivul pentru care a fost scrisă cartea și de ce autorul prezintă lucrurile care le prezintă, caut să înțeleg contextul istoric în care a fost scrisă cartea și aplicațiile practice care pot fi învățate. De foarte multe ori comentariile se repetă și spun aceleași lucruri dar cu alte cuvinte. Nu pot să spun că mă rog ceasuri în șir pentru ca Dumnezeu să îmi vorbească din acest cuvânt (capitol), dar atunci când citesc din Biblie un singur capitolul am și momente de părtășie cu Dumnezeu și de obicei primesc lumină de sus cu privire la lucrurile pe care trebuie să le împărtășesc. Selectez temele și mă opresc la acea temă care poate fi susținută cu versetele din textul ales.

3. În timpul săptămânii „RUMEG” textul și mă gândesc la ideile principale care s-ar putea sublinia din acest capitol. Dacă ar fi potrivit să folosesc expresia: „XEROXEZ” textul în minte și apoi încep să-l împart în memoria mea în idei principale și caut argumentele biblice.

Având textul în minte, după ce l-am analizat, pot să mă gândesc la ce s-a mai spus din acest text dar pentru că sunt o persoană mai ciudată și pentru că nu îmi place să merg pe drumul bătătorit de alții, analizez textul dintr-o perspectivă unică, pe care nu am auzit-o la alți predicatori. Aici este o combinație între călăuzirea specială pe care o primesc din partea lui Dumnezeu pe moment și meditația profundă. Mi se întâmplă ca uneori să stau ore în șir pe gânduri și soția mă întreabă: „la ce te gândești?” pentru că vede că sunt prezent doar cu trupul. Nu îmi este rușine să spun că predic uneori textul în mașină, dau din mâini, vorbesc tare, chiar și pe stradă uneori îmi vin unele idei și le repet ca să nu le uit, așa că poate cei ce mă văd, vorbind singur, mi-ar recomanda un consult medical. Nu mă supăr de ceea ce cred alții, pentru că nimic nu poate înlocui aceste momente de bucurie interioară care nu pot fi exprimate în cuvinte, mai ales atunci când ai o schiță în cap

și o poți concretiza în predica, te bucuri de ideile primite la fel ca și căutătorii de diamante.

4. Dacă starea sufletească este bună și predica are ungeri. Atunci când sunt obosit, frământat de anumite probleme, apăsător de nevoia de bani pentru proiecte, sau după ce am avut confruntări cu anumite persoane, îmi este mult mai greu să predic. De multe ori am pus pe alții să predice pentru că nu am vrut să fiu fățarnic, să arăt o față la amvon și oamenii să vadă că totuși am probleme interioare. Deși uneori am fost pus în situația să predic și cu inima împovărată trebuie să recunosc că oamenii din sală au simțit acest lucru și unii au venit să-mi spună după o predică că s-a simțit că am anumite probleme și că ei s-au rugat pentru mine.

Nu știu cum sunt alții, dar eu când vin duminica dimineața la biserică dau mâna cu cât mai mulți oameni, dar nu-mi place să discut problemele nimănui pentru că nu vreau să adun amărăciune, întristare și să fiu afectat la predică. După predică pot vorbi cu oricine că rezist indiferent de problemele care mi le comunică.

5. Alcătuiesc schițe de predică. De obicei o fac pe hârtie A4 sau am o agendă de predici unde îmi scriu schițele. Sunt câteva lucruri de care țin cont atunci când scriu o schiță: data și locul unde voi ține predica: Duminică 26 august 2007, Biserica Harul – dimineața. Acestea le trec în partea stângă sau în dreapta în colțul de sus al paginii. Titlul predicii îl trec cu majuscule la mijlocul paginii, iar imediat sub titlu trec textul biblic.

Urmează cele 7 puncte principale pe care le notez cu cifre romane, iar la fiecare punct trec versetul/ versetele potrivite din text. ATENȚIE – fiecare punct principal trebuie să aibă o susținere biblică din textul din care predic. Putem trece alte texte care să ne ajute, depinde de tipul de predică ales.

Nu am amintit încă, dar înainte de a prezenta mesajul fac o introducere de 2-3 minute și apoi prezint punctele principale,

iar la încheiere fac o recapitulare, după care fac chemarea la altar. Uneori închei predica cu rugăciune pentru popor sau îi las pe oameni să se roage personal, depinde de călăuzire. Fiecare predică trebuie să fie specială întâi pentru cel care o predică și abia apoi pentru cei care o ascultă.

6. Mesajul prezentat trebuie să ilumineze mintea, să miște inima și să înduplece voința. Acestea 3 lucruri caut să le am în vedere permanent în predicile mele și mulțumesc lui Dumnezeu de harul care îl revarsă peste predici și predicator.

7. Personal caut să vorbesc cât mai simplu, pe înțelesul tuturor, să formulez fraze scurte și nu-mi place să predic prea lung. Din câte am observat eu predica cea mai reușită este cea care durează între 30 – 40 minute. Maximum de idei în minimum de cuvinte. Este bine să nu filozofăm la amvon, există filozofi care o pot face mai bine decât noi, oamenii vin la biserică să-l vadă pe Isus și vor să audă despre El. Dacă noi înălțăm Trinitatea și Trinitatea ne va înălța pe noi.

Trebuie să fim smeriți și să nu vorbim cu aroganță ca și cum noi le-am ști pe toate. Zâmbește în timpul predicii. Râsul e un medicament dorit de audiență chiar și la înmormântări. Spune lucruri vesele despre persoana din sicriu. Nu manipula oamenii prin predici. Este recomandat să fim originali și când predicăm să fim sinceri cu noi înșine, cu Dumnezeu și cu oamenii. Cuvintele noastre pot ridica sau pot dărâma oameni. Doresc ca cei care mă ascultă predicând să vadă în mine o persoană aleasă de Dumnezeu. Uneori sunt surprins să constat că în timpul predicii primesc cuvinte de la El la care nici nu m-am gândit să le folosesc. Este important să-L lăsăm pe Duhul Sfânt să ne umple viața și apoi din vasul inimii noastre vor curge râuri de apă vie.

După părerea mea, azi în România, nu sunt foarte mulți profesori de omiletică care să îi învețe pe studenți „ARTA PREDICĂRII”. Totuși sunt mulți predicatori buni și mult mai multe cărți care ne pot ajuta decât erau pe vremea când eu am

studiat și este bine să le avem în biblioteca personală și să le folosim atunci când ne pregătim ca astfel să fim destoinici și să împărțim drept Cuvântul Adevărului.

CAPITOLUL XIII

LUCRURI EXPERIMENTATE CA SLUJITOR

„Greșelile din trecut trebuie ținute minte dar nu repetate.”

Daniel Brânzei

1. Vei avea oameni nesinceri și care nu îți vor arăta loialitate.
2. Cu cât le faci mai mult bine ei îți vor răsplăti binele cu rău.
3. Caracterul va ieși la suprafață după o bună perioadă de timp.
4. Câtă vreme poți oferi ceva de gratis, vei avea multe persoane care te vor căuta și îți vor spune cuvinte de apreciere.
5. Cei crescuți în familie fără unul din părinți au trăsături specifice și manifestări ciudate.
6. Oportunitățile sunt și fără scrupule și fără caracter.
7. În continuu vei avea pigmei care cred că pot să facă o lucrare mai bună decât tine, dar nu sunt în stare decât de pe buze să critice, să comenteze după care se scufundă atunci când le dai sarcini precise.
8. La orice proiect nu există decât un cap, acolo unde sunt mai multe capete se poate vedea un monstru sau monstrozitate.
9. Succesul poate fi imitat, dar fără a fi succes real.
10. Păstrarea echilibrului te ajută să scapi de dezechilibru.
11. Fii sincer, dar nu fraier.
12. Fii smerit, dar nu îți rupe coloana vertebrală pentru că vei avea dureri veșnice.
13. Fii pregătit să-i observi pe cei de la firma „AFM” (acari, frânari, manevranți) și ajută-i să rămână fără slujbă.
14. Familia este mai importantă decât serviciul, oricare ar fi acesta.
15. Investește în oameni, cât mai mult, dar nu uita să-ți promovezi soția și copiii, aceștia ți-au fost încredințați de Dumnezeu și reprezintă valorile tale cele mai de preț.

16. Tolerează-i pe păcătoși dar nu păcatul, dacă tolerezi păcatul atât în viața ta cât și a celor din jur, vei pierde binecuvântarea Domnului.
17. Chiar dacă faci parte dintr-un cult, fii cult și stai în preajma oamenilor culți.
18. Nu te lăsa descurajat de cei care au Biblia în mână, dar nu o au și în inimă.
19. Fii o persoană cu viziune, nu care trăiește în vizuină.
20. Nu ține umbră la pământ degeaba, fă ceva concret care să se vadă.
21. Nu aștepta recunoaștere sau recunoștință de la cei din jur că vei fi dezamăgit, mai devreme sau mai târziu.
22. Investește în permanență. Roadele se vor vedea mai târziu.
23. Nu căuta laudele oamenilor și nici nu fi prea dezamăgit de criticile lor.
24. Odată s-ar putea să călărești pe un măgăruș, iar altă dată te vor călării măgarii.
25. Nu încuraja „spiritul de clică” ci dezvoltă spiritul de echipă.
26. Intră pe ușa deschisă pentru tine, nu pierde oportunitățile.
27. Înțelege vremurile, societatea, oamenii și schimbările ce se produc. Binecuvântați sunt cei flexibili că ei nu vor fi dezamăgiți niciodată.
28. Unii confundă biserica primară cu biserica primitivă.
29. Fii atent la cei care vorbesc despre „calea îngustă” dar locuiesc în case largi și conduc mașini lungi.
30. Predică Biblia, fii sistematic, nu repeta predicile ca să nu dai „mâncarea gabonitilor” adică învechită, dar fii atent să nu pățești nici ca Samson, crezând că ești încă puternic, după ce ai fost înșelat de Dalila, să dorești să faci ca mai înainte și apoi să constăți că puterea lui Dumnezeu nu mai este peste tine.
31. Învață istoria pentru că ea te va învăța multe lecții de viață.
32. Lasă Biserica să fie deschisă pentru toate categoriile sociale, politice, vârste, etc., contribuie ca fiecare să își găsească locul și să se simtă iubit și apreciat.

33. Atenție la cei mândri și fără școală, dar nu-i neglija nici pe așa numiții „școliți”.
34. Iubește-ți țara în care te-ai născut și poporul din care faci parte. A-ți disprețui patria ta înseamnă a te disprețui pe tine însuși.
35. Ai încredere în Dumnezeu mai mult decât în oameni. El nu te dezamăgește ci doar te ajută și este Cel care îți vrea binele în permanență și se bucură de succesul tău. El nu te invidiază ca și oamenii dar nici nu-și va împărți slava cu nimeni! Nu-ți atribui merite care nu le ai.
36. Ai în vedere faptul că comploturile celor din biserică pot fi mai periculoase decât cele din politică. Înainte de complot, te invită să îți dea un compt.
37. Necazurile, bolile, loviturile, criticile ne șlefuiesc pentru a avea o lucrare măreață.
38. Nu te opri din drum să dai explicații fiecărei persoane întâlnită, cu privire la anumite lucrări, pentru că îți irosești vremea în explicații și nu mai ai timp de realizări.
39. Pastorația este singura profesie în care dăm socoteala înaintea lui Dumnezeu de sufletele oamenilor, de aceea trebuie să fim foarte responsabili în tot ceea ce facem.
40. Pastorația poate fi numită „profesia profesioniștilor” deoarece slujim în fața celei mai variate audiențe, și putem fi pastori pentru persoane cu profesii multiple și grade de cultură diferite, dar cu aceeași responsabilitate, aceea de a-i ajuta să găsească „CALEA, ADEVĂRUL și VIAȚA”.
41. Biserica este cea mai mare instituție de pe pământ cu filiale în toate țările lumii și a cărei conducere supremă este în cer.
42. Dacă motivația slujirii este interesul personal îți vei culege roadele și vei petrece veșnicia lângă cel care a avut un interes personal deosebit, înainte de a cădea (diavolul).
43. Nu-ți împărți procentele pentru că îți pierzi dividendele. Fii 100 % pentru Hristos și vei face lucrări istorice.
44. Un nou început îți va aduce un nou răsărit, răsăritul îți va aduce o nouă lumină, o nouă lumină îți va deschide un drum nou, un drum nou îți va pregăti o nouă destinație.

45. Nu-i manipula pe oameni, dar nici nu te lăsa manipulat de ei.
46. Tratează angajații cu respect și înțelegere chiar dacă ei își vor manifesta lipsa de caracter. Oferă-le șansa să plece la un loc mai bun ca să poată avea grilă de comparație.
47. Studenții cred că știu mai multe decât profesorii și au metodele lor de a le-o demonstra, dar uită că profesorii au fost și ei studenți. Nimic nu este nou sub soare.
48. Cel mai greu lucru pentru cei din jurul tău este acela de a-ți înțelege viziunea. (Mai ales dacă nu știi cum să le-o prezinți) După ce ți-au înțeles viziunea ei au două posibilități: să o accepte sau să o respingă. Datoria ta este să nu-ți schimbi viziunea după fiecare angajat sau persoană întâlnită, dar să le-o prezinți ori de câte ori ai ocazia și să o faci cu claritate.
49. Nu te face portavocea altor persoane. Exprimă-ți punctul tău de vedere sincer, simplu și caută să fii smerit și vei vedea cum te surprinde Dumnezeu cu răsplătiri pe care nici nu le aștepți.
50. Dezvoltă-ți gândirea și acțiunile de la nivelul de insulă la nivelul global.
51. Câtă vreme ești susținut de Dumnezeu nu există nicio forță care să te poată înlătura, chiar dacă treci prin perioade de criză vei reuși din nou să urci pe munte cu Dumnezeu, dar când Dumnezeu te-a părăsit pot să te susțină toți pământeni că vei cădea fără să te mai poți ridica. Exemplul împăratului Saul este relevant
52. Respecta misionari dar nu –ți pierde vremea cu „misihoinari.”
53. Caută înțelepciune la mentori nu BANI
54. Fii tolerant pîna la limita Bunului simț
55. Dezvoltă relații de prietenie cu persoane mai inteligente decit tine
56. Nu trăi din datorii. Caută libertatea financiară pentru a dormi bine
57. În mijlocul greutăților se află oportunități.

CAPITOLUL XIV

ÎNTELEGHEREA PERSOANELOR DIN VIAȚA NOASTRĂ

Motto: *„Prietenul adevărat iubește oricând și în nenorocire ajunge ca un frate.”*

(Prov.17:17)

Oamenii care vin în viața noastră sunt de mai multe feluri: unii care vin pentru un MOTIV, alții care vin pentru o VREME și unii care vin și rămân pentru TOATĂ VIAȚA. Atunci când știi să discerți și să înțelegi pentru ce a venit fiecare, poți să te apropii de ei, să-i cunoști și să știi ce fel de relație trebuie să ai cu fiecare din ei.

Când cineva a venit în viața ta pentru un MOTIV anume va pleca fără nici un motiv real.

De obicei ai întâlnit acea persoană pentru că ai avut nevoie de ea sau ea a avut nevoie de tine, la un moment dat. Ei vin să „te ajute” și unii pretind chiar că doresc să-ți fie „sfătuitori”, dar aceștia pleacă din viața ta fără nici un motiv, și fără să vrei, sau uneori chiar în mod voit relația cu ei se rupe definitiv. Atunci când ai ajuns pe o anume treaptă socială sau la un anumit nivel material se adună mulți „prieteni de circumstanță” în jurul tău și unii vor roii ca albinele dorind să-ți capete atenția, dar dacă se întâmplă ceva și ți-ai pierdut influența sau bogăția vei rămâne singur și părăsit. Dar, nimic nu-i nou sub soare, Solomon a exprimat aceste adevăruri cu multă vreme înainte de a veni noi pe lume: „Săracul este urât chiar și de prietenul său, dar bogatul are foarte mulți prieteni” (Prov.14:20) iar în Prov. 19 cu versetul 7 Solomon este parcă și mai dur spunând: „Toți frații săracului îl urăsc; cu cât mai mult se depărtează prietenii de el.” Noi ca și copii ai lui

Dumnezeu, însă, trebuie să știm că există și prieteni adevărați care așa cum ne spune tot Solomon din experiența sa: „Prietenul adevărat iubește oricând, și în nenorocire devine ca un frate.” (Prov.17:17). Este important să-i cerem lui Dumnezeu înțelepciunea și discernământul de a ști să facem diferența între oamenii care merită prietenia noastră și cei care sunt doar oportuniști.

Unii oameni vin în viață pentru o VREME pentru a împărtăși experiențe comune, a crește sau chiar a învăța împreună. De obicei aceștia îți aduc bucurie, dar aceasta este vremelnică. Relațiile de o viață te ajută să înveți lecții de viață, ajutându-te să zidești o temelie puternică și lecțiile învățate să le poți împărtăși și cu alții. Prin natura vieții noastre pe pământ, care este trecătoare și relațiile interumane sunt trecătoare. În anii copilăriei avem anumiți prieteni, în anii tinereții sunt alte persoane care intră în viața noastră iar ca adulți vom avea o altă categorie de oameni cu care vom interacționa. Important este să zidim relații oneste și oamenii să își amintească cu plăcere de noi, chiar dacă ne-am intersectat pentru o perioadă scurtă de timp. Am călătorit mult atât în țară cât și în străinătate și am întâlnit mulți oameni în diverse situații. Cu toate că pe unii i-am întâlni o singură dată am avut ceva de învățat de la ei și mi-au rămas în inimă anumite cuvinte rostite de ei sau o anume atitudine pe care au avut-o într-o situație dificilă.

Alți oameni apar la un moment dat în viața noastră și rămân pentru TOATĂ VIAȚA. De aceștia am fost atrași pentru că ne-au legat valori comune, preocupări comune sau o credință comună. În afară de cei din familia în care ne-am născut, de rudele apropiate, de partenerul(a) de viață, sunt probabil puțini cei ce rămân alături de noi pe tot parcursul vieții și totuși există și astfel de prietenii de lungă durată, dezinteresate și pline de afecțiune reciprocă și respect.

Aș dori să prezint doar câțiva din prietenii, cu care m-a binecuvântat Dumnezeu în cursul vieții mele, dar nu voi menționa categoria din care fac parte.

Pot să vă mărturisesc că una din exepriențele cele mai deosebite din viața mea a fost aceea de fi fost mereu înconjurat de oameni speciali, deosebiți pe care Dumnezeu i-a adus în viața mea și au fost folosiți de El pentru binele meu. Voi prezenta aici doar câțiva din cei de care s-a folosit Dumnezeu în formarea mea profesională.

Îmi amintesc cu bucurie de prima mea învățătoare, d-na Lia, care era foarte severă, dar care m-a motivat să fac în viață lucruri de calitate.

Nu pot să o uit pe d-na Cioată, care m-a ajutat să obțin un loc de muncă bun, și în aceeași perioadă, am putut să îmi termin liceul și să am un loc de muncă bine plătit.

Vreau să-i mulțumesc fratelui Simion pentru ca m-a învățat „ABC”-ul pocăinței. De asemenea, mulțumesc pastorului Traian care și-a dorit ca eu să urmez o școală biblică.

Nu-l pot uita pe profesorul meu favorit din Seminar, fratele Lazăr.

Nu mă gândeam că Dumnezeu are un asemenea plan pentru viața mea. Venirea la școala biblică a deschis noi oportunități pentru viața mea. Chiar dacă în clasă eram doar 5 seminariști și profesorii, ca număr erau dublu, în timpul seminarului m-am format ca predicator și ca păstor.

Bob a fost folosit de Dumnezeu pentru trimiterea mea la Universitate în Belgia, iar Belgia mi-a deschis drumul pentru a studia în America. Studiind în America, am primit viziunea de a începe o Școală Biblică și așa există azi Universitatea Biblică. Vreau să amintesc aici mai mulți oameni pe care Dumnezeu mi-a dat ocazia de a-i întâlni și care mi-au influențat viața. Printre aceștia amintesc pe unii lideri mondiali și unii profesori: pe Dr. Robert White, Goates, Ray Hughes, Muhland și alții, care au fost folosiți de Dumnezeu pentru formarea mea. În formarea mea ca lider au jucat un rol deosebit oameni cum sunt: Bobby Beard, Tom Paino, Sam Johnson, David Midwood, Robert Crabtree, Prof. Dr. Ioan Mihăilescu și alții.

Este adevărat că pe lângă cei care m-au ajutat am avut și am mulți alți prieteni de suflet pe care nu-i voi prezenta acum dar fără de care nu aș fi putut să depășesc anumite situații în viață.

Au fost însă în viața mea și persoane care m-au încurcat, care mi-au produs amărăciuni, dureri și dezamăgiri. Numele lor n-am să le pomenesc, pentru că unii au fost înlăturați din viața mea, și am observat că Dumnezeu este cel care lucrează după planul Lui și nu ne face decât bine. Indiferent de atitudinea lor m-am rugat Domnului să îmi dea putere să-i iubesc pe toți.

Dacă ar fi să fac câteva recomandări legate de prietenie, le-aș numi 10 porunci ale prieteniei pe care eu le-am constatat în relațiile cu oamenii:

1. Salută-i pe oameni cu un zâmbet prietenos - nimic nu este mai frumos decât un cuvânt de salut.
2. Zâmbește-le oamenilor.
3. Învăță numele oamenilor – e cea mai plăcută muzică pe care cineva poate să o audă.
4. Fii prietenos și gata să-i ajuți.
5. Fii cordial în vorbire și în activitatea ta, ca ei să vadă că ceea ce faci pentru ei e o plăcere.
6. Fii interesat de oameni și problemele care îi preocupă.
7. Fii generos în aprecieri și precaut în a-i critica.
8. Ia în considerare și sentimentele altora, dacă vrei ca și ei să țină cont de ale tale.
9. Gândește-te la opiniile altora, s-ar putea să fie mai bune ca ale tale, uneori.
10. Fii atent la serviciile pe care le oferi, pentru că ceea ce contează cel mai mult în viață este ceea ce facem pentru alții.

Lucrând cu oamenii în toți acești anii am învățat șapte lucruri.

- 1. Să înțelegi limitele oamenilor. După ce le-ai înțeles limitele, nimeni nu te mai dezamăgește.**

- 2. Persoanele primitive nu fac parte din biserica primară și aparțin comunei primitive, iar ele nu sunt relevante pentru societatea în care trăim.**
- 3. Persoanele care au probleme cu caracterul nu au nașterea din nou nici botezul cu Duhul Sfânt, chiar dacă s-au botezat în apă.**
- 4. Persoanele mândre nu pot învăța și nu pot primi nici un sfat pentru că au robinetul închis, iar atunci când îl deschid spun numai prostii.**
- 5. Persoanele care te-au înșelat o dată o vor face și a doua oară, de aceea trebuie să fii atent cât de departe mergi în relația cu ele.**
- 6. Fiecare persoană pe care o întâlnești, indiferent de vârstă și poziție, trebuie tratată ca o persoană rănită. Chiar dacă râde cu gura până la urechi, nu știi ce răni poartă fiecare în interior, iar unii mor cu rănilor nevindecate.**
- 7. Nu le spune oamenilor ce le place să audă fiind fățarnic, ci fii sincer și spune ceea ce crezi, chiar dacă pe moment se vor supăra pe tine, pe termen lung te vor aprecia pentru că ai fost sincer și îți vor da dreptate.**

Despre prietenie ar mai fi multe lucruri de spus dar înțeleptul Solomon ne-a mai învățat că: ”Cine își face mulți prieteni, îi face spre nenorocirea lui, dar este un prieten care ține mai mult la tine ca un frate.” (Prov.18:24)

Am fost binecuvântat, așa cum vă spuneam cu mulți oameni de valoare pe parcursul vieții dar nimeni nu valorează pentru mine mai mult decât soția și cele două fete pe care mi le-a dat Dumnezeu.

Am subliniat în această carte de mai multe ori că soția și soțul formează o echipă și în special în lucrarea de pastorație și soția joacă un rol important în lucrarea soțului. Investiția în oameni trebuie să înceapă cu membrii familiei și de aceea am dorit ca atât soția cât și fetele să scrie câte un capitol în această carte pentru că eu cred în potențialul pe care Dumnezeu l-a pus în fiecare din ele.

CAPITOLUL XV

DIN TRĂIRILE COPIILOR DE PĂSTORI

Motto: *”Cum își va ținea tânărul curată cărarea?
Îndreptându-se după Cuvântul Tău.”*

A trăi în umbră sau nu....

Elisabeta Ștefania Ceuță

De foarte multe ori am fost comparată cu alte persoane și în mod special cu sora mea mai mare, Alina. De obicei ziceam că aceste comentarii sau comparații nu aveau cum să mă influențeze sau să mă afecteze, dar o dată cu trecerea anilor am început să înțeleg că nu mai eram conform standardelor impuse de ceilalți. Deși părinții au înțeles dintotdeauna că suntem diferite din toate punctele de vedere, eram pusă în umbra surorii mele prin tot ce făceam. Am avut ghinionul de a termina aceeași școală generală ca sora mea. Uneori nu eram eu elevul model și tocmai din această cauză toți profesorii simțeau nevoia să sublinieze cu afirmații de genul „sora ta era mai nu știu cum...” „ea ar fi reacționat așa sau așa în situația asta!”. În astfel de momente eram demoralizată și în același timp revoltată de faptul că eu sunt în felul meu și am fost creată unic de Dumnezeu, înzestrată cu anumite calități și abilități pe care doar eu le pot utiliza conform planului Său.

După ce am terminat școala generală am intrat în același liceu cu sora mea, care de abia terminase clasa a 12-a. A fost o adevărată dezamăgire pentru mine. Nu intrasem unde vroiam, dar

acum aveam aceiași profesori pe care i-a avut și ea, care erau foarte buni de altfel. Dar doar gândul că voi fi din nou comparată cu sora mea mă epuiza și nu mai știam cum să reacționez. Nu a fost deloc așa! Profesorii de aici se pare că au fost ceva mai înțelepți și au avut grijă să descopere în mine diferite talente și aptitudini de care nu știam și au început să mă încurajeze în a le dezvolta! Acest lucru m-a bucurat! Speram că voi fi scăpat din această umbră a surorii mai mari!

M-am bucurat degeaba deoarece oamenii din biserică încă considerau că eu sunt copia Alinei și că lucrarea ei este și a mea și invers! Începusem să urăsc a fi confundată cu Alina, sau strigată Alina în loc de Betty, deși eram obișnuită deja cu aceasta. Am început să înțeleg pe cont propriu că sunt diferită pentru că așa am fost creată să fiu, indiferent de ceea ce ar zice cei din jurul meu. Acum îi mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a deschis definitiv ochii să văd cât de minunată sunt în El. Este foarte important să-ți cunoști identitatea în Hristos! Iar pentru mine a fost foarte clar că am o altă lucrare de făcut, alta decât sora mea. Am încercat, în perioada în care ea a fost plecată în America la studii, să mă implic în trupa de laudă și închinare, a fost o lucrare bună, în care sunt și acum implicată, dar consider că Dumnezeu vrea să mă ducă la un alt nivel! Îi mulțumesc lui Dumnezeu cu această ocazie că a hotărât să mă folosească acolo în acel moment! Acum mi-am descoperit și alte talente, cum ar fi abilitatea de a traduce cu ușurință, de a mă implica în lucrarea cu copiii! Dumnezeu mi-a dat răbdare să mă pot implica în lucrarea cu copiii care este atât de importantă și totuși atât de uitată de cele mai multe ori! Copiii sunt viitorul bisericii, și ei vor crește așa cum sunt învățați și mai ales așa cum îi văd pe cei mai mari că se comportă!!!

Vreau să-i mai mulțumesc lui Dumnezeu pentru prietenii adevărați pe care mi i-a trimis în ultima vreme, ei m-au făcut să realizez că sunt minunată așa cum sunt, fără să mai fiu în umbra cuiva! Ei m-au cunoscut fără să o cunoască pe sora mea, și m-au apreciat pentru ceea ce sunt eu. Sunt atât de mulțumită acum de ceea ce sunt și de faptul că am ieșit din umbră! Mama îmi tot

spunea că în spatele unui om puternic este unul și mai puternic, care în general stă în umbră. Dar eu nu mai puteam să stau în umbră și știu că nici lui Dumnezeu nu-i plăcea să stau în umbră pentru că are un plan mai mare cu mine decât acela de a fi umbrită de altcineva!

Această carte se numește „impact pastoral” și tocmai de aceea m-am hotărât împărtășesc puțin și din această perspectivă. Fiind fată de pastor au existat multe binecuvântări în viața mea dar și multe frustrări și dezamăgiri! Încă fiind adolescentă, am avut câteva perioade de răzvrătire. Probabil nu ați citit în multe cărți despre experiențe de acest gen! Nu pot spune că îmi e rușine să povestesc aceste episoade din viața mea. În urmă cu câțiva ani am trecut printr-o astfel de perioadă în care mă revoltasem împotriva lui Dumnezeu și a bisericii. Mă enerva cel mai mult faptul că cei din biserică se considerau în măsură să mă critice pentru anumite acțiuni făcute din greșeală. Trebuiau de fiecare dată să-mi specifice că trebuie să fiu un exemplu pentru cei din jur. Devenisem atât de exasperată de expresia „să fii un exemplu bun” încât i-am dat un alt sens expresiei. Atunci am început să fac exact invers. Am început să îmi întorc spatele față de biserică și de prietenii mei de acolo. Nu prea mă mai interesa ce se întâmplă în biserică, pentru mine oricum biserica însemna adunătură de oameni nesinceri care vor să pară ceea ce nu sunt! Mai târziu am realizat că nu este deloc așa. Dar pe mine mă stresau foarte mult persoanele care îmi ziceau „nu e bine soră să ascuți muzică din asta, e de la diavol soră!”, sau „te-am văzut cu un frate pe stradă și erați cam apropiați”. Când auzeam replici de acest gen fie mă bufnea râsul, fie nu le ascultam. Încă mai am parte de astfel de replici dar acum am înțelepciunea fie să nu le iau în seamă, fie să mă gândesc că poate chiar am greșit cu ceva. Fiind fată de pastor am avut parte de limite puse de Dumnezeu. Chiar dacă de multe ori eram atât de revoltată pe ele acum îi mulțumesc pentru ele! Dumnezeu m-a păzit de atâtea nenorociri pe care le căutam cu disperare! Limitele sunt bune! Chiar dacă o regulă de bază pentru adolescenți este: orice limită sau regulă e făcută să fie încălcată.

Greșit!!! Limitele sunt excelente și mai ales pentru adolescenți. Le mulțumesc părinților mei pentru limitele impuse, au fost extraordinare. Datorită lor sunt ceea ce sunt acum! Vorbeam mai devreme de perioada mea de răzvrătire. Vreau să profit de această ocazie și să spun adolescenților care sper să citească aceste rânduri să nu vă răzvrătiți niciodată împotriva lui Dumnezeu. A fost cea mai mare greșală pe care am făcut-o vreodată și o regret acum! Învățați din greșelile altora! Eu nu am vrut să fac asta și m-am ars pe pielea mea! Dumnezeu este cel care ne muștră uneori pentru că ne iubește. Am învățat că atunci când îl ascuți pe Dumnezeu în cele mai mici lucruri ești binecuvântat! Dumnezeu mi-a vorbit de câteva ori prin prorocii și mi-a spus că dacă voi căuta mai întâi Împărăția Lui, El îmi va da tot ce am nevoie!

El a avut grijă de mine! A pregătit și un moment de trezire după rătăcirea mea! Acest moment a fost bine pregătit de Dumnezeu! Am avut șansa de a pleca în America la o biserică, acolo am fost cu adevărat transformată de Dumnezeu. Mă gândesc că asta s-a întâmplat și pentru că nu mai aveam în spatele cui să mă ascund! Eram doar eu fără nici un prieten, fără familie. Acum eram la dispoziția lui Dumnezeu în totalitate! Prin harul lui Dumnezeu am fost botezată cu Duhul Sfânt în această călătorie. Sunt atât de mulțumitoare pentru toate experiențele din această călătorie!!! M-au ajutat să mă maturizez cu adevărat! În același an în octombrie am făcut și botezul în apă! A fost un eveniment pentru care m-am rugat foarte mult și Dumnezeu a lucrat minunat! La botezul meu s-au predat câțiva prieteni de-ai mei pentru care ne rugam cu tinerii de multă vreme! Dumnezeu răspunde și astăzi rugăciunilor!

După botezul în apă a fost o săptămână de stăruință pentru Duhul Sfânt în biserică. Și am decis să mă duc într-una din seri după școală. Am ajuns acolo și rugăciunea începuse deja. Era o atmosferă foarte plăcută, îl puteai simți pe Dumnezeu lângă tine! Atunci m-am decis să-i cer lui Dumnezeu să mă vindece de o boala de piele. Iar El, care este credincios și drept mi-a răspuns rugăciunii și m-a vindecat pe loc, fără ca vreun pastor să se roage

pentru mine! Vreau să vă încurajez să vă rugați pentru vindecare ca și când ați fi și primit-o!!! Dumnezeu răspunde mereu rugăciunilor!

Una din frustrările mele cele mai mari a fost aceea de a fi „fata lu’ Ceuță”. Asta era uneori foarte bine, pentru că am cunoscut o mulțime de oameni importanți ai lucrării penticostale, din țară și din lume. Am călătorit în locuri în care alții nici n-au visat să le vadă și asta doar datorită tatălui meu. Dar a fi fata lu’ Ceuță are și implicații negative. De exemplu anul trecut am fost în tabără cu tinerii din biserică și am mers cu trenul până acolo. La întoarcere am întâlnit un controlor mai ciudat. Când i-am dat carnetul de note, s-a uitat puțin ciudat la el, dar nu a zis nimic. După un timp s-a descoperit o problemă la carnetul de note al uneia din prietenele mele. Atunci el s-a întors și a ținut să îmi spună că dacă sunt fata lui Ceuță trebuie să mă comport diferit. A zis asta pentru că a avut impresia că m-am uitat ciudat la el, cu toate că eu de abia mă trezisem, nici nu știam despre ce era vorba. În situația aceasta numele de Ceuță nu m-a ajutat deloc, ba chiar m-a încurcat! Sunt mândră că sunt fata lui Ceuță! Dar trebuie să mă gândesc de două ori înainte să fac ceva și asta doar pentru că orice greșeală pe care o fac este asociată cu numele tatălui meu. Nu îmi face plăcere să murdăresc numele părinților, de aceea încerc să-i fac mândri de mine prin ceea ce fac!

În toți acești ani am învățat că lui Dumnezeu îi place să fie făcut o prioritate în viețile noastre! Atunci când l-am pus pe El pe primul loc, m-am simțit cel mai bine. Dumnezeu a avut grijă să am prieteni potriviți și asta doar pentru că L-am pus pe El pe primul loc în viața mea. Vă încurajez să faceți la fel și veți vedea cât de minunat este!

Dacă Dumnezeu nu v-a arătat până acum care este lucrarea în care trebuie să vă implicați încercați diferite lucrări. Nu stați neimplicați în biserică pentru că lui Dumnezeu îi plac oamenii cu viziune. Nu ezitați să visați! Rugați-vă ca Dumnezeu să vă descopere o parte din planul Lui pentru viața voastră. Când îți dai seama că ești în planul Lui ești atât de mulțumit!! Fiți plini de

viziune, nu refuzați nicio ocazie de slujire, Dumnezeu privește la lucrările care nouă ni se par cele mai josnice, ca fiind cele mai înalte! Nu vă rușinați de lucrarea pe care o faceți! Dumnezeu privește cu mulțumire către dumneavoastră atâta timp cât îl slujiți!

Am fost binecuvântată cu o familie în care m-am simțit într-adevăr acasă. Știam că orice aș fi făcut, atunci când ajungeam acasă puteam discuta despre problemele mele. Îmi arătau și greșelile mele dar în același timp încercau să mă înțeleagă. Îmi ofereau o îmbrățișare, lucru care conta foarte mult pentru mine. Ultima dată când am fost foarte supărată era din cauza unui conflict cu o prietenă foarte bună. Am început să discut despre asta cu mama și cu Alina pentru că tata dormea. Mama încerca să mă înțeleagă, dar Alina datorită viitoarei profesii, aceea de psiholog, încerca să mă facă să înțeleg și cealaltă persoană. Tata s-a trezit între timp și am început să discutăm. În aceea seară țin minte că am primit niște sfaturi foarte bune din partea lor. Cred că cel mai important pentru un copil este să aibe un loc unde să se refugieze când are nevoie. Pentru mine acest loc a fost și este casa noastră. Acolo găsesc întotdeauna o persoană care să se roage pentru mine, care să mă asculte. Pentru un adolescent a fi ascultat este extrem de important. Chiar dacă părinții erau și sunt foarte ocupați întotdeauna și-au găsit puțin timp să stea de vorbă cu noi.

Nu ezitați să vorbiți cu copiii dumneavoastră atât cât se deschid inițial. Nu-i forțați să vorbească despre lucruri de care nu vor să vorbească. Dacă faceți asta ei nu fac decât să se închidă și nu veți mai afla nimic de la ei. Creați-le un mediu favorabil comunicării deschise. Diferențele de vârstă nu sunt importante. Atunci când copilul vă povestește un lucru mai ciudat pe care l-a făcut nu fiți ca oamenii din biserica mea, nu-l judecați. Ei nu au nevoie de asta, au nevoie de înțelegere, de dragoste.

Încurajați-i să se implice, când fac un lucru bun apreciați-i. Dacă sunteți părinți de adolescenți, trebuie să știți că ei au cea mai mare nevoie de apreciere, ca noi toți de altfel. Dacă copilul dumneavoastră a luat inițiativa într-un anumit domeniu și a făcut-o bine încurajați-l ca să o poată face din nou.

Nu vă mirați dacă adolescentul dumneavoastră se va revolta și vă va spune ceva de genul: „Nu te suport, niciodată nu mă ascult, niciodată nu mă încurajezi...mai bine stau cu prietenii mei de la școală, ei măcar mă înțeleg”. Nu lăsați ca aceasta să se întâmple!!! Dacă adolescenții nu mai sunt în biserică și sunt revoltați permiteți-mi să vă spun că aveți și dumneavoastră o vină. Nu doar Satan și lumea sunt responsabili! Fiecare din noi suntem responsabili pentru fiecare adolescent sau persoană care pleacă din biserică. Ar trebui să începem să ne asumăm această responsabilitate!

Un alt lucru pe care eu îl consider că este foarte important este acela de a fi diferit într-o lume care pare să fie toată la fel. Aveți curajul să fiți diferiți!!! Îmi place foarte mult o expresie „unitate în diversitate”. În acest caz eu aș spune fiți diferiți pentru că este atât de important!! Am întâlnit în ultima vreme persoane care sunt influențate de celebrități. Ascultă fiecare emisiune a lor pentru a putea vedea cum să reacționeze mai departe. Și-au pierdut abilitatea de a discerne singuri ce e bine și ce nu! A avea modele este foarte bine. Dar a avea modelele potrivite este cel mai bine! Dacă doar privești către acel model, fără a căuta să-l imitați în totul este bine. A avea puțină independență este perfect! Întotdeauna am căutat să plac oamenilor. Pentru a fi acceptată să fac parte din anumite anturaje eram în stare să fac orice. Abia acum am înțeles că a fi diferit, a avea propria părere este extrem de important! A face parte dintr-un grup e foarte bine, dar depinde din ce grup faci parte. Am făcut parte din anturajele din lume, nu m-au satisfăcut cu nimic. Atunci când mi-am petrecut o vară întreagă cu tinerii de la biserică am înțeles ce înseamnă a te distra cu adevărat în Domnul! Am foarte mulți prieteni în biserică! Nu de multe ori m-am întrebat: „de ce prietenii din lume sunt mai buni decât cei din biserică?”. Ei erau cei care erau tot timpul disponibili pentru mine când aveam nevoie de ei. Pe când cei din biserică erau mai ocupați. Abia mai târziu am înțeles că era de fapt o ispită din partea celui rău pentru a mă îndepărta de biserică. Nu contest că uneori prietenii din biserică nu sunt cei mai buni

prieteni pe care îi ai, dar nu trebuie să-i disprețuim. Dumnezeu poate lucra prin ei într-un mod minunat! Și prietenii din lume sunt buni, pe ei trebuie să-i evanghelizăm nu? Am mai experimentat ceva, am cunoscut o mulțime de persoane care mergeau pe la concerte creștine pentru a-și găsi un partener sau parteneră. Mi se pare atât de greșit să mergi cu motivații greșite în a-L căuta pe Dumnezeu. Nu vreau să mă înțelegeți greșit, concertele creștine sunt foarte bune, și eu le frecventez. Contează doar motivația cu care mergi acolo! Dumnezeu poate să lucreze chiar și atunci când tu ai plecat cu o motivație greșită!!! De asemenea pastorul meu de tineret m-a învățat un lucru: Dumnezeu nu este pețitor! Dumnezeu nu îți aduce în cale persoana potrivită și îți zice cu aceasta să te căsătorești. Cunoști multe persoane în multe ipostaze, trebuie doar să fii deschis și abia apoi să alegi!

Dumnezeu mi-a adus în cale prieteni adevărați după anumite dezamăgiri în acest domeniu. Atunci când eram rănită, El a ales să-mi trimită oamenii de care aveam nevoie să mă susțină și să mă încurajeze! Întotdeauna mi-am dorit să am niște prieteni care să apară dintr-o dată în viața mea fără să mă cunoască. Și Dumnezeu i-a adus și îi sunt atât de recunoscătoare pentru asta!!

În concluzia acestui capitol am 7 lucruri pe care vreau să le împărtășesc:

- 1. Lăsați-vă la dispoziția lui Dumnezeu și veți fi uimiți de binecuvântările pe care le veți primi!**
- 2. Evitați să trăiți în umbra cuiva.**
- 3. Fiți diferiți pentru Hristos!**
- 4. Nu cedați presiunii prietenilor!**
- 5. Fiți sinceri cu părinții voștri și ei vă vor ajuta în multe situații.**
- 6. Rezolvați-vă problemele cu cei apropiați cât mai repede. Nu lăsați să treacă prea mult timp peste certurile voastre.**
- 7. Îmbunătățiți-vă comunicarea cu copiii dumnezevoastră. Nici nu vă dați seama câtă nevoie au de aceasta! (Deși în general eu am dorit să mă adresez celor de vârsata mea mi-am**

permis să le sugerez și părinților ceea ce cred eu că ar îmbunătății relațiile dintre ei și copiii lor.)

Înainte să închei aș dori să vă las câteva versete care îmi plac mie foarte mult:

„Căci Eu știu gândurile, pe care le am cu privire la voi, zice Domnul, gânduri de pace și nu de nenorocire, ca să vă dau un viitor și o nădejde.” (Ieremia 29:11);

„Domnul mi Se arată de departe: ,Te iubesc cu o iubire veșnică; de aceea îți păstrez bunătatea Mea!”

(Ieremia 31:3)

„Nu te teme de nimic, căci Eu te izbăvesc, te chem pe nume: ești al Meu.” Dacă vei trece prin ape, Eu voi fi cu tine; și râurile nu te vor îneca; dacă vei merge prin foc, nu te va arde, și flacăra nu te va aprinde.” (Isaia 43:1,2)

Sper că acest capitol a vorbit unei alte vârste și dintr-o altă perspectivă. Doresc ca aceste gânduri și experiențe să fie o binecuvântare pentru toți cititorii!

Cred că aveam în jur de 12 ani când am fost la unul dintre Congresele Internaționale ale Adunărilor lui Dumnezeu. M-am uitat pe program și exista o secțiune care era destinată copiilor de păstori. La momentul acela, în afară de faptul că mă bucuram că puteam să fiu cu alți copii, să ne cunoaștem, să ne distrăm și să fim departe de părinți, nu înțelegeam de ce copiii de păstori ar trebui să aibă întâlniri speciale.

Ceea ce e cu adevărat interesant, este că după acel congres am început să resimt nevoia acută a unor asemenea întâlniri și în România.

Sunt sigură că peste tot în România sunt copii de păstori de orice vârstă care ar putea rezona împreună cu mine la citirea acestui capitol. Desigur experiențele fiecăruia sunt diferite dar, în mare, cred că suntem supuși cam acelorași tipuri de încercări. Sunt sigură că dacă aș fi putut adăuga la fiecare din experiențele pe care tata le-a descris în această carte ar fi fost vorba de sentimentele și emoțiile pe care eu și sora mea le resimțeam ori de câte ori era plecat de acasă, ori de câte ori simțeam tensiunea pe care dificultatea lucrării în care era implicat o presupunea, cât de mult fiecare din momentele de bucurie sau de tristețe pe care el și mama le trăiau ne afectau.

Dacă aș face un bilanț al vieții de 21 de ani aproape, aș trage linia și aș spune: „Frumos!”. Dar dacă mă uit mai atent la fiecare din pașii pe care i-am realizat până acum, observ, ca oricine de altfel, că fiecare moment a avut specificul său, marcat pozitiv sau negativ.

Pentru a continua specificul cărții voi prezenta 7 povești ale unui copil de păstor, iar apoi (pentru a păstra tonul pozitiv adecvat), 7 binecuvântări ale unui copil de păstor.

A. Poveri

1. **Dorul.** În momentul în care un tată este ales păstor, mai mult ca sigur aceasta va presupune multe zile și nopți plecat de acasă. Iar pentru copiii săi, aceasta va însemna că le va fi dor. Tata nu va mai fi mereu aproape să îi ducă la grădiniță, în parc, la magazin sau să vadă momentele importante din viața copilului. Aceste momente importante au un mod de a se întâmpla atunci când nimeni nu este pregătit pentru ele (nici măcar cu un aparat de fotografiat). Copilul mic dintr-odată, după multe eșecuri, se ridică în picioare și umblă, sau spune clar, de parcă ar fi exersat din greu pentru asta, primul cuvânt. Și tocmai în astfel de momente s-ar putea ca „tati păstorul” să viziteze o familie din biserică, sau să predice la o biserică sau cine știe ce altceva. Sunt conștientă de faptul că nu toți tații păstori sunt la fel de mult plecați cum a fost tatăl meu. Dar pentru toți cei care sunt 50-50 și tați și păstori recomand ca și una care am resimțit direct dorul pentru tata când era plecat, să se creeze un timp special pentru copii și familie. De asemenea, nu lăsați ca în scurtul timp în care sunteți acasă, să fiți ocupați cu alte probleme. Pentru copii, la orice vârstă, fiecare moment de atenție concentrată, nedivizată are valoarea unui burete – de a șterge clipele acelea de singurătate, când lucrarea Domnului vă solicita și de a absorbi prezența în familie.

2. **Presiunea.** Cam în perioada adolescenței au început lucrurile să se precipite în viața mea, ca în viața oricărui adolescent normal. Pe lângă toate schimbările pe care le resimțeam fizic, psihic și emoțional, am început să simt de parcă apelativul „fata lui Ceuță” era egal cu stigmata. Ca și cum era o etichetă, care mă îndreptăța la a fi judecată și analizată de oricine simțea nevoia, și la a fi marginalizată de majoritatea copiilor de vârsta mea.

În continuare unele dintre acestea nu le înțeleg decât prin prisma faptului că lucrarea Domnului vine cu un pachet și de fiecare dată acesta conține și aspecte de tip: marginalizare,

neadaptare și altele. Simțeam că se pune asupra mea presiunea unor lucruri pe care eu nu trebuia niciodată să le fac pentru că eram „fata lui Ceuță”. Nu mi se explica că acele lucruri nu trebuie făcute pentru că aduc rău în sine ci aveam o cu totul altă motivație. Astfel mă simțeam ca un fel de „păpusă de porțelan” care nu trebuia să greșească pentru că dacă greșea, se strica numele. Deși nu erau vorbe propriu-zise cele care mă îndemneau să mă simt așa, era ceea ce eu puteam pricepe cu mintea mea de adolescentă. Mai târziu am înțeles că fiecare generație poartă urma greșelilor sale și că nu noi răspundem pentru greșelile părinților sau ei pentru ale noastre. Mântuirea este personală, iar în viața asta, dacă stai să ascuți, mereu va fi cineva care să-și dea cu părerea.

- 3. Pionieratul.** De fiecare dată când un păstor deschide o biserică, dacă are familia aproape, cucerește tot, dacă nu, succes! În momentul în care am mai crescut, lucrarea lui tata presupunea și implicarea noastră. De fapt, câteodată se cerea atât de mult de la noi încât mă simțeam copleșită. Am făcut parte din prima grupă de închinare de la noi din biserică, am fost în prima generație de tineri care au predicat sau au dat îndemnuri. Și mai mult decât atât, cred că în lumea creștină am fost cea mai tânără traducătoare atât în scris cât și oral. Nu o să uit niciodată, când la vârsta de 12 ani, la biserica din Buftea am început ceva ce avea să marcheze adolescența, tinerețea și cred toată viața mea - am tradus un pastor din America la predică. Apoi am mers în multe locuri și cu acest dar pus de Domnul și descoperit de tata am putut să aduc Cuvântul lui Dumnezeu la mulți. Simțeam o enormă gratificare oridecâteori simțeam Duhul lui Dumnezeu peste mine în timpul traducerilor și ori de câte ori oamenii afirmau același lucru. Cred că multe din experiențele mele intense cu Dumnezeu au fost în timpul sau după traduceri. Cred că este momentul să spun că pe linia de engleză am făcut performanță, sunt profesor de engleză la grădinițe, iar în nenumărate rânduri am tradus materiale și profesori psihologi din toată lumea pentru Universitatea pe care

o frecvență. Deci, Domnul m-a binecuvântat în toate aspectele importante ale vieții mele, ca o răsplată nemeritată pentru acei ani în care pasionată și sinceră adolescentă mergeam în toată țara să traduc. Deci, a fi pionier într-un anumit domeniu nu înseamnă doar greutăți ci înseamnă și bonificații pe care cei care stau deoparte nu le pot primi.

4. **Program încărcat.** Pentru firea mea energică, acest aspect ar fi trebuit să îl trec la binecuvântări, pentru că o adevărată povară ar însemna să nu fac nimic. Dar, aici vorbesc de momentele acelea în care simți că nu mai poți, pentru că săptămâna trecută ai ajutat la o conferință, acum ai teze sau examene, sâmbătă de dimineața până seara la biserica iar duminica la fel. Probabil că există și copii de păstori care nu resimt oboseala sau care nu au atât de multe activități, dar la noi în familie nu a existat niciodată plictiseală. Recunosc că programul pentru mine a devenit din ce în ce mai încărcat o dată cu angajarea și facultatea. De la un copil de păstor nu se poate accepta să dormi până târziu duminica dimineața, să lipsești nemotivat de la repetiții, tineret sau alte activități. A fi un exemplu în tot înseamnă și să treci peste sentimentele personale și să pui lucrarea Domnului pe primul plan. Recomand copiilor de păstori care nu și-au folosit la maxim timpul incluzându-l și pe Dumnezeu, să o facă, deoarece în scurt timp vor afla că fiecare sacrificiu înseamnă enorme binecuvântări.
5. **Puterea exemplului.** A fi un exemplu pentru cineva înseamnă că ai făcut ceva demn de a fi urmat și de alții. Deși este un lucru de care poți să fii mândru, presupune o disciplină destul de serioasă. Nu vreau ca acest paragraf să descurajeze copiii de păstori din a deveni exemple demne de urmat ci doar să fie atenți la faptul că nu este un lucru de tratat cu ușurință. Este o povară deoarece la fel cum cineva care te ia drept exemplu, urmează lucrurile bune, se poate ca și greșelile tale să fie urmate. Este greu să fii un exemplu pentru că trebuie să ai grijă ca fiecare din pașii pe care îi faci să fie după voia Domnului.

Nu este însă imposibil! Iar dacă ceri Domnului înțelepciune poți, ca și copil de păstor să fii un exemplu bun pentru toți cei din biserică și nu numai. De asemenea, trebuie să se știe că orice greșală pe care noi o facem poate să fie spălată de sângele Său și că doar așa putem fi mântuiți. Nu de la Domnul vine duhul de vină și de aceea trebuie să ne cercetăm ca după fiecare greșală, să ne ridicăm, curățăm și să continuăm lucrarea la care am fost chemați. Spuneam mai sus că lucrarea Domnului vine cu un pachet și acest pachet nu este dat doar Păstorului (tatălui) ci întregii familii! Noi trebuie să ne purtăm vrednici de chemarea care ne-a fost dată.

6. **Prietenii de circumstanță.** Nu puțini au fost cei care s-au apropiat de mine pentru a ajunge într-un fel sau altul la tata. Fie a fost vorba de bârfe adresate mie care de fapt erau „atacuri mascate” pentru tata, fie erau lingușeli adresate tot mie în vederea apropiării de tata. Aceste prietenii au fost atât cu fete cât și cu băieți. Uni au crezut că pot moșteni prin mine „averea lui tata” (care habar n-aveau ei că nu este mare), iar alții au crezut că dacă mă umilesc pe mine sau mă fac să mă simt prost îl vor afecta pe tata. Adolescentă fiind aceste „circumstanțe” mă afectau destul de tare, dar mai târziu când am descoperit acei puțini prieteni apropiați, parcă toate acele momente păleau. În continuare, vă spun că nu trebuie să descurajați! Acela care este Prietenul tuturor, va avea cu atât mai mult grijă de aleșii săi! Niciodată nu sunteți singuri decât dacă vreți, niciodată nu veți fi lăsați baltă de toată lumea, și mereu va trimite Domnul pe cineva care să vă încurajeze.
7. **Fluctuații ale imaginii de sine.** Personal cred că nu există copii mai debusolați ca și copiii de păstori. Când ne simțim cei mai importanți, băgați în seamă, speciali când ne simțim ultimii oamenii de pe lume, singuri și triști. Am simțit de foarte multe ori acest lucru și cred că au fost momentele cele mai triste din viața mea scurtă dar plină de evenimente. Avertizare cu cod galben: oridecâteori simțiți astfel de fluctuații înțelegeți că nu

trebuie să le dați curs! Este foarte important pentru sănătatea psihică și fizică să păstrați un optim în oricare trăire pe care o aveți. Ca și copii de păstori suntem puși deoparte de Dumnezeu și vom fi ocrotiți dacă nu oscilăm între „buricul pământului” și „victima victimelor”. Nu trebuie să trăim sub imperiul fricii, de a greși, de a nu fi ceea ce se așteaptă de la noi pentru că aceste lucruri nu fac decât să paralizeze gândirea și deci să dea curs unor evenimente care ar fi putut fi evitate. Suntem importanți pentru că suntem copiii lui Dumnezeu și nimeni nu poate și nu trebuie să ne convingă contrariul.

B. Binecuvântări

1. **Oameni de valoare.** Fiind aproape de tata, de cele mai multe ori, am avut onoarea de a cunoaște oameni de mare valoare. Aceștia au fost oameni care mi-au influențat viața în momente diferite și care, prin dragostea lor față de Dumnezeu, lucrare și semeni, au reușit să mă învețe lecții prețioase pe care nu le voi uita niciodată. Acești oameni au apărut atunci când aveam mai mare nevoie de un sfat, de îndrumare, de un model. De la acești oameni am învățat experiențe cu Dumnezeu, idei de viață, și multe alte lucruri pe care un om are nevoie să le cunoască. La sfârșitul paragrafului îi voi aminti pe cei care au avut impactul cel mai mare în viața mea. Ei sunt acum în rugăciunile mele, pentru că sunt sigură că Dumnezeu pe care eu îl slujesc îi va răsplăti așa cum eu niciodată nu voi putea. Sfatul meu pentru copiii de păstori este: Înconjurați-vă de oameni de valoare, astfel veți deveni înțelepți și veți putea evita multe din greșelile care apar.

Mulțumesc: *Tom Paino, Robert Crabtree, Sam Johnson, Jerry Parsley, Uncle Roland, Don și Phyllis, Debbie și Tracy Paino, Luca și Delia,*

2. **Rugăciuni ascultate.** Nu vreau să spun că doar copiii de păstori au trecut înaintea lui Dumnezeu în rugăciune, pentru că oricine are. Dar la mine în casă, încă de la bunicii mei, s-a pus

mare accent pe rugăciunea în familie. De fiecare dată când unul din noi avea o problemă, oricât de mică ar fi fost ea, toată familia se ruga și în timpul rânduitor de Dumnezeu, acestea se rezolvau. Am fost încurajate să ne rugăm, să citim din Cuvântul lui Dumnezeu, să credem că nimic nu este prea mare pentru El. Pot să spun că orice lucru pe care l-am adus înaintea Domnului, primea un răspuns (chiar dacă unele răspunsuri nu erau după voia mea). Au existat multe presiuni și valuri în lucrarea pe care părinții mei au avut-o dar de fiecare dată, ca și familie am ieșit nevătămăți din furtună. Consider că rugăciunea familiei este zidul peste care Satan nu poate să treacă. Oricât de slab ai fi, dacă familia este în rugăciune să te susțină, Domnul intervine. L-am văzut la lucru în boală, în alegerea școlii, în alegerea prietenilor, în orice am cerut. Consider cea mai mare binecuvântare aceasta, deoarece dacă n-ar fi fost rugăciunile familiei, nu cred că aș fi reușit nimic din câte mi-am propus.

- 3. Disciplina.** Oricât de greu este să crezi că disciplina este o binecuvântare, așa este! În momentul în care toți ochii sunt ațintiți asupra unei persoane, aceasta devine mai responsabilă și mai atentă la deciziile pe care le ia. Câteodată am fost acuzată pe nedrept de anumite fapte sau interpretată greșit în unele decizii. Dar, au fost momente în care atenția oamenilor a fost cea care m-a oprit din a face anumite lucruri și m-a făcut să mențin standardele ridicate. Nu trebuie să facem lucruri de „ochii lumii” pentru că această motivație nu este bună, dar se întâmplă, mai ales adolescenților ca disciplina să îi protejeze și apoi să învețe lecția necesară. Libertatea necontrolată favorizează apariția erorilor și este periculoasă. Consider că puțină atenție ne poate feri de lucruri care ne-ar răni foarte tare. Până în momentul de față, am fost ferită de multe evenimente neplăcute, nu prin mine ci prin harul lui Dumnezeu și sunt conștientă că oricare din noi, într-un moment de slăbiciune poate să cadă. De aceea, trebuie să facem lucrurile în așa fel

încât să nu ne fie rușine să dăm socoteală oricui. Domnul să ne ajute să fim curați, și vrednici de chemarea care ne-a fost dată!

4. Binecuvântări materiale. Încă de când eram mică și primeam câte 1 leu, 2 lei de la mătuși, unchi, bunici, mama și tata insistau ca a zecea parte trebui să-i revină Domnului. Mult timp nu am înțeles de ce se întâmpla acest lucru dar continuam să fac aceasta pentru că mama și tata spuneau că este scris în Biblie. Apoi, am crescut și am observat un fenomen ciudat: ori de câte ori mă țineam de cuvânt și dădeam partea Domnului, eram binecuvântată mai mult decât mă așteptam. Acum a devenit pentru mine un „sport” din care primesc multe „medalii”. Am văzut în familia mea cum Dumnezeu ne-a purtat de grijă încât niciodată nu ne-a lipsit pâinea și îmbrăcămintea, și mai presus, de foarte multe ori am putut să fiu o binecuvântare și pentru alții. Consider că Dumnezeu dorește ca fiecare din copiii Lui să fie bogăți în toate domeniile și să nu fie „de râsul lumii”. Nu cred în falsa modestie a unora pentru că Biblia nu ne prezintă un Dumnezeu care ne vrea „jerpeliți”. El ne vrea „cap nu coadă” și îi mulțumesc că m-a ajutat de foarte multe ori să fiu în capul listei. Soluția pentru binecuvântări materiale este una singură: „fii corect cu banii tăi (cum îi faci și cum îi dai) și Domnul va fi corect cu binecuvântările tale.” Nu trebuie să fii copil de pastor ca să știi asta. Toți copiii lui Dumnezeu ar trebui să acționeze astfel.

5. Literatura. Probabil că mulți se vor întreba de ce consider aceasta o binecuvântare. De mică, am avut o pasiune pentru cărți. Alți copii se jucau cu jucării, eu răsfoiam cărți. Mi se păreau foarte interesante chiar și cele fără imagini. Apoi, mi-am dat seama că de fapt în casa mea, cărțile erau foarte mult prețuite. Ori de câte ori tata pleca prin străinătate, în afară de toate lucrurile pe care ni le aducea, erau și foarte multe cărți. Astfel că fiecare din noi citeam foarte mult. Tata îmi spunea că în domeniul în care lucrezi trebuie să cunoști toate aspectele. Acum îmi dau seama cât de bine mi-a prins dragostea lui tata

pentru cărți. Consider că tinerilor de azi le lipsește pasiunea pentru literatură și uită că orice carte înțelegește. Cartea de căpătâi este și trebuie să fie Biblia dar sunt multe alte cărți care au fost scrise de oameni mari ai lui Dumnezeu care trebuie și merită citite. De asemenea, nu disprețuiți literatura seculară. Trebuie să avem o cultură bogată pentru ca să facem față oricăror „atacuri” mascate în argumente pe care Satana le aduce înaintea noastră. Unul din versetele mele preferate este din Tit 2:8 *„sfătuiește pe tineri să dea dovadă de vorbire sănătoasă și fără cusur, ca potrivnicul să rămână de rușine , și să nu poată să spună nimic rău de noi”*. M-am săturat să tot aud spunându-se de pocăiți că sunt incuți și că nu pot să aibă o cultură generală valoroasă. Sfătuiesc toți tinerii și mai ales copiii de păstori să facă tot posibilul să citească cât mai multe cărți. Doar așa vom beneficia de înțelepciune și cunoștințe. Un proverb spunea: *„iubiți cărțile, sunt cea mai scumpă avere”*

6. Spirit organizatoric. În multe evenimente pe care tata și mama le-au organizat eu și Betty am fost implicate. Întâi am ajutat, după care am primit și responsabilități. Astăzi consider ca cel mai mare dar pe care părinții mi l-au putut face a fost acela de a mă încuraja să preiau conducerea în organizarea mai multor evenimente. Acum, în orice CV pot să trec conferințele la care am participat și am lucrat în domeniul organizării, toți fiind uimiți de cunoștințele mele la o vârstă destul de fragedă. Nu intră neaparat în atribuțiile unui copil de păstor să facă aceste lucruri dar îi sfătuiesc pe cei care sunt interesați, să nu se ferească, este un lucru care ajută toată viața.

Dezvoltați orice dar al vostru întâi în biserică și veți vedea cum veți primi răsplata atunci când nu vă așteptați.

7. Valorizare. Mereu pentru mama și tata eu și Betty am fost cele mai importante. Niciodată nu ne-au jignit și nu ne-au tratat rău chiar și atunci când eram pedepsite. Mama și tata ne-au individualizat și ne-au oferit atenția cuvenită fiecăreia dintre noi. Mulți au spus că le-a fost ușor pentru că am fost doar două,

dar personal cred, că Dumnezeu poate da înțelepciune și părinților cu mulți copii ca să nu își defavorizeze copiii și să nu creeze diferențe între ei. Este cel mai important lucru pe care îl puteți face pentru copiii dumneavoastră. Acordați-le atenție nediferențiată și astfel veți clădi relații speciale cu ei. Mereu eu și Betty am fost incluse în deciziile casei pentru că ei considerau părerea noastră importantă. Nu luați nicio decizie fără să consultați copiii! Astfel ei vor înțelege ce înseamnă dragoste și respect reciproc. Cred că aceasta este voia lui Dumnezeu pentru familie. Și făcând acest lucru, și copiii dumneavoastră vor întemeia familii solide în care relațiile să fie conform voii Lui.

Sfaturi practice pentru copii și părinți

1. Din păcate mulți dintre copiii de păstori care au căzut în păcat și nu s-au mai putut ridica, au fost copiii care fie erau certați prea mult, fie erau neglijați. Trebuie să se mențină un echilibru între cele două raportări. Ținta cea mai importantă pentru Satan acum este familia și mai ales familiile păstorilor. El știe că dacă distruge păstorul, distruge biserica. Nu vă neglijați copiii în favoarea lucrării pentru că pierdeți mult. De asemenea, tratați-i ca pe niște adulți: grija nejustificată și „cicăleala” nu va face altceva decât să îi îndepărteze.
2. Dacă unul din copii a greșit, nu insistați asupra greșelii, pentru că oricum el suferă destul. Rugați-vă împreună, ca familie, discutați și ajutați-l să înțeleagă cauza greșelii și consecințele acesteia. Învinovățirea excesivă îi va îndepărta.
3. Copii, nu vă disprețuiți părinții. Chiar dacă există neînțelegeri, este voia lui Dumnezeu ca noi să ne cinstim părinții cât vom trăi. Nu discutați problemele din casă cu nimeni deoarece în afară de familie, nimeni nu vă ascultă necondiționat. Cereți Domnului înțelepciune în asta.

4. Găsiți-vă mentori. Câteodată trebuie să avem o persoană care să se poată ruga pentru noi, în fața căreia să fim responsabili pentru actele noastre și care să ne încurajeze atunci când nu mai putem. E greu să fii copil de păstor deci trebuie să ai aliați!
5. Nu descurajați în fața noului! Trebuie să facem față oricărei provocări. Dacă nu aș fi așa panicoasă cred că aș rezolva mult mai bine multe lucruri. Este lucrul pentru care mă rog cel mai mult. Fiți tari, aveți încredere, orice problemă are o soluție!

Tablou de nuntă

Încă de adolescență visam permanent la momentul nunții. Fiecare poveste care avea și o nuntă era o poveste minunată pentru mine și mi se părea că cel mai important moment al vieții unei fete este nunta. Aveam încă de pe atunci în gând modelul rochiei de mireasă. Pe la 12 ani traduceam cartea „Integritate și puritate” lucru care m-a făcut să înțeleg mai bine ce înseamnă de fapt o nuntă. E mult mai mult decât o rochie de mireasă și o zi deosebită.

De fapt o nuntă presupune o prietenie adâncă, dragoste necondiționată, acceptare, puritate.

În familia noastră, obișnuim să discutăm orice se întâmplă, astfel că apariția unui băiat în viața mea sau a lui Betty, era un subiect foarte important. Oricare era băiatul de care îmi plăcea ca amic sau prieten mama și tata, purtau cu mine niște discuții pe care atunci le vedeam extrem de plictisitoare dar pe care le valorific acum tot mai mult. Tata ne-a spus mereu că atâta timp cât suntem acasă, trebuie să ne supunem regulilor casei. În domeniul prieteniiilor cu băieți vă voi prezenta câteva din „regulile casei”.

1. **„Trebuie să îl cunoaștem”**. Consideram câteodată deplasată această regulă deoarece mi se părea că nu este important și necesar ca părinții să cunoască fiecare persoană cu care luam

eu contact. Acum însă mă bucur pentru această regulă pentru că au putut să vadă anumite lucruri pe care eu ca adolescentă îndrăgostită nu le puteam vedea.

2. **„Nu-ți consuma creditul cu nimeni”**. Nu se refereau aici doar la creditul de pe telefon dar și la creditul de față. Din nou spun, la momentul respectiv mi se părea că vorbesc niște „babaci” expirați care nu puteau să înțeleagă că e „cool” să ai prieten, sau în fine, o relație. Cu toate acestea, monitorizarea lor permanentă m-a ajutat să nu comit niște greșeli pe care le-aș fi putut regreta. Amintesc aici că totuși, mi s-a acordat o libertate care îmi permitea să fac multe lucruri. Și deși ei se rugau pentru mine și aveau încredere în mine, am avut și eu momente de eroare, de greșală pentru care am suferit dar care m-au ajutat să mă maturizez. Un copil nu poate fi ținut într-un bol de cristal pentru că aceasta îi va scădea „imunitatea” și atunci când va fi singur va fi vulnerabil. Este necesar să „dai cu capul de pragul de sus ca să îl vezi pe cel de jos”.
3. **„Fii mereu însoțită de cineva la întâlnire”**. Mi-a plăcut faptul că au pus problema așa pentru că unui copil căruia îi spui „nu ai voie” i-ai dat biletul pentru o aventura în care va face exact pe invers decât ceea ce i-ai spus. O astfel de regulă mi-a permis totuși să simt „fluturașii” unei întâlniri dar să fiu și în siguranță oarecum față de alte ispite. Din nou amintesc, nu vă bazați că dacă copilul este în grup, totul va fi în regulă, sau că fiind acompaniat de copiii din biserică, poți să dormi liniștit. Aici se aplică regula numărul 1: cunoaște toți prietenii copilului tău. Este bine ca toți copiii din biserică să se simtă bine împreună. Este bine ca ei să fie prieteni, dar la fel este bine ca să fie înțeleși că sunt supuși aceluiași tentații ca și cei din lume. Doar harul Domnului ne ține curați pe fiecare dintre noi, și pentru aceasta trebuie să ne rugăm în permanență.

Asupra uneia dintre regulile de bază ale casei noastre vreau să insist puțin mai mult întrucât am simțit-o din plin în relația mea

actuală, care cu ajutorul Domnului, anul viitor se va sfârși cu căsătorie.

„Să nu vă înjugați la jug nepotrivit cu cei din lume...” Nu este regula de la casa Ceuță, este regula de bază a oricărei familii creștine, regula de bază a Bibliei în relațiile cu lumea.

O cunoșteam pe de rost, o aplicasem de nenumărate ori, o „propovăduiam” tuturor adolescenților din grupul pe care îl conduceam. Cu toate acestea, Bogdan (viitorul meu soț) era din lume atunci când l-am cunoscut. Povestea este extrem de interesantă și romantică dar dacă nu era puțină atenție din partea familiei și prietenilor, putea să fie o încălcare a acestei reguli, care putea însemna multă durere.

După ce l-am cunoscut pe Bogdan în drumul nostru de misiune la Petroșani, el a început să vină la biserică la noi. S-a împrietenit cu toți, era nelipsit de la biserică dar ceva îl ținea din a face pasul botezului. Legătura emoțională dintre noi doi era din ce în ce mai vizibilă, lucru pe care eu încercam să îl ascund. Teoretic, îi explicasem că nu putem avea o relație de prieteni, dar practic era lucrul pe care mi-l doream cel mai mult. Și aveam și de ce, este un băiat extrem de politicos, respectuos, de un caracter ireproșabil, cultură frumoasă, educație aleasă și frumos. Intervenția familiei a fost una foarte dureroasă pentru mine. Tata s-a îngrijorat de apropierea noastră și a insistat în stoparea relației (de orice natură ar fi fost ea). Acest lucru m-a supărat enorm. Nu țin minte să fi fost mai supărată pe tata vreodată. Văzusem în Bogdan tot ceea ce așteptam de la un viitor soț și iată că familia nu era de acord. Am acceptat situația impusă de tata, la îndemnul lui Bogdan. El a vrut ca totul să fie bine în ochii alor mei chiar dacă nu știu sigur cât de mult înțelegea el. A fost primul lucru care l-a impresionat pe tata - tăria caracterului lui Bogdan.

După ceva timp, un frate din Olanda a venit la noi acasă. Fiind de vârstă apropiată cu tata, ambii pastori, cu copii de vârsta mea, s-a deschis discuția despre Bogdan. La care fratele Peter l-a întrebat pe tata: „Tu te-ai împrietenit cu băiatul ăsta?” Tata a rămas șocat. Fratele Peter a continuat „Îndepărtându-l, ți-l faci

dușman și va ști să se apere de tine, apropiindu-l îl faci prieten, și doar așa vei vedea toate punctele slabe și tari”.

Cuvintele fratelui Peter l-au marcat pe tata și au urmat câteva luni de „observație prietenească”. Aceste momente au fost de descoperire a acelor laturi care pe mine m-au atras la Bogdan și în scurt timp Bogdan s-a botezat. Acum este unul dintre tinerii cei mai implicați în biserică și sperăm ca împreună cu Dumnezeu ca și familie să reușim să facem o lucrare deosebită.

Nu vă îndepărtați de copii prin reguli absurde pe care ei nu le înțeleg. Aproiați-vă de ei prin dragoste și prietenie. Doar așa veți avea rezultatele dorite, și anume veți vedea binecuvântare asupra copiilor și a familiilor lor.

Nu e chiar așa de înspăimântător ca fata sau băiatul să aibă „prieteni”. Este foarte important modul în care vă raportați la acești „prieteni”.

Nu e chiar așa de greu să ai o relație după voia lui Dumnezeu. Trebuie multă răbdare și înțelegerea faptului că toți suntem vulnerabili și oricând putem să cădem în păcat.

Societatea noastră are nevoie de familii puternice. Haideti să le oferim asta, tratând cu mare seriozitate prietenia dinainte de căsătorie și unde va duce ea. Cred că suntem cei mai avantajați ca și creștini că avem manualul de instrucțiuni pentru relații de calitate. Este bine să începem să îl punem în aplicare.

Domnul să va binecuvânteze!

Sper ca această carte să vă încurajeze să știți că suntem toți supuși greșelilor indiferent de ce facem sau cum ne cheamă. Sper ca să devenim toți mai tari și să avem cu adevărat impact în societatea noastră. Să devenim ceea ce Dumnezeu a avut în plan încă de la facerea lumii.

CAPITOLUL XVI

EDUCAȚIA, MOȘTENIREA CEA MAI DE PREȚ PE CARE O PUTEM LĂSA COPIILOR NOȘTRI.

Emilia Ceuță

Motto: „Ține învățătura, n-o lăsa din mână;
păstreaz-o, căci ea este viața ta”
(Prov.4:13)

Educația este un proces care începe la naștere și se termină la mormânt. Omul care încetează să învețe, încetează să trăiască. Un proverb românesc spune: „*Nu-i sărac cel ce n-are tată și mamă, ci cel care n-are învățatură.*”

Dicționarul explicativ al limbii române definește educația ca fiind: “Ansamblu de măsuri aplicate în mod sistematic în vederea formării și dezvoltării însușirilor intelectuale, morale sau fizice ale copiilor și ale tineretului sau, ale oamenilor, ale societății”. La sfârșitul acestei definiții DEX-ul mai subliniază un lucru care cred eu este foarte important: ”rezultatul acestei activități pedagogice este buna creștere, comportarea civilizată în societate.”

Eu m-am născut într-o familie de oameni modești atât din punct de vedere material cât și al studiilor. Părinții mei s-au născut în familia de țărani, mama din Transilvania, sat Săliște, jud. Cluj, iar tata din jud. Arad, comuna Mocrea. Mama a fost al cincilea copil din nouă iar tata a fost singur la părinți. Mama și-ar fi dorit mult să învețe carte și să meargă la școală dar bunicul avea gospodărie mare, fiind agricultor și credea că pentru o fată este suficient să știe să scrie și să citească și astfel mama n-a urmat decât clasele 1-4, la școala din sat. Iar tata a urmat cursurile școlii elementare și mai târziu, pe tot parcursul vieții a căutat orice mijloc posibil de a-și dezvolta cunoștințele din toate domeniile dar cel mai

preocupat a fost de studierea Bibliei și a învățăturilor pe care această carte a dat-o omenirii.

Cu toate că nu au urmat școli înalte și nu au avut diplome de studii superioare au fost toată viața lor preocupați să învețe tot ce era nou și să ne educe pe fiecare din noi în așa fel încât să dăm dovadă de o bună creștere și un comportament civilizată. Deși ei nu au reușit să studieze cât și-ar fi dorit datorită perioadei istorice în care au trăit, au dorit ca noi, cei cinci copiii ai lor să-i depășim și să mergem la școlile cele mai bune. Ei s-au născut la sfârșitul primului război mondial (1918) și s-au căsătorit în timpul celui de-al doilea război mondial. De fapt tata a întâlnit-o pe mama în timp ce era în armată.

Am dorit să spun câteva lucruri despre părinții mei pentru a sublinia faptul că a fi un om educat și a avea o bună creștere nu este direct proporțional cu numărul anilor de școală pe care i-ai urmat și nici cu numărul diplomelor pe care le-ai obținut. Personal am petrecut mulți ani în școală și am și suficiente diplome, dar învățăturile de bază le-am primit acasă de la părinții mei și cu cât trece timpul cu atât mai mult îmi amintesc de ele și constat că acestea de fapt au pus temelia pe care am putut construi în anii de școală.

Acest capitol despre educație vreau să aducă în atenția cititorilor responsabilitatea pe care fiecare părinte o are cu privire la educarea copiilor în primii ani de viață și în primul rând doresc să mă opresc la așa numiții „cei șapte ani de acasă” care se pare că în multe situații nu mai există sau sunt înlocuiți cu anii petrecuți în creșe și grădinițe.

Fiecare din noi avem obligația de a lăsa o moștenire generației care vine după noi. Valorile culturale și intelectuale pe care le-am primit de la părinții noștri trebuie să le lăsăm copiilor, copiilor noștri. Îmi place mult cântarea lui Asaf din Ps.78 și mai ales cuvintele următoare: „Ce am auzit, ce știm, ce ne-au povestit părinții noștri, nu vom ascunde de copiii lor; ci vom vesti neamului de oameni care va veni laudele Domnului, puterea Lui, și minunile pe care le-a făcut.” (v.4).

Dintre ingredientele celor șapte ani de acasă voi aminti câteva care mie mi se par foarte importante și pe care eu le-am primit de la părinții mei și doresc să le împărtășesc.

Copii sunt o moștenire de la Domnul, nu sunt nici sclavii noștri nici roboți. Ei vor face ceea ce îi învățăm noi și sunt oglinda comportamentului nostru din intimitatea căminului.

Dragostea necondiționată este primul ingredient care nu poate să lipsească din viața copilului nici în primii ani din viață și nici mai târziu. Odată cu zămisirea copilului în pântecul mamei se naște și sentimentul de dragoste maternă care face ca orice femeie să se simtă împlinită pentru că a luat naștere în ea o nouă ființă. Este miracolul cel mai mare pe care Dumnezeu l-a împărtășit cu noi oamenii făcându-ne parte cu El la Creație. Dacă ar fi să definim dragostea necondiționată – am putea spune că este acel sentiment de apreciere și de afecțiune care nu sunt legate de nicio condiție. Mama își iubește noul născut indiferent cât de mult a suferit în timpul travaliului și a-și ține la pieptul ei micuța ființă umană, este cel mai înălțător sentiment pe care îl poate simți cineva. Tatăl trebuie să fie parte la bucuria aceasta încă de când copilul mișcă pentru prima dată în pântecul mamei și apoi această dragoste trebuie să și-o cultive zi de zi fiind parte din viața copilului din primele zile de viață.

Fetele mele când erau mici și se îmbolnăveau, făceau febră destul de mare și cu toate că încercam tot felul de metode să le liniștesc, și să le scad febra, cel mai eficient medicament era „pieptul tatălui lor”. De foarte multe ori s-au liniștit și au adormit pe pieptul lui și spuneau când se sculau că se simt mai bine. Greu îmi era atunci când soțul era plecat și medicamentul nu era disponibil. Rolul dragostei de tată este deosebit de important în viața copilului și îmbrățișările părinților aduc siguranță copiilor.

Cel mai greșit lucru este să le spunem, sau să le arătăm dragoste copiilor numai atunci când au anumite performanțe. Ca părinți

trebuie să îi iubim și pe cei ce învață foarte bine și pe cei cu rezultate mai modeste la învățătură, și pe cei cuminți și liniștiți și pe cei mai energici și plini de viață care ne creează mai multe probleme. Copiii simt cel mai repede diferențele pe care noi adulții le facem și aceasta le creează sentimente de indiferență, de respingere și nesiguranță. Dragostea părintească trebuie exprimată zilnic atât prin cuvinte cât și prin îmbrățișări. Dacă nu ai făcut-o până acum, orice vârstă ar avea copilul tău nu este prea târziu să-i spui „te iubesc” și să-i oferi o îmbrățișare părintească. Dacă cumva ca și copil ai fost lipsit de afecțiunea necondiționată a părinților, ai un motiv în plus să te deschizi față de copilul tău și să îi oferi ceea ce nu ai primit.

În 1 Corinteni 13 Apostolul Pavel ne învață adevărata dragoste necondiționată și sunt prezentate câteva lucruri care le face dragostea și câteva pe care dragostea nu le poate face niciodată. Le voi prezenta sub forma unui tabel pentru a le putea vedea mai bine:

Dragostea nu va pierii niciodată!

Ce este dragostea sau ce poate face dragostea?	Ce nu ar putea face dragostea?
• Este îndelung răbdătoare	• Nu pizmuește
• Este plină de bunătate	• Nu se laudă
• Se bucură de adevăr	• Nu se umflă de mândrie
• Acoperă totul	• Nu se poartă necuviincios
• Crede totul	• Nu se mânie
• Nădăjduiește totul	• Nu caută folosul său
• Suferă totul	• Nu se bucură de nelegiuire • Nu se gândește la rău

Învățați-i pe copiii dumneavoastră acest poem al dragostei necondiționate și ei la rândul lor o vor transmite copiilor lor.

Dacă noi toți am ști să iubim așa lumea în care trăim ar fi mai bună și am fi cu toții mai fericiți.

Este una din cele mai nobile responsabilități pe care Dumnezeu ne-a încredințat-o aceea de a-i învăța pe copii să iubească. Un copil care a simțit afecțiunea tatălui său uman va înțelege mult mai ușor ce înseamnă dragostea divină. Copiii care au experimentat iertarea și acceptarea în familie vor fi mult mai deschiși să primească iertarea divină ca pe un dar și să accepte darul mânturii care este un har nemeritat pentru fiecare din noi.

„**Poveștile spuse înainte de culcare**”, au un rol foarte important în viața copiilor. Este un lucru cunoscut de toți părinții că nici unui copil nu-i place să recunoască că este obosit și fiecare copil ar dori să prelungească cât mai mult ora de culcare. De aceea este bine să pregătiți acest moment în așa fel încât să devină cât mai plăcut și dorit de copil. O cameră bine aerisită, o lumină nu prea puternică, dar caldă, sunt recomandate precum și o mamă, un tată sau o bunică care să se așeze lângă copilul obosit și cu o voce blândă și duioasă să îi povestească din imaginație sau să-i citească dintr-o carte cu povești, ceva plăcut. Nu înlocuiți căldura umană cu răceala televizorului sau a casetofonului, CD-player, DVD sau computer, chiar dacă sunt mijloace moderne și utile. Copilul, de la cea mai fragedă vârstă și de fapt toată viața, are nevoie de afecțiunea și căldura din vocea mamei și a tatălui. Tatăl meu era foarte mult plecat, dar îmi amintesc cu drag că atunci când venea din călătorie ne lua pe toți în patul lui și ne povestea din lucrurile care i s-au întâmplat în călătorie sau din poveștile cu Nastratin Hoge, care îi plăceau foarte mult, și multe istorisiri biblice. Erau cele mai plăcute momente de care și acum, după zeci de ani, îmi amintesc cu multă plăcere și parcă încă îi mai aud vocea blândă și îi simt căldura mâinii cu care ne mângâia pe rând.

Amintirile sunt comorile pe care nu ni le poate lua nimeni și le păstrăm în sufletul nostru cât trăim. Aveți grijă ca copiii să aibă lucruri frumoase pe care să și le amintească atunci când rostec cuvântul „ACASĂ”!

Un alt ingredient important al celor șapte ani de acasă este cuprins în cele trei cuvinte magice: „MULTUMESC, TE ROG ȘI IARTĂ-MĂ”

După părerea mea este foarte important să îi învățăm pe copiii noștri, aceste cuvinte, de când încep să vorbească. Lucrând cu tinerii, am constatat, că cei care nu au fost învățați să le utilizeze din familie este mult mai greu să le învețe în perioada adolescenței sau mai târziu.

A fi mulțumitor pentru ceea ce ți se oferă și a fi recunoscător este un lucru foarte important. Este un principiu biblic pe care copiii trebuie să îl învețe din familie și să înțeleagă că nimic nu li se cuvine, de drept, ci pentru toate lucrurile care le primesc de la părinți sau de la cei ce fac anumite servicii, trebuie să spună: **TE ROG și MULTUMESC**. Eu pentru a le obișnui pe fetele mele să spună **mulțumesc și te rog** am insistat mult ca ori de câte ori primesc un lucru cât de mic sau beneficiază de un serviciu să nu uite aceste formule. Deși poate pare puțin sadic eu nu le dădeam lucrul cerut până nu spuneau cuvintele magice: „TE ROG” și apoi mulțumesc. Pentru a-i obișnui cu aceste lucruri care par mărunte noi ca părinți trebuie să fim foarte consecvenți și să insistăm până devin deprindere. Am citit undeva că orice lucru bun trebuie să fie repetat cu consecvență timp de cel puțin trei săptămâni, zi de zi pentru a deveni obicei. Pentru a-ți pierde un obicei bun este suficient ca o săptămână să renunți la el. Dar orice lucru rău sau deprindere negativă se învață mult mai repede și te poți lăsa mult mai greu. Există mijloace practice sau povestiri biblice pe care putem să le folosim pentru a-i face să înțeleagă importanța acestor lucruri. Istorisirea despre cei zece leproși vindecați de Domnul Isus ne demonstrează că doar o persoană din zece știe și a învățat **ARTA RECUNOȘTINȚEI**. Din păcate nici cei din mileniul trei nu stau mai bine la acest capitol. Trebuie să îi învățăm pe copiii noștri versete biblice despre mulțumire și astfel vor învăța să fie recunoscători. „*Cine aduce mulțumiri ca jertfă acela mă proslăvește.*” (Ps.50:23) și versetul din Proverbe 15:15 „*Cel cu inima mulțumitoare are un ospăț necurmat.*” În jurul nostru întâlnim tot

mai puțini oameni care știu să fie mulțumiți cu ceea ce au și cu binecuvântările pe care le primesc de la Dumnezeu. Apostolul Pavel ne mărturisește în Filipeni 4:11-13 *„...m-am deprins să fiu mulțumit cu starea în care mă gădesc. Știu să trăiesc smerit, și știu să trăiesc în belșug și să fiu în lipsă. Pot totul în Hristos care mă întărește.”* Aceasta este atitudinea care trebuie să o învețe copiii noștri de la noi ca părinți. Problema este că unii dintre noi nu practicăm aceste lucruri și atunci nu avem cum să pretindem copiilor noștri ceea ce nici noi nu reușim.

Un lucru vreau să mai amintesc legat de mulțumire. Nu putem să pretindem copiilor noștri să ne roage atunci când au nevoie de ceva și să ne mulțumescă pentru ceea ce le-am dat dacă noi, la rândul nostru nu facem la fel. Este important ca atunci când ei fac un lucru cât de minor, să le mulțumim și să fim recunoscători, nu doar să-i criticăm spunându-le că putea fi făcut mai bine sau alte comentarii de genul acesta. Nu este o umilire pentru un părinte să-l roage pe copil să-i facă un serviciu și astfel să nu pretindă acel lucru, ca și cum i s-ar cuveni. Este foarte adevărat că părinții fac mult mai multe lucruri pentru copiii lor decât reușesc copiii să facă pentru părinți, dar asta nu ne dă dreptul să fim lipsiți de recunoștință pentru că Biblia ne spune: *„...nu copiii sunt datori să agonisească pentru părinți ci părinții pentru copii.”* (2 Corinteni 12:14)

Al treilea „cuvânt magic” este **„iartă-mă”** sau **„îmi pare rău”**. A ști să le implementăm de mici în mintea și în inima copiilor sentimentul de părere de rău pentru un lucru greșit care l-au făcut, este una din cele mai importante lecții de viață. Copilul va ști să recunoască atunci când a încălcat o regulă și pentru orice regulă încălcată va trebui să ceară iertare, iar iertarea îi va fi acordată cu drag de părintele lui. Mi-amintesc din vremea în care eu eram copil. După ce luam o notă proastă sau făceam câte un lucru de care îmi era teamă că mama se va supăra, eram foarte frământată și nu știam cum să îi spun mamei, deși nu-mi era ușor pentru că mama era foarte severă dar și dreaptă în același timp. Dar după ce îmi luam „inima în dinți” și îi spuneam, și îi povesteam ce s-a

întâmplat, mă simțeam atît de ușurată și chiar dacă eram pedepsită știam că apoi urmează iertarea și o îmbrățișare caldă și totul revenea la normal. Atunci când nu recunoșteam singură ceea ce am greșit și afla mama sau tata fără ca eu să mărturisesc, pedeapsa era uneori mai mare și mă simțeam mult mai vinovată, dar nu scăpam decât după ce spuneam că îmi pare rău și că nu mai fac.

Unii copii își cer iertare mai ușor, alții mai greu, în funcție de personalitatea pe care o au, dar asta nu înseamnă că trebuie acceptată o atitudine greșită. Cei ce au mai mulți copii sunt obișnuiți cu certurile care se ivesc între copii. Eu credeam că aceste certuri se vor sfârși atunci când copiii sunt mai mari dar ... m-am înșelat. Este bine să-i lăsăm pe copii să-și rezolve singuri problemele dintre ei și să găsească calea împăcării fără a intervenii în toate certurile lor. Dar atunci când atitudinea unuia dintre copii devine total greșită, răutăcioasă sau violentă trebuie să intervenim. Noi obișnuim în familie să le aducem pe fetele noastre să se așeze în fața noastră și fiecare pe rînd trebuie să relateze motivul disputei și de obicei din felul în care fiecare povestește ne cam dăm seama care și unde a greșit. Probabil că toți știm că atunci când doi se ceartă fiecare poartă o parte de vină. Analizăm situația și încheiem discuția prin a le determina pe fiecare să își ceară iertare pentru partea de vină pe care a avut-o. Nu este un lucru simplu și nu se realizează prea ușor dar am ținut ca întotdeauna împăcarea să aibă loc înainte de a merge la culcare. Domnul nostru Isus a știut că noi oamenii ne mâniem și de aceea ne-a lăsat în Sfânta Scriptură îndemnul: „*Mâniați-vă și nu păcă-tuiți. Să nu apună soarele peste mânia voastră, și să nu dați prilej diavolului.*” (Efeseni 4:26,27)

Nu-i pot înțelege pe părinții care țin supărare pe copiii lor și nu vorbesc cu ei zile în șir dorind astfel să îi pedepsească. Eu cred că un părinte trebuie să fie gata să își ierte copilul oricât de gravă ar fi fapta săvârșită. A ține supărarea pe copilul tău nu rezolvă problema copilului. Copilul trebuie să știe că părinții lui sunt cei la care poate apela și în care poate avea încredere în orice situație. Avem datoria să îi învățăm anumite lucruri să fim consecvenți în a

aplica anumite reguli și standarde morale pentru copiii noștri, dar și dragostea și puterea de-a înțelege că datorită lipsei de maturitate și datorită influențelor negative din jurul lor, copiii pot să ia anumite decizii greșite pe care nu le dorim nici noi și nici ei. Fapta odată săvârșită trebuie recunoscută, iertată și apoi împreună trebuie să găsim soluția de a îndrepta consecințele acesteia. Trebuie să ne amintim că și noi am luat anumite decizii greșite în viață și Dumnezeu ne-a iertat și ne-a acceptat așa cum suntem și ne-a dat mântuirea sufletului în dar.

Dacă nu le acordăm iertarea nu facem decât să le producem amărăciune și răutate în inima copiilor și aceștia vor deveni frustrați plini de resentimente de la vârste fragede. Toate acestea sunt mult mai greu de înlăturat odată adâncite în inimile lor și apoi vor refula în atitudini violente, pline de ură și acte reprobabile la vârsta adolescenței sau poate chiar după ce devin adulți. În Prov. 10:12 ni se spune: *”Ura stârnește certuri, dar dragostea acopere toate greșelile”*. Ca și părinți care iubim necondiționat trebuie să acoperim cu dragostea noastră greșelile copiilor noștri și ceea ce a fost iertat nu mai trebuie amintit. Despre Dumnezeu se spune că aruncă în mare uitării greșelile noastre, deci la fel trebuie să facem și noi.

Printre noi părinții sunt unii care nu ar recunoște niciodată în fața copiilor că au greșit. Eu personal a trebuit să învăț să îmi cer iertare de la fetele mele pentru anumite atitudini greșite pe care le-am avut față de ele și pentru modul greșit de a reacționa în anumite situații, de care nu pot să spun că sunt mândră. Am constatat că acest mod de a proceda mi-a adus mai mult respect din partea lor și nu m-am simțit nici umilită nici înjosită. Copiii noștri trebuie să știe că și noi suntem doar oameni supuși greșelilor și că suntem la fel de vulnerabili ca și ei. Pentru copiii noștri noi trebuie să fim exemple realiste, nu „super-părinți” ci oameni sinceri care nu ne ascundem nici sentimentele nici slăbiciunile, iar atunci când greșim să nu ezităm să le cerem iertare așa cum așteptăm s-o facă și ei.

Un alt lucru important l-am învățat de la o soră din Anglia, soția unui păstor de culoare, care mi-a spus. „Cel mai important lucru pe care o mamă trebuie să îi învețe pe copiii ei este acela de a-și iubi tatăl.” Mi s-a părut puțin ciudat și apoi ea mi-a explicat: „De obicei mamele petrec mai mult timp cu copiii iar tatăl vine obosit de la servicii și poate este mai autoritar și mai greu abordabil, dar dacă mama îl îmbrățișează pe soț și se apropie cu drag de el copiii vor face la fel, în cazul în care mama îi amenință pe copii cu venirea tatălui acasă, aceștia vor fi timorați și speriați când acesta dorește să-i îmbrățișeze și vor fugi de el.” Fetele mele erau mici atunci dar am început să aplic această regulă și a dat randament și-i mulțumesc lui Dumnezeu că acum fetele mele au o relație apropiată cu tatăl lor.

Adolescența un pod între copilărie și tinerețe

Adolescența este considerată cea mai sensibilă perioadă din viața unui om. Mamele cu copii mici își doresc să treacă anii, copiii să meargă la școală, pentru că au impresia că o dată cu începerea școlii copilul este mare își poate purta de grijă singur și devine mai responsabil. Este cunoscută zicala pe care cred că toate mamele o știu: “copii mici probleme mici, copii mari probleme mari”

Odată cu începerea școlii, mulți părinți cred că au scăpat de griji, ceea ce nu este adevărat. În această perioadă de viață începe de fapt dezvoltarea personalității, are loc procesul de instruire școlară și modelarea viitorului caracter. Se disting două perioade, aceea de școlar mic între 7 și 10 ani și adolescența cuprinsă între 10 - 14 ani la fete și 12 – 16 ani la băieți. Una din greșelile părinților din societatea în care trăim este aceea că sunt gata să paseze responsabilitatea educației copiilor numai pe seama școlii, iar pentru educarea copiilor din perspectivă creștină cred orele de religie sunt suficiente iar cei din sfera neo-protestantă consideră că biserica trebuie să își asume această responsabilitate în totalitate.

De aceea aş dori să prezint câteva transformări care se petrec în această perioadă așa de frumoasă însă plină de atâtea “furtuni”, din viața copiilor noștri.

Cele mai evidente sunt **modificările fizice**: creșterea în greutate; creșterea taliei; dezvoltarea caracterelor sexuale primare și secundare:

- la fete – dezvoltarea sânilor, apariția ciclului menstrual (menarha), apariția pilozității perineale și axilare, dispoziția specifică a țesutului adipos pe șolduri și coapse;
- la băieți - apariția pilozității faciale, axilare și perineale, modificarea voci datorată îngroșării corzilor vocale și lărgirii glotei, dezvoltarea specifică a scheletului și a masei musculare, apariția secreției seminale (poluțiile nocturne); Creșterea capacității fizice și a performanțelor sportive.
- problemă pentru ambele sexe – acneea juvenilă.

Tot în această perioadă au loc și importante **modificări intelectuale**: independență mentală; creșterea capacității de concentrare și analiză, folosirea noțiunilor abstracte; capacitate mare de memorare logică, memorie vizuală performantă, capacitate de calcul matematic și înțelegerea fenomenelor fizice și chimice;

Modificările psihice care apar sunt: capacitatea de a avea responsabilități și de a lua decizii; independență față de adulți – uneori chiar agresivă; nevoia de a fi ajutat și întrebat; nevoia de intimitate – camera proprie, telefon personal;

Creșterea gradului de socializare duce la nevoia de a avea un grup de prieteni, “gașca” sau frăția. Pentru a se identifica cu aceștia și pentru a fi acceptați adolescenții fac orice: se îmbracă la fel, vorbesc ca ceilalți chiar dacă ei au primit o educație diferită acasă. Ei tânjesc, în această perioadă după gășirea identității.

Din punct de vedere emoțional devin foarte instabili. La începutul perioadei, există o relație strânsă între adolescenții de același sex, datorită nevoii de a se simții în siguranță. Mai târziu

puțin apare și atracția față de sexul opus, fără implicarea actului sexual în fapt;

La această vârstă copiii sunt în căutarea de răspunsuri la întrebările existențiale. De aceea există nevoia de a învăța din experiența altora. Majoritatea dintre ei doresc să testeze lucruri noi, chiar interzise: tutun, alcool, droguri, pornografie.

Am prezentat toate aceste lucruri utilizând un material pe care prietena mea doamna Dr. Budulea mi l-a pus la dispoziție pentru a prezenta multitudinea transformărilor ce apar în viața copiilor noștri la această vârstă și pentru a înțelege de ce sunt atât de diferiți copiii noștri care până acum au fost ca niște îngerași: calini, gingași și drăguți.

Cu toate aceste presiuni de ordin fizic, psihic, emoțional și intelectual trebuie să se confrute copiii noștri, iar noi credem că noi suntem cei care suferim pentru că trebuie să îi acceptăm și să-i înțelegem. Uităm însă, că toate acestea le produc lor un disconfort imens și multe tensiuni cărora trebuie să le facă față. Fără noi care să le fim alături în acești ani tumultoși nu vor face față. Fără dragostea noastră necondiționată se vor simți respinși și se vor izola. De aceea doresc să punctez câteva lucruri practice pe care trebuie să le facem pentru a ne ajuta copiii să treacă cu bine prin acești ani.

Respectul de sine le este pus la încercare datorită modificărilor apărute la nivelul fizic și psihologic, la nivelul sensibilității și afectivității. Dorothy Corkille Briggs spunea vorbind despre adolescență: “Sarcina majoră a adolescentului o reprezintă reevaluarea personală.”

Această reevaluare folosește experiențele și influențele din trecutul adolescentului, a celor șapte ani de acasă despre care tocmai am vorbit. Sigur că și influența profesorilor, a prietenilor precum și a societății în general, sunt importante.

Trei domenii principale ale estimării de sine ale tânărului le voi prezenta în continuare: domeniul înfățișării, domeniul performanței și domeniul statutului.

Domeniul înfățișării fizice devine preocuparea principală a adolescenților. Ei devin din ce în mai preocupați de modul cum arată, de felul în care le stă părul și de îmbrăcămintea pe care o poartă. Fetele adolescente par mai vulnerabile, sunt preocupate de aspectul lor fizic mai mult decât băieții, se compară cu celelalte fete de vârsta lor, sau uneori cu vedete sau cu prezentatoarele de modă, se simt foarte ofensate atunci când se face o remarcă negativă cu privire la aspectul corpului lor, sau al modului de a se îmbrăca. Pentru a putea depăși stările de răzvrătire trebuie să le fie mutată atenția de la aspectul exterior spre calitățile umane, de caracter. Fetele trebuie să fie încurajate să-și păstreze sinceritatea și puritatea.

Domeniul performanței. Estimarea pe care și-o face un adolescent depinde de felul în care se vede el personal dar și de felul în care părinții și adulții din jurul lor reacționează la anumite eșecuri din viața lor. Pentru un adolescent aprecierile cu privire la inteligența și nivelul capacităților intelectuale de genul: “nu ai luat examenul de capacitate, ești un prost” ; “nu te pricepi la sport, alergi ca o rață” sau pentru băieți “parcă ești fată” sau “nu ești bun de nimic”, “ești un neisprăvit” vor contribui la o imagine de sine nesănătoasă. Pentru a-i ajuta să-și depășească astfel de complexe de inferioritate este foarte important să ne abținem de la jigniri precum “ ești prost (proastă)“, ești “neîndemânatic(ă)”, nu ești bun(ă) de nimic” și alte epitețe de acest fel. Atât băieții cât și fetele trebuie să fie învățați să fie competitivi, independenți, mai puțin sensibili la aprecierile celor din jur. Trebuie să fim foarte conștienți că în această perioadă a vieții tânărul ia cele mai importante decizii pentru viitorul său. Profesia este una din deciziile importante și ca părinți trebuie să îi îndrumăm spre alegerea unei școli și a unei cariere care se potrivește cu aptitudinile pe care copilul le are. Aici aș menționa că este necesar să îi acordăm și libertatea de a alege ceea ce îi place și mai puțin să ținem la tradiția familiei, sau la ambițiile noastre de a deveni un adult instruit, cu posibilități materiale. Personal eu cred că noi trebuie ca încă de când copiii sunt mici să ne rugăm împreună cu

ei ca Dumnezeu să le călăuzească pașii spre profesia care li se potrivește cel mai mult. *“Binecuvântarea Domnului îmbogățește, și El nu lasă să fie urmată de nici un necaz.”*(Prov.10:22)

O altă decizie deosebit de importantă pentru viață, pe care unii o iau tot cam pe la această vârstă, este aceea de a-și alege prietenii. Părinții sunt datori să vegheze asupra prieteniiilor pe care copiii și le fac. Biblia ne spune că prieteniiile rele strică obiceiurile bune. Presiunea anturajului este foarte mare la vârsta adolescenței de aceea este bine ca copiii să aibă prieteni din biserică. Unul din principiile pe care noi l-am aplicat în familie a fost acela de a le cere fetelor să ne prezinte pe toți tinerii cu care petrec timp mai mult, fie din colegii, colegele de la școală fie de la biserică. Am dorit să vină în casă să stăm de vorbă, să cunoaștem câte ceva despre familiile lor și despre lucrurile care îi preocupă. Au fost situații în care a trebuit să le spunem că unele persoane nu sunt potrivite pentru a fi numite “prieteni sau prietene”.

Domeniul statutului social, la vârsta adolescenței tânărul începe să se compare cu cei din jurul lui și atunci devine foarte important ceea ce cred alții despre el și despre familia lui. Ei se simt judecați după persoanele cu care sunt prieteni, după casa în care locuiesc, felul în care sunt priviți părinții în societate. După Revoluție și la noi în țară a început să se pună tot mai mult accent pe statutul social și pe bunurile materiale pe care fiecare le deține. Lucruri care mai ales pentru creștini păreau să nu aibă mare importanță au devenit peste noapte criterii de evaluare și astfel și copiii noștri încep să le dea mai mare importanță. Noi trebuie să îi ajutăm pe adolescenții din familiile noastre și pe cei din biserică să înțeleagă că valoare oamenilor nu este direct proporțională cu o anume poziție în societate și nici cu bunurile materiale pe care le dețin. De aceea în acești ani suntem responsabili ca și părinți, ca lucrători în biserică să dezvoltăm tinerilor o imagine de sine sănătoasă care să îi ajute să se formeze ca adulți. **Modificările spirituale** care intervin în viața lor sunt evidente în această perioadă și este important să îi sfătuim să îl caute pe Dumnezeu în biserică, în familie, în cărți. Atât părinții cât și liderii de tineret din

biserică trebuie să le insuflă dorința de a dezvolta o relație personală cu Dumnezeu și că au nevoie de protecție divină. Pentru tineri este perioada cu cea mai mare credibilitate, de aceea cele mai sincere convertiri au loc la această vârstă și este procentajul cel mai mare de dedicare pe viață. Există de asemenea nevoia de a fi lăsați să încerce unele lucruri chiar dacă greșesc și suferă, astfel vor învăța din propria experiență, chiar dacă regretă mai târziu.

Adolescenții au nevoie de modele și de mentori care să fie persoane pe care ei le admiră și care le influențează comportamentul și uneori chiar luarea unor decizii. Modelul poate fi un personaj pozitiv sau negativ, un om real sau o persoană imaginară, dar noi avem responsabilitatea de a-i îndruma spre modele pozitive și să îi ajutăm să se integreze în biserică, în grupuri de tineri credincioși. Implicarea în formații muzicale și în grupuri de studiu biblic îi ajută să zidească prietenii și să lucreze pentru Dumnezeu. La această vârstă tinerii sunt foarte interesați să cunoască și de aceea trebuie să le fie satisfăcută această nevoie dându-le posibilitatea să selecteze lucrurile care îi interesează.

Domeniile de influență prezentate anterior, duc la formarea imaginii de sine a adolescentului pe care o poartă în inima și în mintea sa. Ca părinți trebuie să cunoaștem aceste lucruri tocmai pentru că ne dorim ca adolescenții din familiile noastre să-și dezvolte o imagine de sine cât mai sănătoasă, pentru că aceasta le creează o armonie interioară. Morce E. Wagner, un consilier spiritual creștin subliniază importanța următoarelor trei chei pentru construirea unei imagini de sine corecte:

Apartenența, pe care o definește ca fiind “conștientizarea faptului că ești dorit și acceptat, că ți se poartă de grijă și că prezența ta produce bucurie. Sentimentul apartenenței se stabilește în mod fundamental în copilărie. Copiii își dezvoltă sentimentele de apartenență atunci când părinții iubitori le anticipează dificultățile și se îngrijesc cu căldură de nevoile lor.”

Vrednicia despre care Wagner scrie: este sentimentul că “sunt bun” sau că “eu contez”, sau “am avut dreptate”. Ne simțim

vrednici atunci când facem ce trebuie făcut. Încercăm acest sentiment de vrednicie când receptăm o atitudine binevoitoare din partea celorlalți față de noi și o aprobare deschisă față de acțiunile noastre. Când ceilalți nu ne aprobă, ci ne critică, simțim cum pierdem din vrednicie.”

Competența este prezentată de Wagner ca fiind „sentimentul suficienței, a curajului sau al încrederii, a tăriei de a te achita de sarcinile cotidiene... Adevărata competență își conștientizează posibilitățile precum și slăbiciunile... Competența începe să se dezvolte în anii premergători adolescenței, dar ajunge să fie o atitudine stabilă când persoana iese din adolescență. Competența este afectată pozitiv de succese și negativ de eșecuri.”

Fiecare dintre noi simțim nevoia să fim acceptați și să știm că aparținem unui grup în care suntem iubiți și apreciați, să fim considerați vrednici și utili și să fim competenți în ceea ce facem. Din păcate intrarea în adolescență anihilează adesea aceste sentimente. Literatura de specialitate subliniază faptul că „la intrarea în anii adolescenței, tinerii trăiesc un declin cu privire la imaginea de sine.” (Bruce Bower)

Imaginea de sine săracă are multe urmări, ea împiedică realizările pe plan școlar, restrânge satisfacțiile personale, împlinirile, stânjenește plăcerea de a merge la școală, la serviciu, de a fi tu însuși în timpul liber și chiar împlinirile din familie și relația cu cei dragi. Nu voi mai insista asupra consecințelor pe care o imagine de sine scăzută le are asupra dezvoltării tânărului dar doresc să subliniez câteva aspecte biblice care ne ajută să ne construim atât nouă cât și copiilor noștri o imagine de sine sănătoasă.

Printre creștini sunt câteva lucruri care sunt considerate importante și care, spun unii, scot în evidență smerenia și modestia credincioșilor. Acești oameni propovăduiesc o falsă modestie și un fariseism pe care Domnul Isus l-a condamnat cu vehemență. În Matei 19:19 Domnul Isus îi amintește tânărului bogat esența celor zece porunci printre care și “Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Nu putem să-i iubim pe cei de

lângă noi dacă nu ne iubim pe noi înșine în primul rând. Modestia și smerenia nu ne împiedică să avem despre noi o părere bună și să ne recunoaștem darurile pe care Dumnezeu le-a investit în noi. Este adevărat că Pavel ne spune în Romani 12:3 *“eu vă spun fiecăruia dintre voi să nu aibă despre sine o părere mai înaltă decât se cuvine; ci să aibă simțuri cumpătate despre sine, potrivit cu măsura credinței pe care a împărțit-o Dumnezeu fiecăruia.”* Aceasta înseamnă că nu trebuie să ne supra evaluăm, lăudându-ne în anumite situații cu ceea ce nu suntem dar nici să ne subestimăm adevărata valoare pe care a pus-o Dumnezeu în noi. Trebuie să avem un standard înalt al exigenței atât pentru noi cât și pentru copiii noștri dar asta nu înseamnă să nu fim niciodată mulțumiți cu ceea ce Dumnezeu ne ajută să realizăm noi sau copiii noștri. **Încurajarea** este unul din ingredientele importante care ajută la creșterea respectului de sine pe când **critica**, mai ales cea răutăcioasă, duce la scăderea acestuia. Putem să scoatem în evidență calitățile omului sau să punem accent pe defectele lui.

Atât tinerii cât și adulții trebuie să știe că noi aparținem lui Dumnezeu care este Tatăl nostru și care a dat tot ce a avut mai scump pentru ca noi să fim numiți “copii ai lui Dumnezeu”, ceea ce nu este puțin lucru și identitatea noastră în Hristos este mai de preț decât identitatea umană pe care unii oameni și-o atribuie. Ideea de valoare personală nu este una străină învățaturii biblice. Ea este întretesută în procesul de răscumpărare al lui Dumnezeu. Apostolul Pavel ne spune să gândim pozitiv atât despre noi cât și despre cei de lângă noi și să facem o evaluare corectă a valorilor reale din viața de zi cu zi: *“ Încolo, frații mei, tot ce este adevărat, tot ce este vrednic de cinste, tot ce este drept, tot ce este curat, tot ce este vrednic de iubit, tot ce este vrednic de primit, orice faptă bună, și orice laudă, aceea să vă însuflețească.”* (Filipeni 4:8). Cinstea, corectitudinea, curăția spirituală, dragostea necondiționată, facerea de bine și încurajarea – acestea sunt comorile pe care le putem sădi în inimile copiilor noștri de când au deschis ochii și pe tot parcursul vieții lor. Atunci vor avea o imagine de sine sănătoasă atât în anii adolescenței cât și ca adulți. Vor ști că

sunt respectați și vor fi gata să acorde respect celor din jurul lor. Acestea sunt valorile educației creștine pe care trebuie să o sădim în inimile copiilor noștri dar și a celor din biserică și atunci familia noastră va avea un viitor și biserica va avea lideri puternici.

EPILOG

Am intitulat această carte “Impact pastoral” pentru că am dorit să împărtășesc din experiențele personale lucruri care cred că îi vor ajuta și pe alții în activitatea pastorală. Întotdeauna mi-am dorit să fiu o persoană de impact și tot ce fac să fie relevant pentru cei din jurul meu. Îmi doresc ca această carte să aibă un impact asupra tuturor celor care o vor citi.

Personal consider că a fi păstor este un privilegiu pe care Dumnezeu mi l-a dat. Este o onoare pentru mine să slujesc celor pe care Dumnezeu îi cheamă la mântuire și să le fiu îndrumător și sfătuitor pe calea spre veșnicie. Apostolul Petru ne spune nouă păstorilor: *“Păstoriți turma lui Dumnezeu care este sub paza voastră, nu de silă, ci de bună voie, după voia lui Dumnezeu... Nu ca și cum ați stăpâni peste cei ce v-au căzut la împărțeală, ci făcându-vă pildă turmei. Și când se va arăta Păstorul cel mare, veți căpăta cununa, care nu se poate veșteji, a slavei.”* (1Petru 5:2-5)

Acest text ne arată însă și marea responsabilitate pe care o implică această slujbă. Ar fi mare păcat pentru oricare din slujitorii Domnului ca după ce au slujit turmei lui Dumnezeu ei înșiși să cadă în cursa celui rău și să nu ducă până la capăt lucrarea începută. Eu îmi doresc mult acea cunună pe care Domnul o pregătește tuturor celor ce vor birui. Doresc ca eu împreună cu toți colegii păstori să fim printre cei îmbrăcați în haine albe, despre care Isus să spună: *“Nu-i voi șterge nicidecum numele din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor lui.”* (Apoc.3:5)

Vă mulțumesc că ați parcurs aceste pagini și sper că au fost o binecuvântare pentru dumneavoastră și vă îndemn împreună cu Apostolul Petru:

“Fiți treji și vegheați! Pentru că potrivnicul vostru, diavolul, dă târcoale ca un leu care răcnește, și caută pe cine să înghită. Împotriviți-vă lui tari în credință, știind că și frații voștri în lume trec prin aceleași suferințe ca voi. Dumnezeu oricărui har, care

v-a chemat în Hristos Isus la slava Sa veșnică, după ce veți suferi puțină vreme, vă va desăvârși, vă va întări și vă va da putere și vă va face neclintiți. A lui să fie slava și puterea în vecii vecilor! AMIN. (1 Petru 5:8-10)

Rugăciune

“Adu-Ți aminte de mine, Dumnezeu, pentru aceste lucruri, și nu uita faptele mele evlavioase făcute pentru Casa Domnezeului meu și pentru lucrurile care trebuiesc păzite în ea!” Neemia 13:14